

khóc một chút rồi thôi

NGUYỄN THỊ THANH DƯƠNG

John Steinbeck & ngôi nhà mùi gỗ sồi ở Salinas

TIM NGUYỄN

tre'

triết gia và danh ca

TƯỜNG NĂNG TIẾN

ý tưởng mần giàu...

DU UYÊN

trăm năm tiếng việt

TẠ PHONG TÂN

ĐẠI TÁ HOÀNG CƠ LÂN

y sĩ nhảy dù đổi đầu việt cộng

TRẦN-VŨ dịch thuật

WEEKLY MAGAZINE, INC.

Phát hành Thứ Năm hàng tuần tại
Dallas-Fort Worth và các vùng phụ cận

Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044

Điện thoại: 972-675-4383

Thực hiện

Nguyễn Trang - Nhật Hoàng
Đinh Yên Thảo

Biên tập

Nguyễn Xuân Thiệp
Trần Văn Cát

Dịch thuật

Bảo Sơn - Phạm H Nghi

Cố vấn pháp lý

Luật Sư **Cao Quang Ảnh**
2439 Manhattan Blvd., #302
Harvey, LA 70058

Luật sư đại diện

Arthurine Kamphaus, MBA, J.D.
(Luật sư **Anh Thư**)

1140 E. Pioneer Parkway; Ste. 300
Arlington, TX 76010
Cell: 623-341-8835 . Fax: 817-394-0505

Layout Director

Bảo Huân

Layout & Art Designers

Đỗ Thọ
Băng Dương - Trần Huyền
Hồ Tú - Nguyễn Hiếu- Lê Mi

Phụ trách kỹ thuật & website

Trần Huyền - Huỳnh Huy - Đỗ Anh

Hoạ sĩ

Bảo Huân - Hoàng Tường
CAN - Nguyễn Thẩm

Quảng cáo

Nancy - H. Oanh - Hương Lan
972-675-4383
817-421-1400

Muốn làm đại diện Trê?

Trê cần đại diện khắp nơi
trong và ngoài nước Mỹ.

Điều kiện dễ dàng, thoải mái.

Xin liên lạc:

972-675-4383
(giờ TX -CT time- xin gặp cô Kim)

email:dallas@trenews.net
website: www.baotreonline.com

Báo Trê đã có đại diện và đang phát hành
tại các thành phố, tiểu bang:

TRÊ DALLAS

Tel: 972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: dallas@trenews.net
info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N Shiloh Rd,
Garland TX 75044

TRÊ NORTH CAROLINA

704.550-3103

TRÊ SOUTH CAROLINA

843.353-2288

TRÊ ALABAMA

205.277-6597

TRÊ TENNESSEE

901.300-2399

TRÊ BILOXI-MS

228.205-0337

TRÊ HOUSTON

Tel: 281-978-4735
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 11210 Bellaire Blvd. #143
Houston, TX 77072

TRÊ FLORIDA

Nguyễn Tinh
Tel: 407-948-2012
407-894-5111
407-897-1114
Fax: 407-894-6190
Email: florida@trenews.net
Địa chỉ: 302 S. Graham Ave,
Orlando, FL 32803

TRÊ AUSTIN - SAN ANTONIO

Tel: 512-692-6172
210-858-6114
972-675-4383
Fax: 972-675-3764
Email: info@trenews.net

TRÊ GEORGIA

Nguyễn Tân
Tel: 770-755-5420
Fax: 404-704-0358
Email: georgia@trenews.net
Địa chỉ: Tre Georgia Magazine
6000 Dawson Blvd, Suite F
Norcross GA 30093

TRÊ LOUISIANA

Tel: 504-324-2090/972-675-4383
Email: info@trenews.net
Địa chỉ: 3202 N. Shiloh Rd
Garland, TX 75044

Với sự cộng tác của

■ Hoàng Đình Nam ■ Nguyễn Thị Thanh Dương ■ Hải Vân ■ Ngọc Linh
■ Lê Hùng ■ LS Robert Mullins ■ Phạm Thành Châu (VA) ■ Trần Mộng
Tú (WA) ■ Nam Lộc (CA) ■ Tim Nguyễn ■ Như Sao ■ Triều Giang ■
TS Bùi Thanh Liêm (FL) ■ Bùi Quang Tuấn ■ Huy Đạo ■ Gia Bảo ■ Lê
Minh Hải (CA) ■ Tường Năng Tiến (CA) ■ Trùng Dương ■ Tạ Phong Tấn
■ Thi Hạnh (NA-UY) ■ BS Trần Lý Lê ■ Hoàng Nhất Phương ■ Thanh
Dũng ■ Dương Hùng ■ Angie Hồ Quang ■ Thiên Hương ■ Hồ Đắc Vũ
(MA) ■ Andy Nguyễn ■ Đặng Mỹ Hạnh ■ Hoàng Nga ■ Lương Thư Trung
■ Trịnh Thanh Thủy (CA) ■ Đoàn Xuân Thu (ÚC) ■ Trangdài Glassey-
Trầnquyên (CA) ■ Lê Kung Diễm ■ Đào Duy Hoà (Úc) ■ Huỳnh Thực Vy
(VN) ■ Thanh Tú ■ Sean Bảo ■ Thái Bảo (FL) ■ Phạm Ngũ Yên (TX) ■
Chiêu Ấn (Canada) ■ Việt Phương ■ Trần Vũ ■ Vũ Thị Thanh Mai ■ Ban
Mai (VN) ■ Trịnh Cung ■ Diệu Cô Nương ■ Trang Nguyễn ■ Nguyễn
Hưng Quốc ■ Triệu Minh ■ Phương Nghi ■ Linh Đỗ ■ Hoàng Nam Sơn ■
Hạnh Việt ■ Gió Đồng Nội ■ Lưu Vỹ Bửu ■ Hoàng Long ■ Phạm Thị
Hoài (Đức) ■ Hương Giang ■ Hoàng Hương ■ Vũ Hiến ■ Ngân Bình ■
Đào thị Thanh Tuyền ■ Mai Hoàng ■ Đinh Tiến Đạo ■ LS Anh Thư ■ Ian
Bùi ■ Du Uyên ■ Cổ Ngự ■ Cẩm Giang ■ Lê Trung ■ Khánh Trường
■ Lê Hữu ■ Thanh Thư ■ Thạch Thảo ■ Kim Loan (Canada) ■ Hải
Di Nguyen (Anh) ■ Vũ Thành ■ LS Dương Như Nguyễn ■ Vương Mộng
Long -K20 ■ BS Phạm Hồng Sơn (Pháp) ■ Lê Chiêu Giang (CA) ■ Ngô
Nguyễn Dũng (Đức) ■ Đặng Mai Lan (Pháp) ■ Hoàng Vũ ■ Tiểu Lục
Thần Phong (VN) ■ Trần Hoàng Vy (TX) ■ Lưu Huỳnh (VN) ■ Hai Quê

LƯU Ý: Tác giả chịu trách nhiệm về nội dung và hình ảnh trong bài viết gửi cho Trê, và nội dung không nhất thiết thể hiện
quan điểm của TRÊ. (Authors are completely responsible for their articles, including content and any photos. Contents
reflect the view of the authors and not necessarily that of Tre Magazine)

Thân chủ quảng cáo chịu trách nhiệm về nội dung và pháp luật trong quảng cáo của mình.

Mọi thay đổi về quảng cáo những trang bên trong xin gọi trước ngày Chủ Nhật, phần giấy láng (glossy) xin gọi trước một
tuần. Ngưng quảng cáo xin báo trước 2 tuần.

Tất cả các mẫu layout, design đều thuộc bản quyền của Trê.

mục lục

4	NHỮNG BÔNG HOA CUỘC SỐNG	Như Sao	Con chim nhỏ của buổi sáng mùa Đông
5	Y TẾ & ĐỜI SỐNG	Triệu Minh	Chóng mặt
6	GHI NHẬN TRONG TUẦN	Vũ Hiến	Mối đe dọa của Bắc Hàn
9		Mộc Mạc	Nhẫn
10	THẾ GIỚI CỦA DẾ MÈN	Trần Lý Lê	Chuyện rau cỏ
13	BẠN CÓ BIẾT	Hoàng Vũ	Một ngày tốt đẹp
14	BÊN LỀ THỂ THAO	Trẻ Sưu Tầm	Những lực sĩ gốc Á
16	BÊN TÁCH CÀ PHÊ	Tim Nguyễn	John Steinbeck & ngôi nhà mùi gỗ sồi ở Salinas
18	MỤC THUẾ VỤ	Nguyễn Đài Thi	
19	LUẬT DI TRÚ	Lê Minh Hải	Vấn đề di dân
20		Tám Vạn	Nhạc sĩ Văn Phụng đàn cùng ta reo khúc “Ô mê ly”
23	MIỆNG NHÀ QUAN	Bánh Bèo	
24	DUYÊN SÀI GÒN	Du Uyên	Ý tưởng mẫn giàu...
27	THƯ TÍN	Trẻ	
28	GIAO TIẾP	Minh Hải	Với con nhỏ ở tiệm ăn
29	TRANG PHỤ NỮ	Tiêu Huyền	Đi travel
30		Ban Mai	Điêu khắc gia Phạm Văn Hạng
34	TRUYỆN NGẮN	Nguyễn Thị Thanh Dương	Khóc một chút rồi thôi
37		Đào Duy Hòa	Thác lửa ở California!
38		Tạ Phong Tần	Trăm năm tiếng Việt
40		Nguyễn Hoàng Vy	Chu Trầm Nguyên Minh
42	SOMETHING & ANYTHING	Ian Bùi	Triển lãm nhiếp ảnh Lê Văn Khoa
45	MÈO VẬT	Hoàng Hương	Máy hút bụi Vacuum
46		Tiểu Lục Thần Phong	Má Mi Deborah
49	KIỆN THỨC PHỔ THÔNG	Phượng Nghi	Nơi thờ phượng
50	THỜI TRANG	Điệu Cô Nường	Áo khoác Mùa Xuân
52	TRANG THƠ	Đỗ Nghê	
54	CHUYỆN CỦA NÀNG	Ngân Bình	Trứng và Vịt
56	PHIẾM	Đoàn Xuân Thu	Hùm Xám Cai Lậy.
58	FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ	Du Face	
59	Ơ RÊ KÀ	Trẻ	Máy cứu rỗi hôn nhân
60	VIỆT NAM NGÀY CŨ	Trang Nguyễn	Nhớ ông thợ nhuộm
63	BIẾM HỌA	Trẻ	
64	THẾ GIỚI QUANH TA	Dương Hùng	Ngủ trưa trong lớp
65	NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT	Bảo Sơn	Những thứ thuế người hồi hưu phải trả ở Texas
66		Đào Thị Thanh Tuyền	Mùa hoa nhĩ cánh tím & hoàng đầu ấn ở Tràm Chim
70	CÁI NHÀ CỦA TA	Thiên Hương	Hàng rào gỗ
72	SẢN PHẨM MỚI	Bảo Sơn	
73	CHUYỆN KHÓ TIN NHƯNG CÓ THẬT	Trẻ sưu tầm	Bạn cao tuổi ở Cần Thơ
74	BÚT KÝ	Lê Kung Diễm	Đi thăm gian hàng sách Da Màu
77	TÀI LIỆU VĂN HỌC	Nguyễn Tà Cúc	Đại Tá Hoàng Cơ Lân - Y sĩ nhảy dù đối đầu Việt Cộng
80	TRONG HẦM RƯỢU	Trần Vũ	Chuyến du lịch ngắn ngày trên xứ Phù Tang
85		Hiệp Nguyễn	Lừa đảo online
92	PHÓNG SỰ VIỆT NAM	Nguyễn Sinh	Bình điện xe hơi
95	SỔ TAY KHÁCH HÀNG	Hạnh Việt	
96	MỖI TUẦN 1 CON SỐ	Trẻ sưu tầm	
98	ĐỌC BÁO VIỆT NAM	B. Tuyền	
102	SỔ TAY THƯỜNG DÂN	Tưởng Năng Tiến	Triết Gia & Danh Ca
107	CÂU LẠC BỘ TIỂU LÂM	Trẻ cười	

Sáng hôm 1 tháng 2. 2008, trời Garland đầy nắng nhưng gió rét căm căm.

Như Sao mở cửa bước xuống đường định lên xe đi tới tòa báo. Mùa đông, đường sá trong khu vắng tanh. Xuống vừa hết các bậc tam cấp, nơi chỗ bé Quỳnh vẫn thường ngồi chơi những ngày hè, bỗng nhìn thấy một con chim nhỏ nằm nép bên bờ cỏ. Nó có vẻ sợ hãi nhưng vẫn nằm yên.

Như Sao nghĩ: Tội nghiệp, con chim còn nhỏ quá mà trời lại rét và gió thổi mạnh như thế này, chắc nó không đủ sức bay lên. Mẹ nó đâu, để nó yếu ớt, bơ vơ dưới trời mùa đông hun hút? Hay nó ham chơi, đi ta bà tám hướng rồi lạc mẹ? Thấy thương quá, bèn cúi xuống lấy hai tay ủ thân chim nâng lên. Nó ngoan ngoãn, không vùng vẫy hay cất tiếng kêu. Gió vẫn thổi mạnh trên ngọn sỏi và dọc theo hàng cây khô. Sợ con chim bị lạnh, Như Sao mang nó vào nhà. Vợ kêu lên: chim đâu vậy, xinh quá, có bé Quỳnh ở đây chắc nó thích lắm. Mà quả thật chim rất xinh. Lông nó màu nâu pha xanh ngọc thạch, đầu điểm một vết trắng, đuôi tẽ ra màu vàng rực. Để giúp cho chim được ấm trong giây lát, mình kéo chiếc khăn

quàng cổ của mình ủ lên mình chim. Một lát, ý chừng đã hoàn hồn, chim tỏ vẻ tươi tỉnh và cất tiếng kêu. Như Sao bàn với vợ đem thả con chim để nó tự do bay và hót giữa trời. Nàng đồng ý. Thế là mình đem chim ra chỗ hời nãy ở cuối các bậc tam cấp. Lúc này hình như nắng rực hơn, và trời bớt gió. Như Sao nhẹ nhàng đặt chim xuống bờ cỏ. Nó khê cử động rồi đứng lên, nhảy từng bước ngắn. Nhìn theo chim, Như Sao thấy lòng mình thật nhẹ

BẢO HUÂN

Con chim nhỏ của buổi sáng mùa Đông

và trong. Con chim vẫn nhảy trên lối đi rồi vụt cất cánh bay lên, lẫn vào trong lá cây magnolia nhà bên cạnh. Không biết có phải do tưởng tượng không, mình nghe tiếng chim hót từ trong cây. Cảm ơn và tạm biệt bạn hiền.

Chim ơi, hãy bay xa và vui nhé. Cuộc đời này, sau bao đổi thay và nỗi buồn, còn có điều gì đó để ta tìm kiếm. Thi sĩ cũng như chim, muốn bay vào không gian vô tận để gặp lại tiếng cười.

Viết thêm: Sáng ngày 24 tháng 2, lúc đang ngồi gõ bàn phím, con chim nhỏ lại trở về, đứng hót trên ngọn sỏi. Như Sao nghĩ: đúng là con chim buổi sáng ngày 1 tháng 2 ấy. Vẫn màu lông xanh lam, đầu có chấm trắng, đuôi màu vàng. Nó trở về đứng hót trên cành sỏi, ý chừng muốn an ủi người bạn cô đơn. Này bạn ơi, sáng tạo là cô đơn, cũng như người leo núi vậy. Cố gắng lên nghe, bạn hiền!

NS

TRIỆU MINH

CHÓNG MẶT LÀ GÌ?

Chóng mặt (vertigo) là cảm giác chuyển động hoặc các vật thể chung quanh di chuyển khi thực ra chúng vẫn đứng yên. Gần 40% người trưởng thành ở Mỹ, trong cuộc sống của họ, ít nhất cũng đã một lần có cảm giác đó. Cảm giác quay cuồng có thể đi kèm với buồn nôn, ói mửa, giảm thính lực và ù tai cũng như mờ mắt, suy giảm thăng bằng, và nhức đầu.

Chứng chóng mặt thường có thể bắt nguồn từ sự trục trặc của hệ thống tiền đình (vestibular system), bao gồm tai trong và các bộ phận của não được kết nối với sự cân bằng. Hệ thống này giúp não nhận biết gia tốc (acceleration) và chuyển động của đầu. Nhưng một số yếu tố kích hoạt (triggers) nào đó có thể khiến hệ thống mỏng manh này gặp trục trặc.

Nếu đã có lần say rượu và cảm thấy dường như căn phòng đang quay cuồng, bạn sẽ hiểu được cảm giác chóng mặt như thế nào. Tuy nhiên, chứng chóng mặt để cập ở đây không phải do uống rượu, mà thường là do tai trong (inner ear) của bạn.

Chóng mặt

NGUYÊN NHÂN PHỔ BIẾN

Nhiễm trùng tai

Viêm hoặc nhiễm trùng tai trong có thể ảnh hưởng đến sự cân bằng và gây chóng mặt.

Bệnh chóng mặt tư thế kịch phát loại nhẹ (benign paroxysmal positional vertigo - bppv)

BPPV có thể xảy ra khi các tinh thể (crystals) calcium carbonate ở tai trong bị chuyển dịch do một số chuyển động của đầu.

Chứng đau nửa đầu

Chứng đau nửa đầu tiền đình (vestibular migraines) có thể gây quay cuồng hoặc chóng mặt cùng với cảm giác nhức đầu và đau đớn.

Nếu bạn bị chóng mặt sau chấn thương đầu hoặc có các triệu chứng nghiêm trọng (ví dụ: đau ngực, xệ mặt hoặc giảm thị lực), hãy đến gặp bác sĩ càng sớm càng tốt.

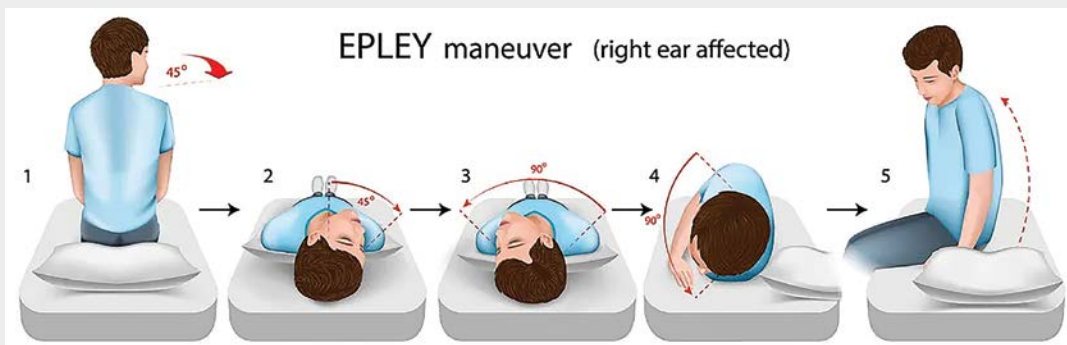
Bệnh tiền đình

Sự trục trặc của hệ thống tiền đình (vestibular system) khiến não bạn nghĩ rằng đầu bạn đang chuyển động trong khi thực tế không phải vậy.

LÀM SAO ĐỂ NGỪNG CHÓNG MẶT

Các giải pháp tùy thuộc vào nguyên nhân gây ra: Nằm hoặc ngồi trong phòng tối có thể giúp cơn chóng mặt biến mất. Thuốc kháng sinh có thể được kê đơn để điều trị nhiễm trùng tai; thuốc kháng histamine có thể giúp giảm chóng mặt. Một phương pháp điều trị phổ biến cho BPPV là thao tác Epley (Epley maneuver), một tập hợp các chuyển động của đầu được thiết kế để chuyển các tinh thể trong tai trở lại vị trí thích hợp của chúng. Đối với những người mắc bệnh tiền đình (vestibulopathy), các bài tập phục hồi tiền đình có thể giúp não nhận ra rằng nó đang nhận tín hiệu không chính xác.

Mối đe dọa từ **Bắc Hàn**

Trước đây, mỗi khi Bắc Hàn phô trương thử vũ khí mới hoặc lớn tiếng thách thức, đe dọa thế giới thì người ta nghĩ rằng quốc gia này đang gặp vấn đề, thường là nạn đói và thiếu thực phẩm trầm trọng, và coi đó như một vụ ầm ỹ kiểu Chí Phèo. Nhưng nay, trong khi thế giới tự do đang phải lưỡng lự đầu thọ địch - cuộc chiến Ukraine và cuộc xung đột ở dải Gaza - thì Bắc Hàn ngày càng trở nên mối đe dọa thực sự cho nền an ninh của thế giới và các chính phủ của thế giới tự do cần có thái độ nghiêm túc và chú ý nhiều hơn tới vấn đề Bắc Hàn.

VŨ HIẾN
ARLINGTON, TX

Trong 5 năm qua, chế độ Kim Jong Un đã chế tạo thành công một số loại vũ khí mới, được thiết kế cho chiến tranh khu vực và gần đây đã thấy binh lính Nga sử dụng một số loại vũ khí này trong cuộc chiến tại Ukraine. Vào tháng 1 năm nay, Kim tuyên bố từ bỏ hy vọng thống nhất với Nam Hàn bằng hoà bình và theo đuổi những mục tiêu mang tính đối đầu hơn. Kim

cũng không nhắc gì đến các cuộc đàm phán với Hoa Kỳ kể từ khi Tổng thống Joe Biden nhậm chức, và gần đây quay sang thân thiện với Vladimir Putin, được dự kiến sắp tới đây sẽ đến thăm Bình Nhưỡng, nâng vị thế ảnh hưởng Bắc Hàn trên chính trường quốc tế lên tầm cao hơn.

Lãnh tụ độc tài này cũng đã biết lợi dụng tình trạng rạn nứt trong trật tự toàn cầu để biến Bắc Hàn thành một

quốc gia hạt nhân đầy đe dọa – khiến cho tình hình tương lai của thế giới vốn vẫn chưa giải quyết xong hai cuộc chiến tranh ở Châu Âu và Trung Đông lại ngày càng trở nên phức tạp hơn.

Kim có lẽ đang tính toán về một chiến lược lâu dài với kho vũ khí hạt nhân đã nhanh chóng phát triển kể từ khi các cuộc đàm phán thất bại tại hội nghị thượng đỉnh vào tháng 2

năm 2019 với cựu Tổng thống Donald Trump ở Hà Nội. Điều đó khiến cho việc dự đoán những bước đi tiếp theo của ông ta trở nên mù mờ và đáng lo ngại hơn.

Các chuyên gia an ninh cho rằng điều đặc biệt đáng lo ngại là Kim Jong Un, mặc dù tình trạng thiếu lương thực và nạn đói đang tràn lan ở Bắc Hàn, vẫn tỏ có thái độ đối đầu nhiều hơn với chính phủ Nam Hàn Quốc.

Thay đổi chính sách

Tại một cuộc thử nghiệm vũ khí năm 2022, Kim đã trực tiếp giám sát vụ thử phóng hoá tiễn đạn đạo liên lục địa tầm xa (ICBM) đầu tiên của Bắc Hàn sau gần 5 năm tạm ngưng. Trước đây, mỗi lần thử nghiệm như vậy, Nga và Trung Quốc thường lên án hành động này tại Liên Hiệp Quốc. Tuy nhiên, Bắc Kinh và Bình Nhưỡng ngày càng

thắt chặt quan hệ hơn vì mục tiêu chung của họ là đối đầu với Washington, và chỉ vài tuần trước đó, Bắc Hàn trở thành một trong số ít quốc gia công khai lên tiếng ủng hộ việc Nga xâm chiếm Ukraine.

Kể từ đó đến nay, Bình Nhưỡng đã tiến hành thêm 8 vụ thử ICBM nữa. Hoa Kỳ hơn chục lần tại Hội đồng Bảo an Liên Hiệp Quốc kêu gọi lên án hoặc trừng phạt chế độ Kim. Mỗi lần như vậy đều gặp thất bại.

Trong nhiều thập niên, các giới chức quốc tế thường giải thích các hành động của Bình Nhưỡng qua lăng kính của cái gọi là “chiêu thức khiêu khích” mà họ vẫn thường đem ra áp dụng, trong đó các vụ thử vũ khí và những lời tuyên bố hiếu chiến đã buộc thế giới phải nhanh chóng tiến hành đàm phán với chế độ Bắc Hàn. Kim Jong Un

và những vị tiền nhiệm trước đó sử dụng chiêu thức này để gây sự chú ý và nâng cao vị thế toàn cầu của Bắc Hàn cũng như nhận được viện trợ hoặc giảm nhẹ lệnh trừng phạt bằng cách hứa sẽ dừng hoạt động vũ khí của họ, nhưng thường thì vẫn ngấm ngấm tiến hành. Nhưng Kim Jong Un gần đây dường như đã bỏ lối quy ước đó.

Theo nhận định của một số quan sát viên, hiện nay Kim đang chế tạo vũ khí hạt nhân với mục đích là giữ lại trong kho thay vì làm món hàng trao đổi trong các cuộc đàm phán như trước đây, ngay cả khi điều này có nghĩa là Bắc Hàn phải đối diện với các lệnh trừng phạt nghiêm khắc hơn. Bình Nhưỡng cũng đang điều chỉnh lại mối quan hệ của họ với các đồng minh bằng cách ngày càng liên minh với Nga.

Thái độ hiếu chiến

Một dấu hiệu rõ ràng nhất về thái độ hiếu chiến của Kim Jong Un là vào tháng 1 vừa qua khi ông này tuyên bố từ bỏ học thuyết quan trọng làm nền tảng cho các chính sách của ông bố và ông nội trước đây. Trong một bài diễn văn nảy lửa, Kim tuyên bố chế độ của ông ta sẽ không còn theo đuổi chính sách tìm kiếm sự thống nhất trong hòa bình với Seoul nữa. Thay vào đó, Nam Hàn nên được coi là kẻ thù chính. Ông ta ra lệnh cho cả nước chuẩn bị chiến tranh. Tượng đài “Thống nhất Môn” tại thủ đô Bình Nhưỡng – do ông bố Kim Jong Il xây dựng để vinh danh ông nội Kim Il Sung – đã bị phá bỏ.

Các giới chức chính phủ tại Washington và Seoul ngày càng tỏ ra lo ngại về một cuộc chiến tranh hay xung đột sẽ mang ý nghĩa gì dưới cái nhìn của Kim. Một cuộc tấn công toàn diện do Bắc Hàn thực hiện mặc dù khó có khả năng xảy ra nhưng vẫn là điều không hẳn là không nên quan tâm. Theo đánh giá của một số nhà nghiên cứu, Bắc Hàn hiện nay có thể sở hữu từ 50 đến 60 đầu đạn hạt nhân. 5 năm trước, người ta ước tính

Kim và Putin tại giàn phóng phi thuyền của Nga ở vùng Viễn Đông - REUTERS

kho vũ khí đó của Bình Nhưỡng là vào khoảng 35.

Chỉ vài tuần sau cuộc đàm phán với Donald Trump thất bại tại Hà Nội, Bắc Hàn đã cho khởi động lại hoạt động tại nhà máy chế tạo hoá tiễn ICBM và hoàn tất việc xây dựng địa điểm phóng hoá tiễn chính của họ. Sau đó Kim gặp Putin ở Vladivostok, tại đây Kim đổ lỗi cho Hoa Kỳ đã hành động thiếu thiện chí trong cuộc đàm phán. Tháng 5 năm 2019, các cuộc thử nghiệm hoá tiễn bắt đầu lại.

Không giống như các vụ thử hạt nhân và phóng vũ khí tầm xa trước đây, Bắc Hàn lần này ưu tiên phát triển các hoá tiễn mới, tinh vi có thể đe dọa các nước láng giềng như Nam Hàn và Nhật Bản - là phần còn thiếu trong kho vũ khí của họ. Các hoá tiễn mới, được đặt tên là KN-23 và KN-24, có thể trang bị đầu đạn hạt nhân và có khả năng đổi hướng khi đang bay.

Theo đánh giá của Washington, Seoul và Kyiv, những vũ khí đó hiện đang được binh lính Nga sử dụng trong cuộc chiến ở Ukraine.

Xích lại với Nga

Sau nhiều năm tự cô lập do đại dịch Covid, Bắc Hàn mở cửa trở lại với thế giới bên ngoài bằng cách mời các giới chức của Nga và Trung Quốc tới dự lễ duyệt binh ở Bình Nhưỡng vào tháng 7 năm ngoái.

Kim cũng dành nhiều sự chú ý hơn với vị khách đặc biệt của Nga là Bộ trưởng Quốc phòng Sergei Shoigu, khi đích thân dẫn ông này thăm viếng một cuộc triển lãm vũ khí của Bắc Hàn, trong đó có loại hoá tiễn tầm ngắn hiện đang được sử dụng ở chiến

trường Ukraine.

Ít tháng sau, Kim và Putin bắt tay nhau tại địa điểm giàn phóng phi thuyền của Nga ở vùng Viễn Đông. Đây là chuyến đi ngoại quốc đầu tiên của Kim kể từ sau đại dịch. Trong cuộc gặp gỡ, Putin hứa hỗ trợ cho chương trình phát triển vệ tinh của Bắc Hàn.

Trước khi trở về, Kim được đưa đi thăm viếng một nhà máy sản xuất phi cơ chiến đấu của Nga và xem duyệt một tàu khu trục của hải quân Nga. Không lâu sau đó, các chuyến xe lửa chở hàng của Bắc Hàn bắt đầu tới Nga.

Theo ước tính của bộ quốc phòng Nam Hàn, cho đến cuối năm ngoái, Bình Nhưỡng đã cung cấp khoảng 5,000 thùng container vũ khí cho Moscow và có thể sắp tới đây sẽ cung cấp thêm loại hoá tiễn chiến thuật được điều khiển từ xa.

Ngày thăm viếng Bình Nhưỡng của Putin hiện vẫn chưa được ấn định. Tuy nhiên, bộ ngoại giao Bắc Hàn cho biết cả nước đang hết sức chân thành chờ đợi chuyến viếng thăm này và nói rằng ông Putin là “người bạn thân nhất của nhân dân Triều Tiên.”

Nhìn chung, việc liên minh giữa Bắc Hàn và Nga sẽ là mối đe dọa cho nền an ninh thế giới.

VH

Kim Jong Un tại cuộc thử nghiệm hoá tiễn ICM vào tháng 3 năm 2022 - AP

BẢO HUÂN

Nhẫn

MỘC MẠC

Có một vị Tỳ-kheo đến khát thực tại một nhà kia được mời vào trong phòng ngồi một mình. Người chủ lên tiếp chuyện, tay có đeo chiếc nhẫn vô ý đánh rơi xuống đất mà không biết. Lúc ấy có con ngỗng đi ngang nuốt vào bụng. Vị Tỳ-kheo thấy, nhưng không nói gì. Một lát, người chủ mới biết mất chiếc nhẫn, bèn lên tìm hỏi. Vị Tỳ-kheo im lặng không đáp. Người chủ sanh nghi hỏi dồn, vị Tỳ-kheo vẫn im lặng. Không thể nén nổi, lòng tức giận, người chủ mắng chửi, đánh đập, nhưng vị Tỳ-kheo vẫn cam chịu, không nói một lời gì. Lúc sau có người nhà chạy lên thưa với chủ rằng: Thưa ngài, không biết vì sao mà con ngỗng của nhà tự nhiên ngã lăn ra chết ngoài sân kia.

Nghे lời nói xong, vị Tỳ-kheo mới thều thào trả lời: Con ngỗng đã nuốt chiếc nhẫn.

Người chủ liền bảo người nhà đem mổ bụng con ngỗng thì tìm được chiếc nhẫn. Người chủ hối hận lên thưa với vị Tỳ-kheo: Bạch Thầy, sao Thầy lại không nói ngay cho con biết để đến nỗi con sanh nghi, xúc phạm đến thân thể của Thầy?

Vị Tỳ-kheo trả lời: Ông nghi cũng phải, tôi không trách gì, nhưng nếu tôi nói ngay thì con ngỗng sẽ bị ông giết vì lời nói của tôi, việc ấy tôi không bao giờ dám làm cả, dầu có hại đến tánh mạng tôi cũng vậy.

TRẦN LÝ LÊ
ORLANDO, FL.

“Rau” thường đi kèm với “cỏ” nhưng con người chọn rau và chẳng mấy khi ăn cỏ vì hệ thống tiêu hóa không hấp thụ được. Hiểu theo nghĩa tiếng Việt ta thì như thế nhưng khi lan man sang ngôn ngữ khác thì hơi lúng túng. Chỉ riêng Anh ngữ phe ta đã lạng quạng lắm rồi; chữ “cỏ” thì “grass” nhưng lá “bồ đà” (?) hay marijuana / cannabis thì lại là “weed” (“cỏ dại”)... Trong bài này ta tạm kể cả chuyện rau, việc “cỏ” thì xin để dành cho những tay làm vườn.

Chuyện rau cỏ

Rau hay “Vegetable” là tên gọi chung cho nhiều phần của cây: lá, củ, rễ, hoa, cành, ngọn và cả hạt. Riêng “hạt” thì được gom vào nhóm “Legume” (“Leguminosae” hay “đậu” (?) theo tiếng Việt) bao gồm các loại đậu tươi (ăn sống) và đậu khô (cần nấu chín). Dù “legume” xuất phát từ “legumen” gốc La Tinh có nghĩa là “rau” nhưng theo sách vở về cây cỏ thì “leguminous” là tên gọi riêng của một trong các loại rau cỏ. Tạm hiểu “đậu” là con cháu của “rau”; “hạt” cũng thuộc giòng giống ấy, có thể dùng cho những bữa chay tịnh.

Thế giới có khoảng 16,000 loại đậu theo nhiều kích thước,

hình dạng, màu sắc và thể chất khác nhau. Địa phương nào cũng có đậu. Một số đậu tươi như đậu ve (green bean), snow pea ăn sống được, trong khi các loại khác cần tách vỏ (pod) chỉ ăn hạt (pulse) bên trong như đậu nành, edame... Nhiều thứ lại được đông lạnh, sấy khô, xay nhuyễn hoặc giữ nguyên hạt để dự trữ lâu dài hay nấu nướng theo thói quen sinh sống.

Một số đậu như đậu nành, chickpea (garbanzo bean), đậu phụng (lạc), đậu đen, đậu Lima, pea ... được thẩm định theo trị giá dinh dưỡng theo lượng chất đạm, tinh bột phức tạp (complex carbohydrate), chất xơ, sinh tố và khoáng

chất nên được xem là thực phẩm bổ dưỡng. Đậu không chỉ là thức ăn của con người và thú vật, cây [cho hạt] đậu còn nuôi dưỡng bồi bổ đất đai [qua nitrogen] để trồng cấy những cây cỏ khác.

Về mặt dinh dưỡng, nhờ lượng chất đạm cao (so với thịt cá, các loại rau khác và trái cây) nên đậu được xem là nguồn chất đạm chính, tương tự như thịt vì 100 gram đậu có lượng chất đạm ngang với 100 gram thịt. Ngoài ra, đậu chứa nhiều chất xơ nên hữu ích cho sự tiêu hóa; chất xơ cũng là một loại tinh bột phức tạp và có chỉ số đường (glycaemic index) rất thấp, tốt cho chứng tiểu đường.

Để duy trì sức khỏe, ta nên ăn uống một cách “cân bằng”, kiểu “vừa đủ” (“ăn để sống”): chọn thực

phẩm giàu chất đạm, thay đổi giữa chất đạm từ thịt cá và rau đậu ít nhất 2 lần mỗi ngày. Ăn đậu ít nhất 2 lần mỗi tuần để lấy đầy đủ chất đạm, chất xơ.

Còn rau thì sao? Rau được gom chung vào nhóm “rau và trái cây”. Đây là nguồn sinh tố, khoáng chất và chất chống oxy hóa “antioxidant”. Ta cần ít nhất 3 phần rau mỗi ngày chưa kể chất đạm và tinh bột phức tạp.

Loại đậu xem ra phổ thông nhất từ Đông sang Tây là đậu nành, đậu [hiên] lành nuôi cư dân vùng Đông Nam Á bao đời.

Đậu nành từ cây cỏ, thuộc họ “pea” trong nhóm “đậu” (legume), là thứ ngũ cốc phổ thông tại Á Châu từ ngàn năm. Người tu hành, kẻ chay

tịnh dùng đậu nành làm chất đạm chính từ ngày xa xưa ấy, cổ nhân chưa biết rõ về dưỡng chất như khoa học đương thời, chỉ ăn uống theo thói quen hầu duy trì sức khỏe. Kinh nghiệm ấy quả là vô giá nên vẫn được tiếp tục cho đến ngày nay, con cháu học theo ông bà.

Đậu nành [và thực phẩm chế biến từ đậu nành] chứa đầy đủ chất đạm cần thiết nên có tên “complete protein” / “high quality”, có thể chế biến thành sữa cũng như các món “chay” thay thế thịt động vật.

Trị giá dinh dưỡng của đậu nành

Đậu nành là món chất đạm thực vật hàng đầu (kế tiếp hạt amaranth và quinoa) chứa đủ mọi loại amino acid cần thiết cho sự sống (essential amino

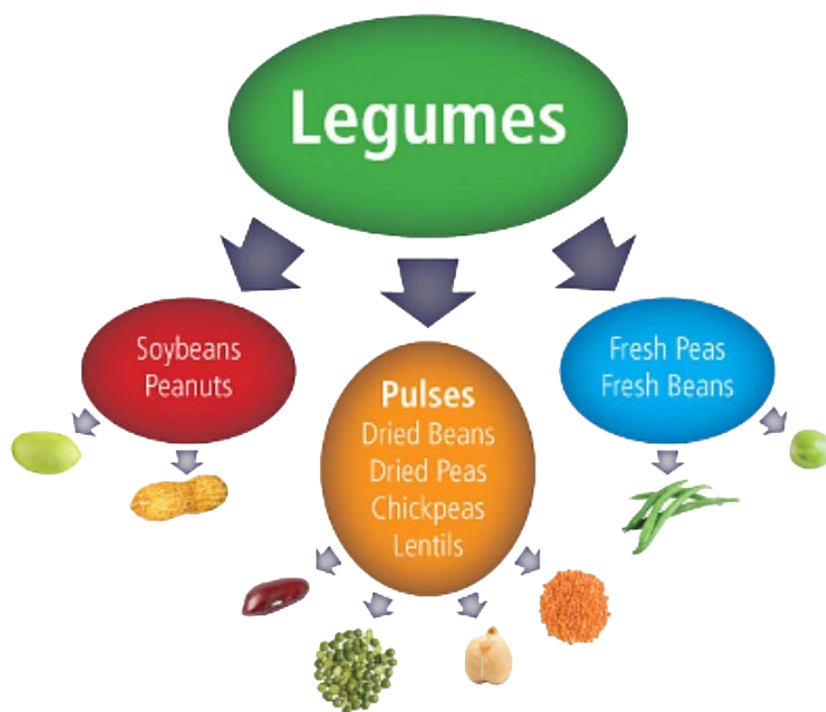
acids) tựa như các chất đạm trong thịt động vật.

Đậu nành cũng chứa một lượng chất xơ khá cao; ít chất béo bão hòa (saturated fat); nhiều omega-3 fatty acid; các chất chống oxy hóa và không có cholesterol cũng như lactose (như sữa động vật). Ngoài chất đạm, đậu nành chứa phytoestrogen có cấu trúc hóa học tựa nội tiết tố nữ estrogen, do đó được cho rằng tốt cho sức khỏe như estrogen (tiết giảm chất béo, hạ tỷ lệ ung thư và giúp cứng xương); giúp tiết giảm các triệu chứng thời mãn kinh như nóng lạnh, đổ mồ hôi, đau nhức ...

Ta có nhiều phương thức dùng đậu nành: Đầu tiên là thực phẩm, loại lên men và không lên men. Thức ăn từ đậu nành không lên men bao gồm tàu hũ [đậu hũ, đậu phụ], sữa, edamame (đậu nành còn nguyên cả vỏ), đậu hạt và giá [đậu tương]. Thức ăn từ đậu nành lên men bao gồm miso, tempeh, natto và nước tương / tàu vị yếu (soy sauce).

Một số thức ăn từ đậu nành còn cung cấp calcium và iron, như đậu hũ hay tempeh (chế biến với chất đông chứa calcium) và sữa đậu nành bổ thêm calcium.

Chục năm nay, thức ăn từ đậu nành đời thứ nhì, ‘second generation’, xuất hiện như tofu sausage

burger, soy bread, soy pasta, sữa chua đậu nành và cả pho mát đậu nành

Ta cũng dùng thành phần của đậu nành làm gia vị như lecithin (additive 322) để chế biến chocolate và các loại bánh mận ngọt.

Trở lại với những bàn cãi về đậu nành và phytoestrogens:

- Phân tích theo được tính, hiệu năng của phytoestrogen thấp hơn estrogen khoảng 1,000 lần; nôm na là 1microgram estrogen có tác dụng tương đương với 1,000 microgram phytoestrogen từ cây cỏ. Trước đây, đậu nành bị (được) cho là có tác dụng “diệt dục” trong phái

nam vì chứa nội tiết tố nữ; điều này chưa được xác thực nhưng tốt cho phụ nữ, giúp tiết giảm các triệu chứng mãn kinh.

- Có nhiều loại phytoestrogen, như isoflavones, chống oxy hóa. Lượng isoflavones từ đậu nành gia giảm tùy theo loại thức ăn và cách chế biến; cao nhất là các loại bột đậu nành và đậu nành rang. Khoảng 30 - 50mg isoflavones là đủ dùng, ½ cup đậu nành chứa 40 - 75mg isoflavones; 250ml ly sữa đậu nành chứa 15 - 60mg isoflavones.

Đậu nành và sức khỏe

Bảo vệ tim mạch: Dùng đậu nành ở mức lượng

14g - 50g chất đạm, có thể giảm lượng cholesterol, LDL (cholesterol “xấu”) và triglyceride trong khi gia tăng HDL (cholesterol “tốt”). Tạm hiểu là đậu nành tốt cho tim mạch.

Sữa đậu nành, hạt đậu nành nguyên chất có tác dụng cao hơn so với các loại sản phẩm đã được chế biến từ đậu nành.

Đậu nành và phụ nữ mãn kinh: phytoestrogen tiết giảm các triệu chứng như “bốc hỏa”, khó chịu, mất ngủ. Tuy nhiên, phụ nữ bị ung thư vú cần cẩn thận khi ăn nhiều đậu nành; phytoestrogen kích thích sự tăng trưởng của tế bào vú.

Đậu nành được cho là có nhiều tác dụng khác như hạ huyết áp, giúp

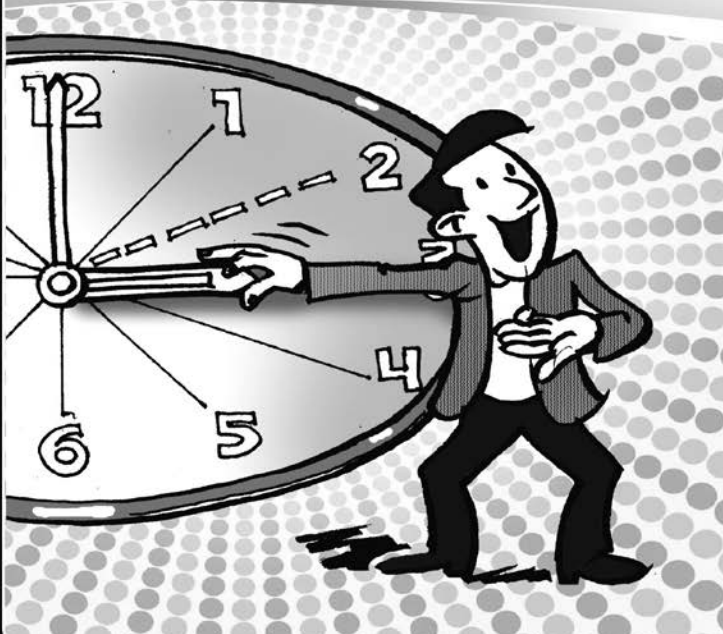
mạch máu đàn hồi, tốt cho xương, giúp gia tăng trí nhớ. Các tác dụng này chưa được chứng minh.

Ngoài đậu nành, các loại thực phẩm khác cũng chứa phytoestrogens như ngũ cốc, hạt hạnh nhân, hạt hướng dương, hạt bí, hạt mè, dầu ôliu ... với mức lượng khác nhau.

Lành như thế nhưng đậu nành vẫn có thể gây dị ứng. Các triệu chứng dị ứng bao gồm ngứa ngáy, kim châm trên lưỡi và môi, da nổi mẩn đỏ, nổi mề đay, buồn nôn, tiêu chảy, khó thở, chóng mặt. Khi bị dị ứng với đậu nành, ta cần đọc kỹ danh mục các nguyên liệu vì đậu nành có mặt trong hầu hết mọi thực phẩm.

TLL

ĐỔI GIỜ

Giờ của các địa phương ở Hoa Kỳ sẽ được thay đổi vào ngày
Chủ Nhật, 10 tháng 3 năm 2023

Vào lúc 2 giờ sáng Chủ Nhật, vận đồng hồ lên thêm 1 tiếng, trở thành 3 giờ.

Các tiểu bang đều áp dụng việc thay đổi giờ, trừ tiểu bang Arizona, Hawaii, American Samoa, Guam, Puerto Rico và United States Virgins Islands.

HOÀNG VŨ

Các biên tập viên của tạp chí Reader's Digest chia sẻ ý kiến hay nhất để có một ngày tốt đẹp mà không tốn nhiều công sức. Bạn thử áp dụng xem sao; có thể bỏ qua những mục bạn thấy không hợp. Nhiều ngày tốt đẹp góp lại sẽ tạo thành một cuộc đời hạnh phúc.

21. Đừng đi mua sắm khi bạn buồn chán hoặc đói bụng.

22. Tham gia một cộng đồng khác ngoài nơi làm việc và gia đình.

23. Cứ mặc món đồ hoặc bikini bạn ưa thích. Chẳng ai quan tâm đâu.

24. Lần tới khi bạn bị cám dỗ muốn mua một món hàng hạ giá, hãy tự hỏi bản thân: “Tôi có thực sự cần thứ này không?”

25. Mỉm cười với những ai bạn gặp trên đường đi.

26. Nếu ngủ không ngon, hãy cắt bỏ caffeine sau buổi trưa.

27. Dành một buổi chiều ở quán cà phê vỉa hè và ngắm nhìn người ta qua lại.

28. Đi du lịch? Chỉ nên mang theo hành lý xách tay cho gọn nhẹ.

29. Dành một chút thời gian để ở bên ngoài mỗi ngày, bất kể thời tiết ra sao.

30. Dọn giường ngay sau khi thức dậy.

31. Gọi cho một người bạn mà gần đây bạn đã không nói chuyện với.

32. Học cách chào “Hello” bằng ít nhất 3 ngôn ngữ khác.

33. Dành thời gian để thư giãn và thưởng thức bữa ăn của bạn, đừng vội vàng.

34. Đưa con bạn đến viện bảo tàng, triển lãm nghệ thuật và buổi hòa nhạc, ngay cả khi chúng đã trưởng thành.

35. Đừng để thời tiết xấu ngăn cản bạn tận hưởng các hoạt động ngoài trời; chỉ cần mặc quần áo phù hợp.

36. Chọn một số sách từ thư viện địa phương để đọc trong kỳ nghỉ.

37. Hãy thử bơi trong nước lạnh hoặc tắm nước lạnh để có cảm giác hưng phấn tự nhiên.

38. Nấu món gì đó từ nền văn hóa khác (như món Pháp, món Đại Hàn...).

39. Viết một lá thư. Bằng một cây bút. Trên giấy.

40. Tắt điện thoại vào khoảng 9 giờ tối. Để có một giấc ngủ ngon hơn.

41. Bạn có một hộp lớn đựng các loại rau trộn chung với nhau? Sử dụng lá đồ trước tiên. Chúng xuống cấp nhanh nhất.

42. Chỉ với vài phút mỗi ngày, hãy thử học một kỹ năng mới, như vẽ, ca hát, chơi ô chữ hoặc chơi ghi-ta.

43. Nếu bạn thích nấu ăn, hãy thử công thức nấu ăn mới mỗi tuần một lần. Nếu không nấu ăn, hãy thử một nhà hàng mới.

44. Nếu bạn có không gian ngoài trời, hãy phơi đồ giặt dưới ánh nắng mặt trời.

45. Làm những việc lặp đi lặp lại, chẳng hạn như quét nhà, có thể có tác dụng trị liệu, giúp tâm trí bạn thoát khỏi những suy nghĩ căng thẳng.

46. Đừng quên những hộp ảnh cũ của bạn; kéo chúng ra, và sống lại những kỷ niệm.

(còn tiếp)

Những lực sĩ gốc Á

Dân Châu Á thể trạng nhỏ nhắn, không thích hợp với những trò thể thao hầm hố như football. Ít khi thấy một người Á Châu hay người Việt có mặt trong đội banh hockey, bóng rổ, bóng chuyền... Sau đây là một vài gương mặt Châu Á trong màu áo đội tuyển quốc gia Hoa Kỳ ...

Apolo Ohno

Apolo Ohno là lực sĩ trượt băng tốc độ (short-track speed skater) người Mỹ gốc Nhật, anh từng giành được 8 huy chương Olympic cho nước Mỹ (2 vàng, 2 bạc, 4 đồng). Ohno cũng là nhà vô địch quốc gia trẻ nhất năm 14 tuổi (1997). Vào tháng 12 năm 1999, anh trở thành lực sĩ trượt băng nghệ thuật trẻ nhất giành được danh hiệu World Junior Championships và là người Mỹ đầu tiên giành được danh hiệu chung cuộc World Cup vào năm 2001.

Chloe Kim

Chloe Kim là thể thao gia trượt ván (snowboarder) người Mỹ gốc Đại Hàn, cô từng 2 lần đoạt huy chương vàng Olympic. Tại Thế vận hội mùa đông 2018, Kim là người trẻ nhất giành huy chương vàng môn trượt ván khi mới 17 tuổi.

Tại Thế vận hội mùa đông Bắc Kinh 2022, Kim trở thành người nữ đầu tiên giành được 2 huy chương vàng ở thể loại halfpipe.

Michelle Kwan

Michelle Kwan là nữ trượt băng nghệ thuật (figure skater) người Mỹ gốc Hồng Kông, từng 5 lần vô địch thế giới: 1996, 1998, 2000, 2001, 2003 và 9 lần vô địch quốc gia Hoa Kỳ: 1996, 1998–2005.

Cô được xem là thể thao gia trượt băng nghệ thuật nhiều thành tích nhất trong lịch sử Hoa Kỳ.

Suni Lee

Sunisa Lee là nữ lực sĩ thể dục dụng cụ (artistic gymnast) người Mỹ gốc Hmong đầu tiên vô địch toàn năng Olympic 2020 và đoạt huy chương bạc giải vô địch thế giới 2019 trên sàn và huy chương đồng xà lệch (uneven bars).

Cô cùng đội Hoa Kỳ giành huy chương vàng tại Giải vô địch thế giới 2019 và huy chương bạc tại Olympic mùa Hè 2020.

Lee cũng là người Mỹ gốc Á đầu tiên giành được danh hiệu toàn năng (all-around title). Lee được Time chọn trong danh sách 100 người có ảnh hưởng nhất thế giới năm 2021.

Ngày này năm xưa...

7-3
1970

Tim Wood (Mỹ) vô địch trượt băng nghệ thuật nam (Men's Figure Skating Championship) tại Ljubljana (Slovenia). Wood 2 lần giữ ngôi vô địch thế giới, 3 lần vô địch quốc gia Hoa Kỳ.

Tim Wood (trái)

7-3
2009

Tiền đạo Neymar (Brazil) khoác áo chuyên nghiệp cho đội Santos khi mới 17 tuổi. Anh được xếp là một trong những cầu thủ Brazil vĩ đại nhất mọi thời đại và là một trong những cầu thủ xuất sắc nhất thế giới.

Nhưng Neymar không phải là người trẻ nhất đá trên sân cỏ quốc tế, so với người đồng hương Pele, chơi chuyên nghiệp năm 15 tuổi, và khoác áo đội tuyển quốc gia Brazil năm 17 tuổi.

7-3
1935

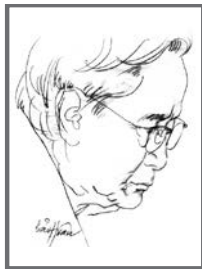
Malcolm Campbell (Anh) lập kỷ lục tốc độ thế giới với tốc độ 276.71 mph với chiếc xe Blue Bird nổi tiếng của mình tại bãi biển Daytona, Florida.

Người giữ kỷ lục thế giới hiện nay là Andy Green, cũng là người Anh, với chiếc ThrustSSC chạy bằng động cơ phản lực cánh quạt kép đạt vận tốc 763mph (~1227.985 km/h).

Malcolm Campbell với chiếc xe Blue Bird

TIM NGUYỄN
GARLAND, TX.

Vừa rồi, đọc một bài viết của Nguyễn Bá Trạc trên facebook Liên Hoàng Ngõ về ngôi nhà của John Steinbeck ở Salinas, Nguyễn chợt nhớ lại một trang viết của mình đã lâu trên Phố Văn. Nay xin đăng lại ở đây để gửi tới bằng hữu khắp nơi.

Ngôi nhà của John Steinbeck ở Salinas

John Steinbeck & ngôi nhà mùi gỗ sồi ở Salinas

Với người viết bài này là Nguyễn, John Steinbeck được nghĩ tới như hình ảnh quen thuộc từ thời trẻ khi tâm hồn còn đầy mộng tưởng và khát vọng sự nghiệp văn chương. Nguyễn cũng đã xem 2 cuốn phim dựng từ tiểu thuyết của Steinbeck: *Những Chùm Nho Phần Nộ* và *Phía Đông Vườn Địa Đàng*. Gần đây, được đọc bài viết của Đỗ Trung Quân về chuyến viếng thăm của John Steinbeck tới Sài Gòn thời chiến tranh và ngôi nhà của tác giả *Phía Đông Vườn Địa Đàng* ở Salinas, CA, thì lòng yêu mến văn hào càng sâu sắc thêm. Vậy nên có những dòng viết này để gửi đến anh em ở dưới trời này và những người yêu quý văn học.

Trước hết hãy nói về thị trấn Salinas, nơi từng được dùng làm bối cảnh và tạo nên bầu khí cho những tác phẩm của Steinbeck.

Salinas là thị trấn thuộc hạt Monterey County, California. Nó có khoảng trên 150,000 dân (theo thống kê năm 2010). Salinas có khí hậu ôn hòa với những ngôi nhà lưu niệm, những con đường cây cao bóng mát. Đây là quê nhà của văn hào John Steinbeck, Nobel Văn Chương năm 1962. Hiện ở Salinas còn ngôi nhà của văn hào và nhiều dấu tích kỷ niệm ông.

Steinbeck là tác giả của những tác phẩm nổi tiếng như "The Grapes of Wrath" (Những chùm nho phần nộ - giải Pulitzer), "East of Eden" (Phía đông vườn địa đàng), "Of Mice and Men" (Của chuột và người) ... Sự nghiệp văn học

của ông gồm 27 cuốn tiểu thuyết, truyện ngắn và tham luận.

Nhà thơ Đỗ Trung Quân từng đến thăm ngôi nhà của John Steinbeck cho biết: Sinh thời, John Steinbeck có những liên hệ với đám trí thức cánh tả và ông gia nhập Liên Đoàn Các Nhà Văn Mỹ, một tổ chức Cộng Sản. Do đó, khi được phái tới Việt Nam để viết tường trình về chiến tranh vào năm 1967, ông đã bị tờ New York Post tố cáo là phản bội lại quá khứ ở trong hàng ngũ tiến bộ của mình. John Steinbeck đến Việt Nam để tường trình chiến tranh cho tạp chí Newsday. Là nhà văn Nobel danh giá tất nhiên ông sẽ trở thành tâm điểm thu hút giới thông tin và văn nghệ sĩ Sài Gòn. Nhà văn tiến bộ Thế Nguyên chủ bút tạp chí, và là người chủ trương Nhà xuất bản Trình Bày đã chuẩn bị một bài phỏng vấn người sở hữu một giải văn chương quan trọng nhất của thế giới, nhưng vào giờ chót, Trình Bày đã quyết định hủy cuộc phỏng vấn sau khi J.Steinbeck tuyên bố ủng hộ và khích lệ tinh thần của quân đội Mỹ tại VN. J.Steinbeck là nhà văn Mỹ. Việc ông ủng hộ quân đội Mỹ trong cuộc chiến tranh này là điều không làm ai ngạc nhiên, nhưng tạp chí Trình Bày lúc bấy giờ đã bày tỏ thái độ. Họ nói rằng ngoài văn chương không có gì phải trao đổi thêm với Steinbeck. Cũng trong dịp ấy, không lâu, người ta thấy bức hình ông chụp bên cạnh nhạc sĩ Phạm Duy. Phạm Duy đang hát cho J.Steinbeck nghe "Thương ca chiến trường" của mình tại nhà riêng.

Nhà viết tiểu sử John Steinbeck là Jay Parini thì cho rằng chính tình bạn lâu dài của nhà văn với Tổng thống Lyndon B. Johnson đã ảnh hưởng quan điểm của ông về chiến tranh Việt Nam. Có thật như vậy không, ta sẽ xét sau.

Bây giờ, xin trở lại với bài viết của Đỗ Trung Quân để nhìn lại một thời chiến tranh trên quê hương mình, cũng như cùng nhà thơ đi thăm ngôi nhà rất đẹp của John Steinbeck ở Salinas, California. Để thấy rằng cuối cùng thì chiến tranh cũng đã qua, để chỉ còn mùi oải hương, mùi gỗ sồi, và mùi hoa hồng rất “Tây Ban Nha” phảng phất trong không khí của một thành phố êm đềm ...

Vâng. Hơn 40 năm sau ngày John Steinbeck tới thăm Sài Gòn, nhà thơ Đỗ Trung Quân đến viếng ngôi nhà nay đã thành Nhà bảo tàng J.Steinbeck ở thành phố Salinas, cách San Jose 2 giờ xe hơi. Ông ghi lại: *Salinas là thành phố có kiến trúc phần lớn mang dáng vẻ Tây Ban Nha nhưng êm ả với những con đường nhỏ nhắn. Bên cạnh ngôi nhà ông từng sống lúc sinh thời nay là một bảo tàng với chữ ký J.Steinbeck trang trọng ngay sảnh ra vào, đồ lưu niệm, tiểu sử, tác phẩm của ông được bày bán ở đây. Cách đây không xa, chỉ vài bước chân, là một restaurant ngoài cửa để tám bẻng "J.Steinbeck thường ăn sáng ở đây". Nobel quả là một giải thưởng danh giá mà mọi nhà văn (lần nhà ăn) đều mơ ước và quý trọng.*

...Trên bức tường lớn trước Nhà Bảo Tàng, những bức bích họa mang phong cách hiện thực vẽ chân dung và những tác phẩm của J.Steinbeck sắc sảo và đậm chất “đồng quê”. Thì đúng thế, ông là một nhà văn của những

vấn đề con người quanh quẩn ông, nơi đồng quê. “Những chùm nho phần nộ”, “Cửa Chuột và Người”, vân vân, đều là những tác phẩm quen thuộc với người đọc VN khi được dịch sang Việt ngữ.

Nhà thơ Đỗ Trung Quân viết tiếp:

“Tôi ăn trưa cùng vợ chồng một người bạn vong niên, hiện sống khép kín, ít giao thiệp bên ngoài: nhà thơ, họa sĩ Hoàng Ngọc Biên. Anh chị ấy sống ở San Jose, tối ngày đọc sách, nghe nhạc, trồng cây, tưới hoa - kéo thùng rác ra, kéo thùng rác vô, và... “bôi bậy lên máy”, như cách nói của ông... Ông nói đùa: “Nhân vô thập toàn: ông ta (J.Steinbeck) có mỗi “khuyết điểm” là khi không, chẳng hề bị ma men ma túy gì, vẫn cứ leo lên máy bay hô hào... Thật ra cái con diều hâu nằm trong đầu ống chỉ là một con diều hâu... ngậy thơ lãng mạn. Nó bị đem ra tuyên truyền.”. Chúng tôi ăn trưa trong ngôi nhà sinh thời J.Steinbeck sống và viết. Những người phục vụ cực kỳ nhã nhặn. Họ đều là “tình nguyện viên” của thành phố, phục vụ không lương. Số tiền thu được từ du khách sẽ được sử dụng cho việc bảo tồn ngôi nhà mà khi bước vào ta có thể ngửi thấy mùi gỗ sồi đặc trưng. Lâu năm cái mùi ấy phảng phất sẽ làm ta quên đi một chút cái việc mà ta không quên, thời gian cũng chẳng cho phép nhớ: những kỷ niệm chuyến đi VN của nhà văn lớn Steinbeck. Thế Nguyên, Phạm Duy... và những dàn đồng ca lạc nhịp sau đó đã cố tình quên mất một đoạn lời khá quan trọng: Steinbeck đến VN lần ấy để giữ một lời hứa quan trọng, không phải với Tổng thống Johnson như “có vẻ”, mà với chính gia đình ông: ông đến để thăm một người con trai tại ngũ, đang ở chiến trường.

Một buổi trưa yên tĩnh trong ngôi nhà của J. Steinbeck, trời se lạnh, những bông hồng đỏ thắm nở lộng lẫy và... rất to trong hoa viên nhỏ trước ngôi nhà.

Khi J. Steinbeck đến VN tôi - người viết 14 tuổi.

Khi bước chân vào ngôi nhà danh tiếng ấy, tôi - người viết đã 53 tuổi. Chiến tranh kết thúc từ lâu. Chỉ còn mùi oải hương, mùi gỗ sồi, mùi hoa hồng rất “Tây Ban Nha” phảng phất trong không khí êm đềm, se lạnh của Salinas, thành phố có một Văn hào.

(theo Đỗ Trung Quân - Kwan's Blog)

Riêng người viết bài này, bởi quá yêu John Steinbeck và ngôi nhà của ông ở Salinas, ngôi nhà có mùi gỗ sồi như trong mơ của mình, đã có một bài thơ nhỏ viết cho cô bạn Camille:

ngôi nhà mùi gỗ sồi

*camille ơi
chiều. vẫn chiều lệ đá xanh
trong ngôi nhà steinbeck ở salinas
thoảng mùi gỗ sồi. và mùi oải
hương
cùng với những bông hồng tây
ban nha
ngôi nhớ camille*

*ôi camille
em ở đâu giờ này
biển nha trang
giàn hoa giấy
hay trên sân trường đại học
mơ giấc mơ của sóng
ngày nào*

*Camille
hãy nhìn
chiều đã tan trên biển
màu hoa lilac. tím
đợi chờ*

TN

ENROLLED
AGENT

NGUYỄN ĐÀI THI

Cô Nguyễn Đài Thi là cựu Thanh Tra của Sở Thuế Hoa Kỳ (IRS) và cũng là cựu Thanh Tra của Bộ Ngân Khố (U.S. Treasury Inspector General). Cô có bằng IRS Enrolled Agent do Sở Thuế cấp. Với hơn 30 năm kinh nghiệm làm việc cho Sở Thuế và Bộ Ngân Khố, cô Đài Thi đã từng kiểm toán (audit) thuế doanh nghiệp và cá nhân. Khi làm việc cho Bộ Tổng Thanh Tra Ngân Khố, cô cũng đã từng audit-Sở Thuế. Với kinh nghiệm đặc biệt này, chẳng những cô Đài Thi rất rành rẽ về luật thuế, mà còn hiểu tường tận về cơ cấu và nội bộ của cơ quan IRS. Cô thường xuyên chia sẻ các đề tài thuế vụ qua các đài radio và TV tại Dallas. Trê hân hạnh được cùng cô Đài Thi cộng tác để hướng dẫn đồng hương về luật thuế liên bang và giải đáp các vấn đề rắc rối với Sở Thuế. Độc giả ở khắp nơi có thể gửi thư bưu điện hoặc email cho tòa soạn Trê, ghi chú "Mục Thuế Vụ".

Email: bientap@trenews.net

Nhắn tin (text only) câu hỏi đến

469-328-3453

hoặc gửi thư về tòa soạn:

**3202 N. Shiloh Rd.,
Garland, TX 75044**

HỎI: Xin chào Cô Đài Thi, tôi có câu hỏi về thuế nhờ cô giải đáp giúp. Tôi có cho con tôi số tiền 50,000 đô la để down payment mua nhà. Tiền này tôi lấy ra từ quỹ tiết kiệm savings account của tôi. Như vậy khi khai thuế tôi có phải khai với Sở Thuế không? Và con tôi có phải khai số tiền này hoặc có phải đóng thuế lợi tức không? Vì nó mua nhà lần đầu, nếu phải đóng thuế thì tôi có thể làm giấy cho nó mượn và trả góp lại cho tôi, cách này được không? Có cần nhờ luật sư chứng nhận không? Xin cảm ơn Cô nhiều.

ĐÁP: Thưa bà, luật thuế áp dụng riêng cho người nhận quà và người tặng quà. **Người nhận** tiền (con của bà) thì không phải khai thuế hoặc đóng thuế, vì tiền đó không phải là lợi tức hay thu nhập. Đây là số tiền bà tặng cho con của bà, cho nên cháu không phải khai thuế hay đóng thuế gì cả. Bà cũng không cần nhờ luật sư chứng nhận tiền đó là tiền tặng hay tiền mượn.

Tuy nhiên, **người tặng** tiền (bà) thì luật thuế có một số quy luật. Người tặng miễn phải khai thuế nếu số tiền tặng mỗi năm không vượt quá giới hạn. Giới hạn cho năm 2023, là 17,000 đô la nếu bà độc thân hoặc vợ chồng khai thuế riêng, 34,000 đô nếu bà và phu quân khai thuế chung. Giới hạn cho năm

2024, 18,000 đô cho độc thân và 36,000 cho vợ chồng.

Trong trường hợp của bà, số tiền 50,000 đô la bà tặng cho con của bà đã vượt qua giới hạn hàng năm. Vì vậy, cuối năm bà cần khai báo, dùng form 709. Xin bà lưu ý là khai báo với Sở Thuế thôi chứ không phải đóng thuế. Người khai thuế cho bà sẽ biết cách khai.

HỎI: Chào cô Đài Thi, xin cô vui lòng cho tôi biết, vợ chồng tôi ở nhà thuê housing (có hợp đồng thuê nhà). Hôm trước tôi đọc báo thấy ai đó hỏi tiền thuê nhà có được claim vào hồ sơ khai thuế không thì câu trả lời là được. Tôi nói với con của tôi vì cháu tự khai thuế cho tôi nhưng nó không tin, là không có luật thuế đó. Tôi cũng hoang mang không biết mình có nhớ nhầm không. Tiếc là không giữ lại bài báo cho cháu coi. Vợ chồng tôi mới qua Mỹ, đã lớn tuổi nhưng vẫn phải đi làm cho đủ tin chỉ nên hơi lẩm cẩm hay quên, cô thông cảm cho. Cảm ơn cô.

ĐÁP: Thưa ông bà, con của ông bà nói đúng đấy. Tiền thuê nhà không trừ thuế được. Tôi không biết báo nào nói là trừ thuế được chứ chắc chắn báo Trê không có đăng tin sai như vậy. Chúc ông bà vui khỏe nhé.

NĐT

Mục Di Trú và Thăng Tiến Đời Sống do Văn Phòng tham vấn di trú Robert Mullins International đảm trách hằng tuần, nhằm cập nhật tin tức và phát huy kiến thức di trú, rất hữu ích cho quý vị quan tâm đến việc bảo lãnh thân nhân. Chủ đề trên đây cũng được thảo luận trực tiếp trên trang nhà www.rmiodp.com vào mỗi tối thứ Tư, từ 7:00-8:00 giờ, hoặc phát thanh và phát hình 24/24 trên www.facebook.com/rmiodp

Vấn đề di dân

LỊCH CẤP CHIẾU KHẨN ĐỊNH CƯ THÁNG 3, 2024

LÊ MINH HẢI
SAN JOSE, CA

Tỷ lệ sinh của Hoa Kỳ đã giảm xuống dưới mức thay thế rất nhiều. Để duy trì mức dân số của Hoa Kỳ, các cặp vợ chồng phải có ít nhất 2 con. Nhưng trong nhiều trường hợp, điều này đã không xảy ra. Nếu không có người di dân, dân số của chúng ta sẽ già và giảm đi, và nếu điều đó xảy ra, số người trong độ tuổi lao động lý tưởng sẽ giảm dần và người về hưu sẽ ngày càng tăng. Kết quả là tăng trưởng sẽ chậm lại, năng suất giảm và sự thâm hụt ngân sách sẽ tăng lên.

Văn phòng Ngân sách Quốc hội (CBO) gần đây đã công bố dự báo trong 10 năm. Họ nói rằng trong 10 năm tới, tổng sản phẩm quốc nội của Hoa Kỳ sẽ cao hơn dự kiến 7 nghìn tỷ Mỹ kim, và thâm hụt ngân sách liên bang sẽ thấp hơn 1 nghìn tỷ Mỹ kim. Lý do tại sao? Là do nhập cư.

Do số lượng người di dân nhập cư mới tăng lên, ước tính đến năm 2033, Hoa Kỳ sẽ có thêm 5.2 triệu công nhân. Điều này sẽ làm tăng lượng hàng hóa và dịch vụ mà nền kinh tế có thể sản xuất, và sẽ tăng tỷ lệ lao động trên tổng số người về hưu của quốc gia.

Nhưng có một vấn đề, đó là vấn đề chính trị, vì việc nhập cư luôn bị ảnh hưởng về mặt chính trị. Tỷ lệ người Mỹ phản đối nhập cư tăng từ 28% vào năm 2020 lên 41% vào năm 2023. Chỉ 26% số người được hỏi vào năm 2023 muốn tăng lượng nhập cư.

Sự căng thẳng giữa nhu cầu kinh tế và phản ứng về chính trị đối với người nhập cư ngày càng gia tăng ở hầu hết các nước giàu có. 15 nền kinh tế lớn nhất thế giới đều có tỷ lệ sinh dưới mức thay thế. Tuy nhiên, nhiều quốc gia trong số đó gần đây đã áp đặt các hạn chế nhập cư.

LMH

LỊCH CẤP CHIẾU KHẨN DI DÂN, ĐOÀN TỤ, ĐẦU TƯ VÀ LAO ĐỘNG THÁNG 3, 2024

Diện F1-1, công dân Mỹ bảo lãnh con độc thân trên 21 tuổi, xét đến ngày 08/2/2015

Diện F2A, thường trú nhân bảo lãnh vợ chồng và con độc thân dưới 21 tuổi, xét đến ngày 22 /6/2020.

Diện F2B, thường trú nhân bảo lãnh con độc thân trên 21 tuổi, xét đến ngày 22/11/2015

Diện F3, công dân Mỹ bảo lãnh con có gia đình, xét đến ngày 01/10/2009

Diện F4, công dân Mỹ bảo lãnh anh chị em, xét đến ngày 08/6/2007

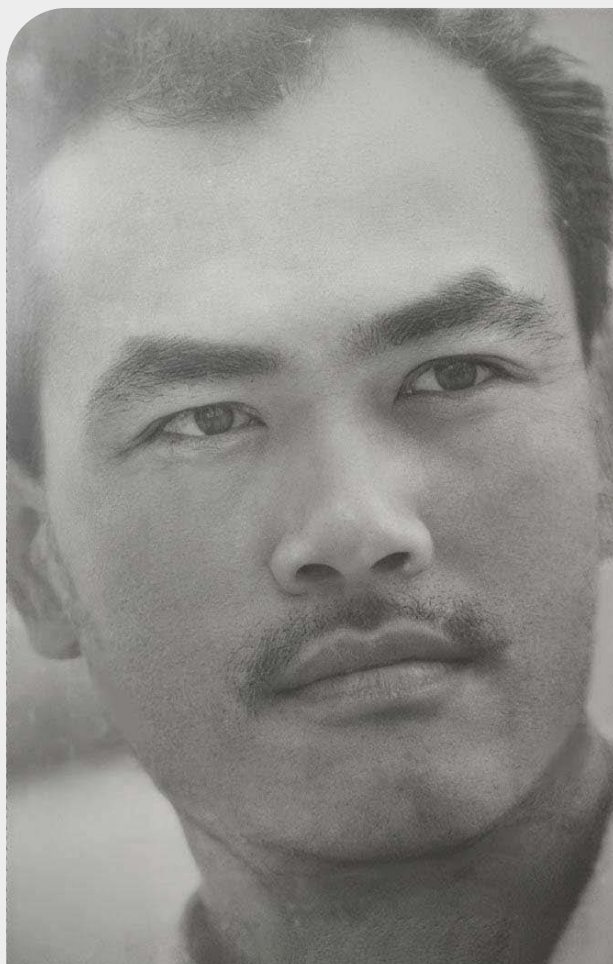
Diện lao động, xét ngày ưu tiên dựa trên ngày nộp đơn xin chứng chỉ lao động (LC), xét đến ngày 08/9/2022 có kỹ năng, và 08/9/2020 không kỹ năng.

Diện EB4, tu sĩ tôn giáo xét đến ngày 01/12/2019.

Diện đầu tư EB-5 trực tiếp và gián tiếp qua trung tâm vùng có hiệu lực ngay sau khi hồ sơ được chấp thuận.

Nhạc sĩ **Văn Phụng**

đàn cùng ta reo khúc “Ô mê ly”

Nhạc sĩ Văn Phụng thời trai trẻ

Nhạc sĩ Văn Phụng tên thật là Nguyễn Văn Phụng (1930-1999) tại Hà-Nội. Với niềm say mê âm nhạc từ tuổi thiếu niên và được thọ giáo từ những bậc tiền bối lỗi lạc nên nhạc sĩ đã bước đi thật vững vàng trên con đường nghệ thuật. Bên cạnh những ca khúc được yêu chuộng như "Yêu", "Tôi đi giữa hoàng hôn", "Suối tóc", "Mưa", "Tiếng dương cầm", "Mộng viễn du", "Tình" v.v. Văn Phụng còn là một trong những nhạc sĩ hòa âm xuất sắc của nền âm nhạc miền Nam Việt-Nam.

TẦM VẠN
ĐỨC QUỐC

Cuối năm 1975, ban thoại kịch Thẩm Thúy Hằng (Bông Hồng) được thành lập và khai trương chương trình ca nhạc kịch rình rang, quy tụ rất nhiều tài danh âm nhạc và kịch nghệ của Sài-Gòn cũ. Chương trình gồm có 2 phần, mở màn là những tiết mục ca nhạc kéo dài khoảng 60 phút, phần sau là vở kịch dài khoảng 2 tiếng đồng hồ, và cũng là “cái đỉnh”, là cốt lõi của đêm trình diễn với sự góp mặt của minh tinh Thẩm Thúy Hằng cùng các kịch sĩ hữu danh. Sân khấu đoàn kịch Bông Hồng cực kỳ tráng lệ và với tám màn nhung đỏ rực, kiêu sa, rạng rỡ. Khi ánh điện nơi khán phòng vụt tắt là lúc những ngọn đèn màu trên sân khấu rực sáng cùng lúc với những điệu nhạc sôi động cho giây phút trình diễn đầu tiên. Dàn nhạc với các nhạc sĩ nổi danh từ trước ở đất Sài-Gòn như Khánh Băng, Trung Hưng, Mạnh Tuấn... trong y phục chỉnh tề và nổi bật nhất là nhạc sĩ Văn Phụng trong chiếc

áo sơ-mi cách tân lạ mắt với 2 cánh tay được may rộng, phồng lên ở vai và kết tua nơi cánh tay giống như tấm áo của mấy nhân vật trong cuốn phim “Ba chàng ngự lâm pháo thủ”. Những giọng ca ngày cũ như Băng Châu, Cathy Huệ, Thảo Ly, Anh Khoa, Hoàng Hạc, Bích Trâm, Nguyễn Chánh Tín... cùng góp tiếng để đáp lại sự hiện diện của khán thính giả đã đến tham dự thật đông đảo và hết lòng ủng hộ. Họ đến đây không để mua vui mà ai nấy cũng thiết tha muốn nhìn lại những nghệ sĩ nổi tiếng của Sài-Gòn một thuở, muốn ngắm lại chút ít lụa là xiêm y nay chỉ còn thấy được ít nhiều dưới ánh đèn sân khấu huyền ảo, lung linh.

Nhắc đến nhạc sĩ Văn Phụng, khán thính giả yêu nhạc thường nhớ đến những nét nhạc tươi vui, rộn rã nhất là từ khi ông rời bỏ Bắc, xuôi về Nam và ghé bến Sài-Gòn để lập nghiệp. Là người nhạc sĩ hiền lành, có khiếu âm nhạc từ nhỏ và may mắn được thọ giáo với những thầy cô giỏi giang, ông đã có những đóng góp đáng kể với gần 100 nhạc phẩm giá trị cho nền âm nhạc miền Nam thuở thanh bình, thịnh trị. Ông cũng là một trong số hiếm hoi nhạc sĩ có biệt tài điều khiển ban nhạc với lối hòa âm tuyệt vời.

Trong rất nhiều ca khúc

vui tươi của ông, khán thính giả thường nhớ đến nhạc khúc “Ô mê ly”, cũng là tác phẩm đầu đời được tác giả sáng tác năm 18 tuổi trên lời nhạc của Văn Khôi và ban hợp ca Thăng Long đã chấp thêm đôi cánh thiên thần, đưa tác phẩm này rộng rãi đến công chúng ...

“Ô mê ly đời sống với cây đàn

Tình tình tang tảo phím rồi ca vang

Chiều êm êm nhìn phía xa mây vàng

Giục lòng ta dạo khúc ca với đàn”

Âm nhạc Văn Phụng dù mang âm hưởng đồng

quê, tiền chiến hay những thể điệu Tây phương như Valse kiêu sa, Tango bình bông nhưng bao giờ cũng là những tác phẩm được lựa chọn từ lời ca, trau chuốt trong từng nốt nhạc. Trong đời của mỗi con người, mấy ai tránh được những buồn đau. Trái tim nhạc sĩ lại mong manh, dễ vỡ nên khó lòng thoát được cái mẫu số chung đó. Tâm sự của ông cũng được phơi bày lên phím đàn, trên khung nhạc qua các nhạc bản như “Tôi đi giữa hoàng hôn”, “Nỗi buồn”, “Chán nản”, “Em mới biết yêu đã biết sâu”...

Là mẫu người lạc quan nên khi buồn bã ông

nói ra hết một lần rồi thôi, viết xuống thành nhạc chứ không để ảnh hưởng đến những tác phẩm khác cũng như dòng nhạc thẩm tươi xuân nồng của mình. Âm nhạc là lẽ sống, là nguồn hạnh phúc trong suốt cuộc đời nghệ thuật của người nhạc sĩ khiêm tốn này...

“Một chiều mưa ta hát vang ‘mưa rơi’

Rồi cùng ta mưa đáp ‘cho tươi đời’

Một ngày nắng ta hát vang ‘nắng tươi’

Đàn cầm tay say sưa hát là nguồn vui”

Những ngày cuối đời không thể cầm đàn hay lướt trên phím ngà là những ngày u ám, buồn đau nhất đối với ông sau nửa thế kỷ sống vui vẻ và lang thang cùng âm nhạc. Mùa Đông đã âm thầm trôi vào dĩ vãng và mùa Xuân cũng về cùng với tiếng hát, tiếng cười, thấp thoáng đâu đó những nụ mầm xanh trong nắng sớm. Người yêu nhạc thường nhớ thương về những ngày xưa cũ ở một nơi rất xa, có đám gái trai ngồi bên nhau dưới hàng cây xanh và cất lên tiếng hát hòa lẫn tiếng đàn giữa một quê hương thanh bình. Hình ảnh đó dường như đã xa lắm rồi, họa chăng chỉ còn lại trên dòng nhạc ô mê ly của nhạc sĩ tài hoa Văn Phụng.

TV

Văn Phụng và vợ - ca sĩ Châu Hà

VÉ ĐI VIỆT NAM

TUẦN LỄ TỪ
07-03-2024 - 13-03-2024

TÊN HÃNG	STOP	TẠI	GIÁ TIỀN
CHINA AIRLINES	2	LAX, TPE	\$1.478
ASIANA AIRLINES	2	SFO, ICN	\$1.566
CATHAY PACIFIC	2	YVR, HKG	\$1.566
AMERICAN/CATHAY	2	YVR, HKG	\$1.566
SPRINT AIRLINES	2	LAX, HKG	\$1.677
VIETNAM/STARLUX	2	LAX, TPE	\$1.743
EVA AIR	2	LAX, TPE	\$1.777
FRONTIER AIRLINES	2	LAX, TPE	\$1.778
JAPAN AIRLINES	2	LAX, NRT	\$1.862

*Giá vé thay đổi trong ngày
*Mỗi tiểu bang có giá khác nhau

TỈ GIÁ HỐI ĐOẠI

NGOẠI TỆ	VIỆT NAM
ĐÔ LA MỸ	\$24,450 VN ĐỒNG
EURO	\$26,018 VN ĐỒNG
ĐÔ LA CANADA	\$17,699 VN ĐỒNG
ĐÔ LA ÚC	\$15,640 VN ĐỒNG
YEN NHẬT	\$159.58 VN ĐỒNG
TIỀN US	NGOẠI TỆ
1USD	150,418 YEN NHẬT
	0.92491 EURO
	0.79190 BẢNG ANH
	1.35723 CANADA
	0.88460 THỤY SĨ

Ngày nay trong lịch sử

8/3/40

Ngày 8 tháng 3 năm 40, Hai Bà Trưng - là tên chỉ chung hai chị em Trưng Trắc và Trưng Nhị, khởi binh chống lại chính quyền đô hộ của Đông Hán. Ngày 30 tháng 1 năm Tân Sửu (41), nhà Hán phong cho Mã Viện làm Phục Ba tướng quân đem 2 vạn lính sang "đẹp loạn". Thế giặc quá mạnh, Hai Bà Trưng thất thế tại Cẩm Khê (nay thuộc huyện Thạch Thất, Hà Nội). Hai Bà đã nhảy xuống sông Hát Giang (tức sông Đáy, nay thuộc xã Hát Môn, huyện Phúc Thọ, thành phố Hà Nội) tự vẫn.

9/3/2000

Ngày 9 tháng 3 năm 2000, là ngày mất của kiến trúc sư Ngô Viết Thụ. Ông sinh ngày 17 tháng 9 năm 1926, tại làng Lang Xá, xã Thủy Thanh, thị xã Hương Thủy, tỉnh Thừa Thiên Huế. Ông từng đoạt giải Khôi nguyên La Mã (First Grand Prize of Rome: Grand Prix de Rome) năm 1955. Ông là tác giả nhiều công trình kiến trúc hiện đại như: Nhà thờ Phủ Cam, Dinh Độc Lập, Chợ Đà Lạt, Trường Đại học Nông nghiệp Sài Gòn, Trường Đại học Sư phạm Huế, Trường Đại học Y khoa Sài Gòn.

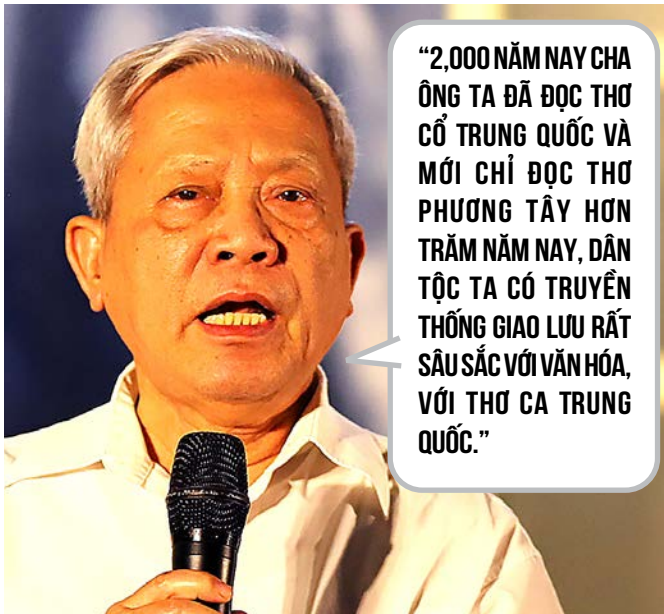

BÁNH BÈO

Trước khi vào tù vì nhận 35 tỷ VND từng phạm tội để chạy án giùm, ông Đỗ Hữu Ca (Thiếu tướng Công an CSVN, Giám đốc Công an thành phố Hải Phòng) nói với người đưa tiền là đã lo xong việc, nên:

Ông cha người Việt không biết nhiều thơ cổ của Trung Quốc mà còn lập nhiều (bàn) thờ nhờ Trung Quốc:

Ông Nguyễn Khoa Điềm
nguyên ủy viên Bộ Chính trị CSVN
nguyên bộ trưởng Bộ Văn hóa - Thông tin CSVN

LỜI GIỚI THIỆU: Những phát biểu của những người lãnh đạo, đôi khi được xem là chân lý, lời vàng thược ngọc. TT Nguyễn Văn Thiệu nổi tiếng với câu “Đừng nghe những gì CS nói, mà hãy nhìn những gì CS làm”. Lãnh đạo CSVN cũng phát biểu rất nhiều, được dân mạng xem như “thước đo” về khả năng của họ. Mời bạn theo dõi chọn lọc của Bánh Bèo...

Trong khi từ bà bán cơm rượu, sấu riêng ế chống chờ tới cánh tài xế lo lắng, toàn dân bất an vì quy định nồng độ cồn dưới 0% khi lái xe của nhà nước thì những người gây nên xáo trộn đó cho rằng:

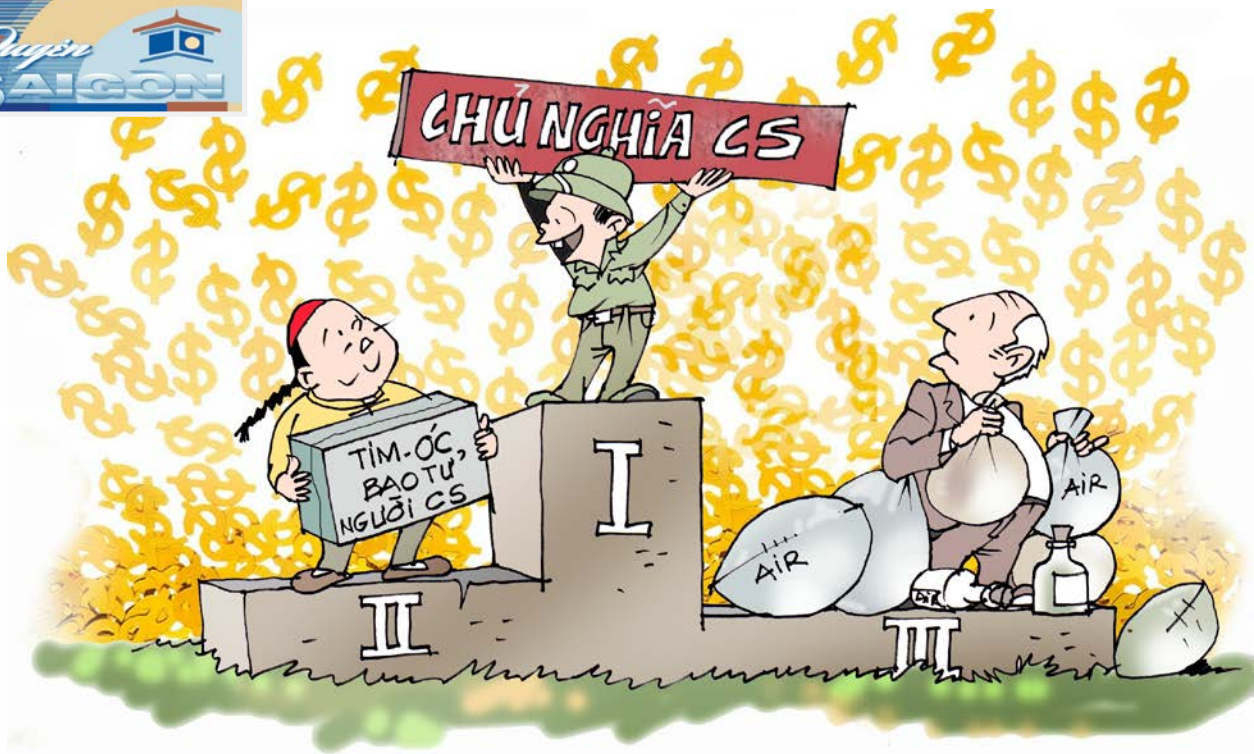

Trần Thanh Mẫn
Phó chủ tịch thường trực Quốc hội CSVN

Ở đất nước mà chỗ cho người đi bộ cũng không có như Việt Nam thì nên cấm mấy ông làm đường thay vì cấm xe máy

Vũ Văn Viện
Giám đốc Sở Giao thông vận tải Hà Nội

BÀO HUÂN

Ý tưởng mần giàu...

Hàn Mạc Tử ngày xưa chỉ dám rao trong thơ “ai mua trăng, tôi bán trăng cho ...” và dĩ nhiên là không ai mua cả. Vậy mà ngày nay, cả thế giới rao bán không khí và có người mua, thật!

DU UYÊN
SÀI GÒN, VN

Việc cư dân mạng thi thoảng rao bán một vài món đồ kỳ lạ và vô nghĩa có lẽ đã không còn quá xa lạ. Ví dụ như bán điện thoại có cài game đã bị xóa khỏi “chợ ứng dụng”, bán người yêu cũ với giá 0 đồng, bán một cây kẹo của một hãng nổi tiếng với giá 500 USD vì nó sắp bị ngưng sản xuất, bán cây tăm xỉa răng, cọng tóc, mồ hôi của idol ... Và gần đây là bán ... không khí.

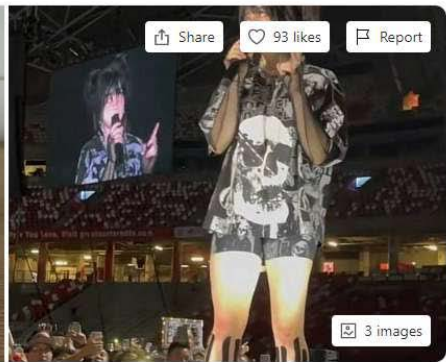
Xin nhấn mạnh, đó là không khí, thứ con người hít thở mỗi giây, không phải

là thứ trong bình chứa oxy thường cho mục đích y tế.

Tháng 8-2022, Billie Eilish đã có buổi biểu diễn trước 30,000 khán giả tại Sân vận động Quốc gia Singapore. Rất nhiều người ở Châu Á hào hứng vì đây là buổi đại nhạc hội đầu tiên của sao thế giới mà họ được tham dự sau hơn 2 năm, kể từ khi đại dịch Cúm Vũ Hán bắt đầu. Ngoài giá vé được tính trên trời, sau buổi biểu diễn, một người dùng mạng xã hội đã rao bán “gói không khí của Billie Eilish” với cái giá 15,000 đô la Singapore. Tài khoản có tên Revlon

viết: “Tôi đứng ngay trước mặt cô ấy và đã cố gắng lấy “không khí” từ cô ấy bỏ vào túi nilon, khi cô ấy đang la hét trong suốt buổi trình diễn”. Đồng thời không quên nhấn mạnh đây là thứ “không khí rất hiếm”. Người này cũng bảo đảm túi đã được cột chặt và gìn giữ cẩn thận trong một lọ kín để “tránh rò rỉ khi vận chuyển”.

Nhiều người thắc mắc “Làm thế nào có thể chắc chắn người bán “bắt” được không khí của Billie Eilish? Liệu có không khí của khán giả lẫn trong đó hay không?”.

PROTECTION

Billie Eilish's air

\$15,000

Bài đăng rao bán túi không khí “của Billie Eilish”

- NGUỒN: GAME4V.COM.VN

Và đó không phải lần đầu không khí bị “bắt cóc” đem lên sàn thương mại. Lúc Nhật Bản bước sang triều đại mới Reiwa vào ngày 1-5-2019 (sau khi Thiên hoàng Akihito thoái vị, chấm dứt triều đại Heisei, Thái tử Naruhito kế vị ngai vàng Hoa cúc và trở thành Nhật hoàng thứ 126 trong lịch sử Nhật Bản). Một công ty xứ Phù Tang từng gây tò mò với khách du lịch là những chiếc hộp thiếc đựng không khí của triều đại Heisei “Air of Heisei” được bán ra với giá khoảng 1,080 yen/chiếc (~ 10 USD).

“Trend” gì thì Việt Nam cũng “đu” - NGUỒN: DANTRI.COM.VN

“Không khí là miễn phí nhưng chúng tôi hy vọng mọi người sẽ tận hưởng trọn vẹn không khí trong lành của triều đại mới đến. Ngoài ra, người mua có thể lưu giữ chiếc hộp làm kỷ niệm”, chủ tịch công ty phân phối hộp không khí triều đại Heisei, ông Minoru Inamoto nói với hãng tin AFP.

Năm 2020, khi tất cả mọi phòng tập gym đều phải đóng cửa vì cúm Tàu, một người đã tận dụng cơ hội lên vào phòng tập để thu gom không khí ở đó và rao bán trên mạng với giá 2 đô la Singapore, người này viết: “Bạn đang nhớ mùi trộn lẫn giữa mồ hôi, máy lọc không khí và máy lạnh ở phòng tập ư? Đừng lo, chúng tôi đã đóng gói nó cho bạn”.

Vào ngày 1-1-2023, “Không khí của năm 2022” cũng được rao bán ở nhiều nước ... Ở Việt Nam, cũng có nhiều nơi

AIR

\$2

Bài đăng rao bán túi không khí trong phòng gym - NGUỒN: GAME4V.COM.VN

bán không khí theo địa danh, như ở Đà Lạt có tiệm bán không khí chợ đêm Đà Lạt, không khí nhà ma Đà Lạt, không khí Hồ Xuân Hương ... với những bịch nhựa hoặc chai thủy tinh trống, được xịt tinh dầu vào trong và hàn kín.

Bình không khí sạch tưởng như “một trò đùa”, nhưng đã có nhiều người biến nó trở thành một công việc kinh doanh thực sự, mang lại lợi nhuận lớn, điển hình là Moses Lam và Troy Paquette - chủ công ty Vitality Air (có trụ sở tại Edmonton, Canada) đã thu thập không khí từ vùng Rockies và bán ra với giá 24 USD cho 1 chai 8 lít dùng để hít thở khoảng 160 lần.

Ban đầu, họ bán túi đựng không khí đầu tiên của mình trên eBay như một món quà để trêu đùa người nhận với giá 0.99 USD. Sau đó, sản phẩm này nhanh chóng đắt hàng và thậm chí khiến “cuộc chiến” cạnh tranh về giá trở nên khốc liệt. Ví dụ như công ty Mountain Air từ Thụy Sĩ, chuyên bán không khí miền núi Thụy Sĩ thu được lấy từ một địa điểm bí mật trên dãy Alps đã bán 167 USD/một chai không khí.

Ông Moses Lam cho biết Trung Quốc, Ấn Độ và Hàn Quốc đã trở thành

**Bán trời
không
mời thiên
lôi - NGUỒN:
TIENPHONG.VN**

Tienphong · 28 phút

Lừa bán chốt của công an phường giá 1,5 tỷ đồng

thị trường chính của công ty Vitality Air. Đối với các công dân Canada coi không khí sạch là điều hiển nhiên, vì vậy công việc kinh doanh của Vitality Air nghe có vẻ ngớ ngẩn, nhưng... “Các thị trường chúng tôi nhắm đến là những nơi bị nghẹt thở vì không khí ô nhiễm và những nơi mà người dân thường chết sớm vì ô nhiễm” - ông Lam chia sẻ. Mỗi năm khoảng 5.5 - 7 triệu người chết vì hít thở khí độc hại, đầy khói bụi, đặc biệt là tại Trung Quốc và Ấn Độ.

Troy Paquette cho rằng việc kinh doanh chai không khí sạch có vẻ giống với việc kinh doanh nước đóng chai - thứ có thể có vẻ nực cười cách đây vài thập kỷ nhưng

hiện được bán khá chạy ở khắp thế giới.

Tuy nhiên, cho tới bây giờ thì chưa có nghiên cứu nào cho thấy tác dụng tốt của không khí sạch đóng chai. “Những cái chai đó dường như không đem lại lợi ích gì cho sức khỏe cả. Chai chứa không khí sạch chỉ là một mảnh lối quảng cáo, là thứ lãng phí tiền bạc” - giám đốc Mạng lưới Nghiên cứu Hô hấp Canada Shawn Aaron từng nhận định.

Tóm lại là bên trong những chai không khí kia chưa chắc chứa đầy không khí sạch hay không khí của địa danh mà nó được “khai sanh”, nhưng chắc chắn chứa đầy tính tò mò của người mua và sự gan dạ, tài tình của người bán khi có thể nghĩ ra được cách

lấy tiền của thiên hạ một cách ngọt ngào và vui vẻ, dầu ai cũng không biết chắc thứ họ mua là một cái chai rỗng.

Tuy nhiên, nếu nói chuyện buôn bán, móc túi khách hàng thì tài năng của cư dân mạng vẫn còn tầm thường, chưa bằng tài của những người buôn bán nội tạng bên ... Tàu trong câu chuyện dưới đây:

“2030, ở Tàu, có ông nhà giàu bị bệnh nan y sắp chết, bác sĩ nói muốn sống thì phải thay nội tạng. Ông ta lập tức chạy ra chợ đen nội tạng.

Đầu tiên, ông ta vào tiệm bán tim. Tại đây, tìm các loại có đủ cả. Nào là tim bác sĩ, tim nông dân, tim công nhân, tim luật sư, tim thầy giáo... nhưng mắc nhất trong

cửa hàng là một trái tim quan chức.

Ông ta liền hỏi chủ tiệm: Sao tim này mắc dữ vậy? Bộ nó tốt lắm hả?

- Cái này hỏng phải nó tốt mà là nó hiếm.

- Sao hiếm?

- Ấy dà, nị hông thấy sao? Ở nước ta, cả ngàn thằng quan chức mới có 1 thằng có tim đó chớ. Vậy là nó hiếm dôi. Hàng hiếm đó, mua đi.

Ông nhà giàu mua trái tim cộng sản. Sau đó, qua tiệm bán bao tử. Ở đây cũng có đủ loại: bao tử lính, bao tử dân nghèo, bao tử dân giàu ... nhưng

mắc nhất là bao tử của quan chức.

Rút kinh nghiệm tiệm bán tim, ông ta hỏi chủ tiệm: Cái này nó hiếm nên mắc phải không?

- Cái này hỏng hiếm dưng mà nó tốt!

- Tốt ra sao?

- Tốt lắm chứ! Xi măng, sắt, thép, tiền bạc, mỡ thối, mỡ bần gì, kể cả sĩ diện và lương tâm bỏ vô nó cũng tiêu hóa hết... Tốt lắm đó, mua đi.

Ông nhà giàu mua cái bao tử đó. Cuối cùng, ông ta ghé tiệm bán não. Ở đây cũng có đủ loại não như 2 tiệm trước, nhưng

mắc nhất cũng là não của quan chức. Lần này, vừa thấy cái não mắc nhất đó, ông nhà giàu nói ngay: Lấy tôi cái này, cái này mắc vậy chắc vừa hiếm lại vừa tốt?

- Nị khéo chọn ghê! Cái này không những hiếm, tốt mà lại còn mới nữa! Cả chục triệu thằng mới có 1 thằng có não, mà nó không xài tới nên vẫn còn mới nguyên!” - Hết trích.

Hôm rồi, một người bạn ở Gia Nã Đại (Canada) nhờ tôi mua giùm bạn vài cây kẹp tóc (hình) “càng cua” bằng nhựa, bạn nói bên đó thứ gì cũng có nhưng lại không kiếm ra kẹp

tóc “càng cua”, một thứ thông dụng của các quý cô, quý bà, quý mợ Việt (có lẽ do nó bằng nhựa, đa phần được sản xuất ở Tàu nên khó kiếm ở xứ Tư Bản?) Tôi mới rủ rỉ với bạn: Thôi một rủi có qua đó chơi, em đem theo một vali kẹp “càng cua” bán để bù chút tiền vé? Tuy nhiên, sau bài viết này, tôi nghĩ mình sẽ đem theo nhiều chai không khí ... Cộng sản để bán, không khí sạch thì ở bên “đồng”, chứ không khí cộng sản ở bên mần gì có?

DU

NGÀY 28-2-2024

Đặng Ngọc Tuyên

Kỳ này bài “Cô Năm Sa Đéc” của Tám Vạn khiến tôi hồi tưởng sự kiện nữ nghệ sĩ Thanh Nga, bị “kẻ cướp” hạ sát ngày 26/11/1978. Báo chí trong nước thì cho là “mỹ ngự” giết, và xử kẻ “ám sát” vào năm sau, báo chí hải ngoại thì cho là Thanh Nga bị Việt Cộng khử vì diễn vở tuồng “Thái hậu Dương Văn Nga”, kêu gọi tinh thần chống giặc Trung cộng, trong khi đảng CSVN và CSTQ như “môi với răng”.

Cả hai theo tôi đều không hợp lý, vì Ban Tuyên huấn Hà Nội có quyền cấm vở diễn bất kỳ lúc nào, nếu thấy bất lợi. Nếu do cướp, thì điều tối kỵ của kẻ cướp là giết người, trừ khi chúng bị dồn vào thế cùng đường, trong khi vợ chồng Thanh Nga tay không. Theo tôi đây là một vụ thủ tiêu do Trung Cộng chủ mưu. Lúc này biên giới phía Bắc đang căng thẳng, Trung Cộng chuẩn bị cuộc tấn công người “anh em 16 chữ vàng” của mình vào năm sau vào ngày 17/2/1979. Do vậy tuồng tích “tuyên truyền”, hàm lại ý chí chống giặc phương Bắc khiến chúng bức tức “khóa đài” và xóa sổ mà không

tiện “sai bảo” đàn em Hà Nội như trước vì sợ lộ bài...

Cảm ơn nhận xét của bạn. Giả thiết và lý luận của bạn khá mới mẻ. Chúng tôi hy vọng được nghe thêm những ý kiến khác (bài “Nghệ sĩ tiền phong, cô Năm Sa Đéc” đã đăng tại <https://baotreonline.com/van-hoc/tap-ghi/nghe-si-tien-phong-co-nam-sa-dec.baotre>)

NGÀY 28-2-2024

Anna Ai Lien

Đọc “Một thời sách cũ” của Tim Nguyễn khiến tôi bùi ngùi và cảm động quá. Thời đó tôi cũng hay đi mua sách cũ, có khi mua theo “đặt hàng” của bậc cha chú giấu mặt, sợ bị chụp mũ. Tôi nhớ có lần hỏi mua sách Kim Dung, không thấy bày bán nhưng người bán nói, muốn bộ nào, tui lấy. Họ giấu đầu đó, xong đưa ra, có lần họ nói trước, mất hết mấy trang... có chịu thì mua. Lần khác mua “Những kẻ khốn cùng” cũng vậy, họ sai con họ chạy đi đầu một hồi mang ra...

NGÀY 28-2-2024

Y Vũ

Lâu lắm mới đọc một truyện ngắn hay. “Sói cụt đuôi” y như một câu truyện dịch, văn phong đặc sánh, mạnh mẽ, lời cuốn và dồn dập, làm ngộp thờ...

(Truyện ngắn “Sói cụt đuôi” của Hồ Đắc Vũ, đã đăng tại <https://baotreonline.com/van-hoc/truyen-ngan/soi-cut-duoi.baotre>).

Suy Đi Ngẫm Lại

Nếu tình bạn là điểm yếu lớn nhất của bạn, thì bạn chính là người mạnh mẽ nhất trên thế giới.

ABRAHAM LINCOLN

Một người tươi cười không có nghĩa là họ không có nỗi buồn. Nhưng họ có khả năng chế ngự được nỗi buồn của mình.

SHAKESPEARE

Cơ hội giống như bình minh, nếu bạn chờ đợi quá lâu, bạn có thể bỏ lỡ nó.

WILLIAM ARTHUR

MINH HẢI

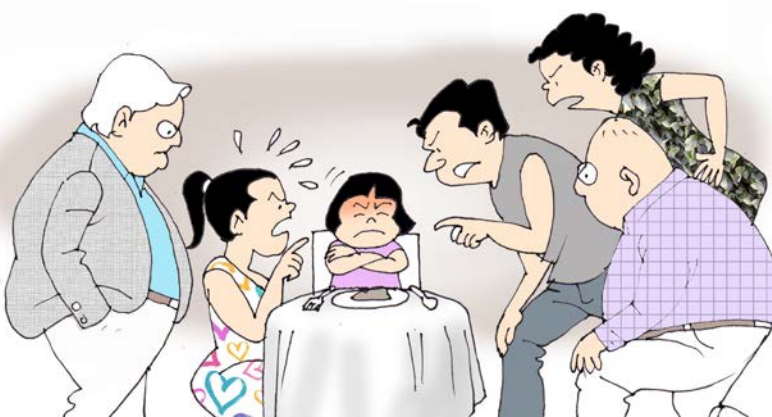
Với con nhỏ ở tiệm ăn

Đưa con nhỏ đi ăn nhà hàng, hầu như bà mẹ trẻ nào cũng gặp phải một vài khó khăn.

Một phụ nữ viết thư cho bà Emily Post: *Đứa con gái gần 6 tuổi của tôi vẫn thường có phong cách tốt khi ngồi ở bàn ăn trong nhà với gia đình (has good table manners at home), nhưng khi đi ăn ở nhà hàng bên ngoài hoặc ở nhà bà con thì nó lại có hành vi khác hẳn. Nó chạy chơi la hét hoặc ngồi không yên trên ghế và nói liên hồi, ăn uống nhồm nhoàm. Tôi đã phải kìm lòng không la rầy uốn nắn cháu sợ làm phiền người khác. Vậy tôi có nên ngừng việc đưa cháu đi ăn ngoài cho đến khi cháu khôn lớn không?*

Trả lời: Không. Con gái của cô cần ra ngoài ăn uống để học cách hành xử lịch sự. Cũng như những trẻ 6,7 tuổi khác, cháu còn gặp khó khăn trong việc tự chế, cử chỉ hành động của cháu có thể là cách biểu lộ sự phấn khích bồn chồn ở một khung cảnh lạ. Mặt khác, cũng khó mà bắt một đứa trẻ ở tuổi ấy phải ngồi yên lâu, do đó cô nên cố gắng rút ngắn bớt thời gian ngồi ăn với con ở tiệm. Cô cũng có thể đưa cháu đi thực tập việc ăn uống bên ngoài tại một tiệm ăn có không khí gia đình hoặc đi ăn chỉ có hai vợ chồng và con nhỏ. Lúc ấy, cô nên lợi dụng thời giờ để chỉ dạy cho cháu phải như thế nào khi đi ăn tiệm, nhưng tránh làm cho cháu cảm thấy xấu hổ vì việc đã qua. Do bản tính trẻ con rất nhạy cảm và dễ có phản ứng không đúng khi bị la rầy trước đông người, vậy khi cháu sai cô chỉ nên có một vài dấu hiệu nhắc nhở thôi, chẳng hạn một cái liếc mắt hoặc nhướn mày, hoặc đưa một ngón tay lên miệng là đủ. Sau buổi đi chơi, cô nên cùng cháu ôn lại những gì đã làm, khen những việc tốt và nhận xét điều xấu. Cuối cùng cô sẽ dặn cháu lần tới cho đi chơi nhớ làm đúng những gì đã chỉ dẫn ở nhà. Nhớ là phải nhẹ nhàng và biểu lộ tình thương khi uốn nắn, răn dạy cháu.

MH - THEO EMILY POST

BẢO HUÂN

Đi travel

BẢO HUÂN

Tâm tình EVA

Ông chồng đi đâu cũng khoái một mình, không chỉ festival, airshow, xuyên bang hay về Việt Nam, qua Úc chơi thăm bạn bè cũng tò tò một mình. Tui mắc công việc hoài nên rảnh là ổng xách va li đi, duy nhất một lần về Việt Nam cùng thì ổng cũng xé lẻ gặp người này, người nọ, viện cớ thăm bà con xa vắng mấy phát đại bác còn chưa tới. Còn trẻ trung gì đâu mà lúc nào cũng hám đi một mình, mà nói tới là “một mình tui chứ kéo thêm ai đâu”. Bào chữa nhanh như điện xẹt, có vợ mắc chi không rủ đi mà cứ thích lang bạt một mình?

Comments

@VITDET – Đi travel niềm vui của tôi là thử và ăn được nhiều món ngon. Gặp cái ông chồng thì rất bảo thủ về ăn uống, qua Mỹ bao năm dao nĩa còn lọng cọng. Đi đâu cũng phải tìm quán Việt làm như không thể sống thiếu phở. Ông bảo thử chứ không phải kén chọn, thậm chí còn chưa thử mà đã chê. Đi chung nơi đâu xa là nghèo nàn cái gu ăn uống. Tối lui cũng bún phở cơm mà gọi ý món Ý, món Ấn là chả xì môi liền.

@SAOĐÃSANGSÔNG – Chồng già rệu tự dừng hỏi xuân thích cảm giác phiêu bạt, lái xe roadtrip nhiều nơi. Ông độ xe này nọ đồ, thiếu điều là chưa rước cái RV về. Lúc đầu còn hứng thú, đi hoài thấy oải. Nhiều lần ổng còn đòi kéo thêm ông bạn để rôm rả, thay phiên đổi tài. Kêu ông dẹp bỏ mấy vụ roadtrip, già rồi đi đâu máy bay rẹt cái là xong, mắc chi ngồi lâu ê đít.

@GIÁCÓGU – Bà vợ sẵn làm thánh tử đạo nếu điều gì đó không theo ý bà. Lần đi Nhật đúng là biến chứng mới. Bà ghét ăn hải sản nhưng tôi mê sushi, sashimi ... bà nói shirako “tinh trùng cá” có gì đáng ăn. Nhật đúng là thiên đường seafood tươi ngon mà bà chỉ toàn đạo ramen với mì udon không hải sản, riết mấy bữa rồi ngán. Tôi phải “sốt” Google quán Việt hay McDonald’s, thiệt là uống cái chuyến du lịch. Vô ăn quán Ý thì bà kêu đắt quá. Bà tỏ ra đau khổ nhưng tôi thấy mình mới thực là nạn nhân!

@TIÊUĐỒI – Roadtrip là phải đi tới bến. Ai như bà vợ tui, được nửa đường là phàn nàn về đồ ăn chỗ ngủ, rồi đòi phải nghỉ nhiều hơn, còn không chịu tới mấy chỗ đã plan trước. Đỉnh điểm là khi gọi ý thay đổi hành trình thì bà đòi về, than bị hành xác. Mấy tuần chuẩn bị thứ gì cũng hỏi để chiều bà, rốt cuộc nặng nề tui phải đưa ra phi trường để bà bay về gấp, bỏ lại tui đường dài bơ vơ. Biết bà dở chứng vậy thà rủ mấy ông bạn già cùng thông dong còn đáng công hơn.

Điều khắc gia

Phạm Văn Hạng

BAN MAI
VIỆT NAM

Năm 2011, lần đầu tiên tôi biết điều khắc gia Phạm Văn Hạng khi tham dự triển lãm phòng tranh của họa sĩ Đinh Cường tại Đà Lạt, nhìn ông đầy chất phong trần lãng tử như cao bồi miền Tây khi ông đội mũ phớt với bộ áo cánh đơn giản độc đáo ông tự thiết kế. Da đỏ au, râu tóc trắng xóa, thoát ải thoát hiện khắp mọi miền, đi tới đâu ông cũng để lại những tác phẩm di thường.

Chỉ nghe các anh nhắc đó là một điều khắc gia tài năng làm việc như một gã khổ sai, hàng ngày say mê đực đẹo các bức tượng. Một nghệ sĩ giữa hiện thực và mộng ảo.

Lần này, cơ duyên đưa ông đến Quy Nhơn để làm bức phù điêu do các anh chị giáo sinh Su Phạm Quy Nhơn trước 1975 muốn gửi tặng trường Đại học Quy Nhơn như một kỷ niệm nhắc nhở: Từ trái tim đến trái tim, từ

ngày xưa đến hiện tại và
tương lai.

Chỉ nghe tiếng ông là bậc thầy về điêu khắc nhưng tôi không ngờ ông còn làm thơ, với những câu thơ ngắn gọn, súc tích, chắt lọc của một đời chiêm nghiệm với bề dày triết lý nhân sinh mà ông đã trải qua.

Bão tố
quay lưng
Khơi nguồn độc thoại
chôn vùi
Nhân văn

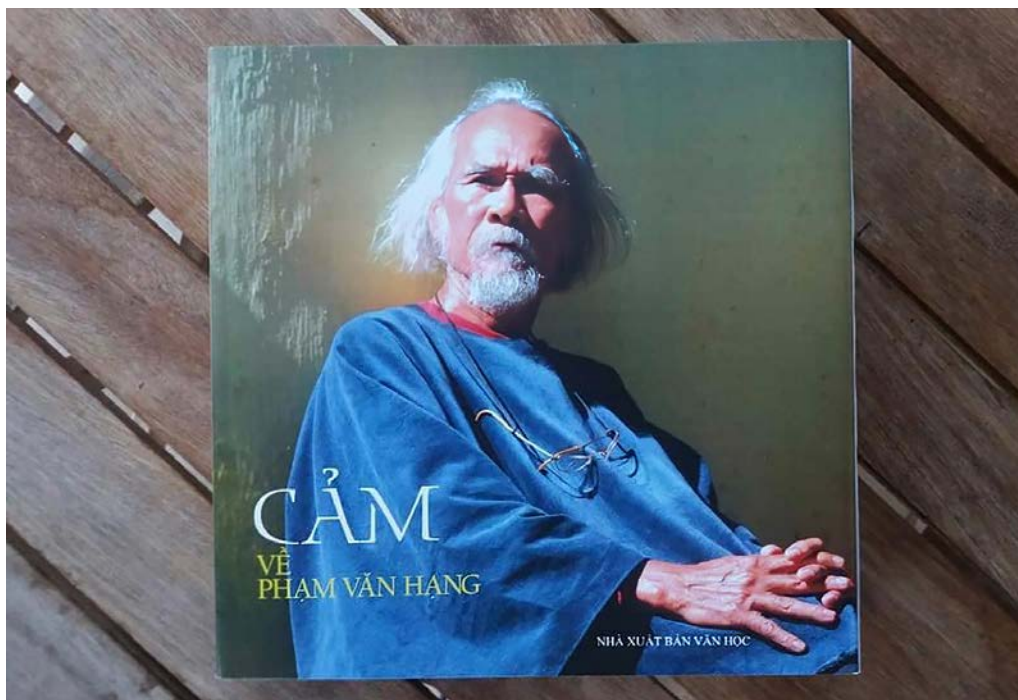
Những bài thơ chỉ 1 câu, 2 câu, ngắt dòng từng chữ như một thiền ngôn, đọc lên chúng ta có thể cảm được sự tinh tú trong từng chữ đan gọn như những nhát búa đục vào đá.

*Những bức tượng
Trong vườn òa ra khúc
Khi nhân văn
Bị sỉ nhục giam cầm
Đá
Gỗ
Sắt
Đồng
Không thể lặng câm*

Với 29 bài thơ được khắc trên đồng nặng 220 kg, mỗi bài thơ được gò nổi với 4 ngôn ngữ Việt, Pháp, Anh, Hoa trên những miếng đồng khổ 50cm x 60cm, ông làm việc miệt mài trong 5 năm mới hoàn thành xong tác phẩm để đời của mình. Thơ ông trầm lắng, súc tích ngắn gọn như loại thơ Hai Ku của Nhật.

Người đời gọi ông là “Dị nhân điêu khắc” cũng phải khi lần đầu tiên ông góp mặt triển lãm năm 1970 đã làm chấn động giới mỹ thuật Sài Gòn ngày ấy với tác phẩm kinh dị làm bằng xương sọ và ... ruột người, bức tranh S.O.S Việt Nam của ông (được NS Trịnh Công Sơn đổi tên thành Chứng tích khi tham dự triển lãm).

Bức tranh là một mảnh vải được ông sắp xếp những “hiện vật” mà ông nhặt được trong

Bìa Thơ Phạm Văn Hạng. NXB Hội nhà văn. 2007

chiến trường khi ông làm phóng viên với những vỏ đạn, mảnh bom, vòng rào kẽm gai, xương sọ và những đoạn ruột người đầy máu (tất cả đã được ngâm trong phoóc-môn), tác phẩm với những chất liệu kinh dị đó, đã tố cáo

thực trạng trần trụi của chiến tranh là một cú đấm trực diện vào xã hội Việt Nam lúc bấy giờ.

Bắt đầu từ đó cho đến các sáng tác sau này, điêu khắc gia Phạm Văn Hạng đều hướng đến việc lên án chiến tranh, khao

khát hoà bình và ca ngợi tự do với những hình tượng chim bồ câu, trẻ em, bầu vú mẹ...

Một đề tài yêu thích khác của ông là khắc họa chân dung các danh nhân gồm các nhà văn hóa dân tộc, các văn nghệ sĩ mà ông yêu thích, ông đặt vườn tượng trong khu vườn mà ông sinh sống.

Đặc biệt nhân ngày “hội tôn vinh sách và thế giới năm 2010”, ông đã đưa từ Đà Nẵng ra Hà Nội 2 bức tượng của Hàn Thuyên và Alexandre de Rhodes, 1 người là đặt nền tảng cho chữ Nôm, 1 người là cha đẻ cho chữ Quốc ngữ tiếng Việt ngày nay.

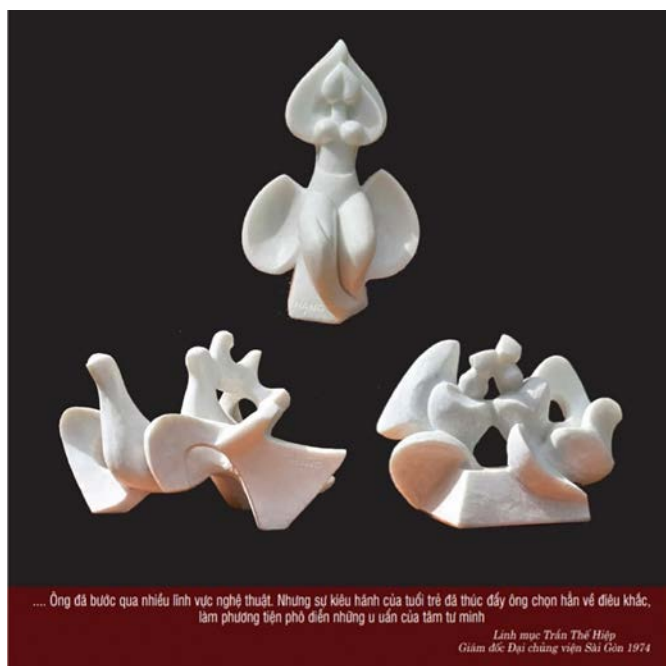
Ngoài ra ông có nhiều công trình, dự án còn đang dang dở như tượng hoàng đế Quang Trung bằng đồng cao 3.7m đã hoàn thành từ năm 2006,

Đầu thập niên 70 phạm văn hạng đã dùng ruột gan của nạn nhân chiến tranh kết hợp lại thành tác phẩm. Lối làm táo bạo này không thua gì các họa sĩ Hoa Kỳ 1950. Cảm hứng của ông giúp chúng ta nhìn ra tinh thần thời đại
Nguyễn Quỳnh Ph.D.Ed.D
GS Lịch sử Mỹ thuật University Of Texas

đáng lẽ đã được đặt tại ngã ba Phú Tài, TP Quy Nhơn nhưng vì nhiều lý do nên vẫn còn tạm trú tại khu Trung Sơn (TP. HCM), hay “Nhà nguyện tình yêu” – một đồng cảm giữa ông và NS Trịnh Công Sơn (trước khi nhạc sĩ qua đời) là xây dựng một nhà nguyện cho những người yêu nhau đến sẽ chia, tâm sự ... đó là dự án dựng tượng danh nhân Nguyễn Trãi trên một sườn núi cao nào đó ở Côn Sơn (Hải Dương)...

Bạn bè Phạm Văn Hạng gọi ông là người đàn ông “lao động khổ sai” cũng không quá, ông là một nhà điêu khắc làm việc cần mẫn đam mê, khi

làm việc ông thỏa sức sáng tạo, tự do bay bổng trong trí tưởng tượng ảo diệu của mình. Nếu như nhà văn dùng ngôn

từ, người họa sĩ dùng màu sắc thì người điêu khắc phải dùng bàn tay đục đẽo, nhào nặn hình tượng mới có thể nói lên

cảm xúc của mình, đó phải là một quá trình vất vả tốn nhiều sức lực. Có lẽ trong những ngày tháng làm việc chăm chỉ ông đã đúc, rút nhiều kinh nghiệm cuộc sống mới tạo nên những áng thơ giàu hàm súc như vậy.

*Bắt mạch
thời gian
Ngôn từ
sực tỉnh
Hay:
Có thương đau
Mới thấm thấu cuộc
đời
Có suy tưởng
Mới
Tìm
Ra
Hư
Thực*

NHẬN IN SÁCH

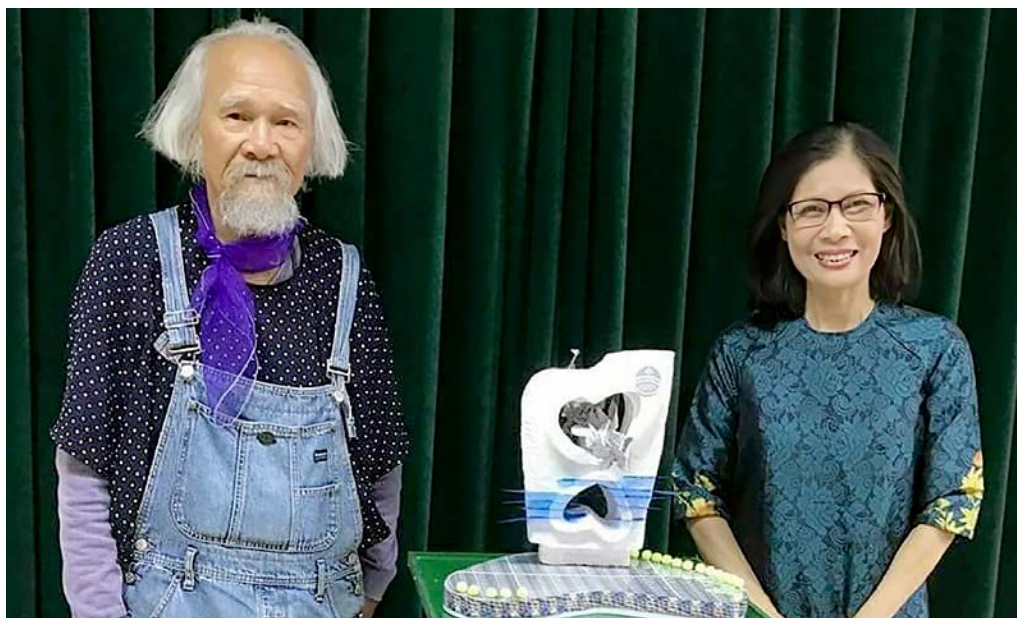
NHẬN
IN ẤN | THIẾT KẾ | MINH HỌA
 CÁC LOẠI SÁCH
VỚI SỐ LƯỢNG THEO YÊU CẦU

TỪ **50** CUỐN TRỞ LÊN
BÌA CỨNG HAY MỀM
 MUỐN BIẾT CHI TIẾT, XIN ĐIỆN THOẠI
972.675.4383
 Email: info@trenews.net

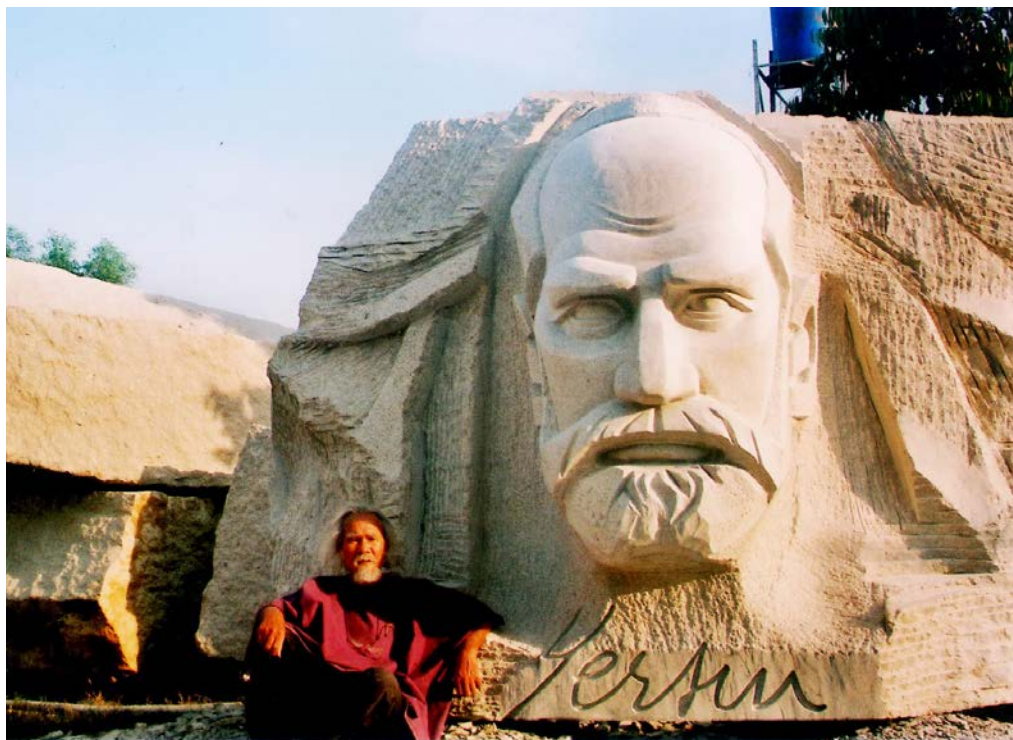
Nhìn xã hội ngày nay đảo
điên như phường tuồng
ông viết:

*Buôn vua bán chúa
Thời xưa cũ
Tướng sĩ đồng hành
Lũ vong thân
Hành pháp
Trong tay phường mãi
lực
Gỗ
Đá
Buồn
Chao đảo nhân văn*

Một đời cống hiến cho
nghệ thuật đến cái tuổi
“cổ lai hy” này ông càng
cảm thông nỗi thống khổ

Phạm Văn Hạng và tác giả

Phạm Văn Hạng bên tác phẩm Bác Sĩ Yersin

*Tiếng đàn Kiều
Vô thanh
Ngàn năm vương ai
oán
Oan
Khốc
Đời
Khôn vơi!*

Mỗi bài thơ là một chiêm
nghiệm, có lẽ ông hiểu rõ
cuộc đời này tuyệt chiêu
cao nhất của võ lâm là
lấy “vô chiêu thắng hữu
chiêu” như trong truyện
kiếm hiệp Kim Dung nên
ông sống thanh thản vô
tư, cả đời luôn cháy hết
mình vì nghệ thuật, luôn
khao khát sáng tạo trong
tự do.

BM - QUY NHƠN, 01.02.2024

- Cảm tưởng về Phạm Văn
Hạng. NXB Văn học. 2014

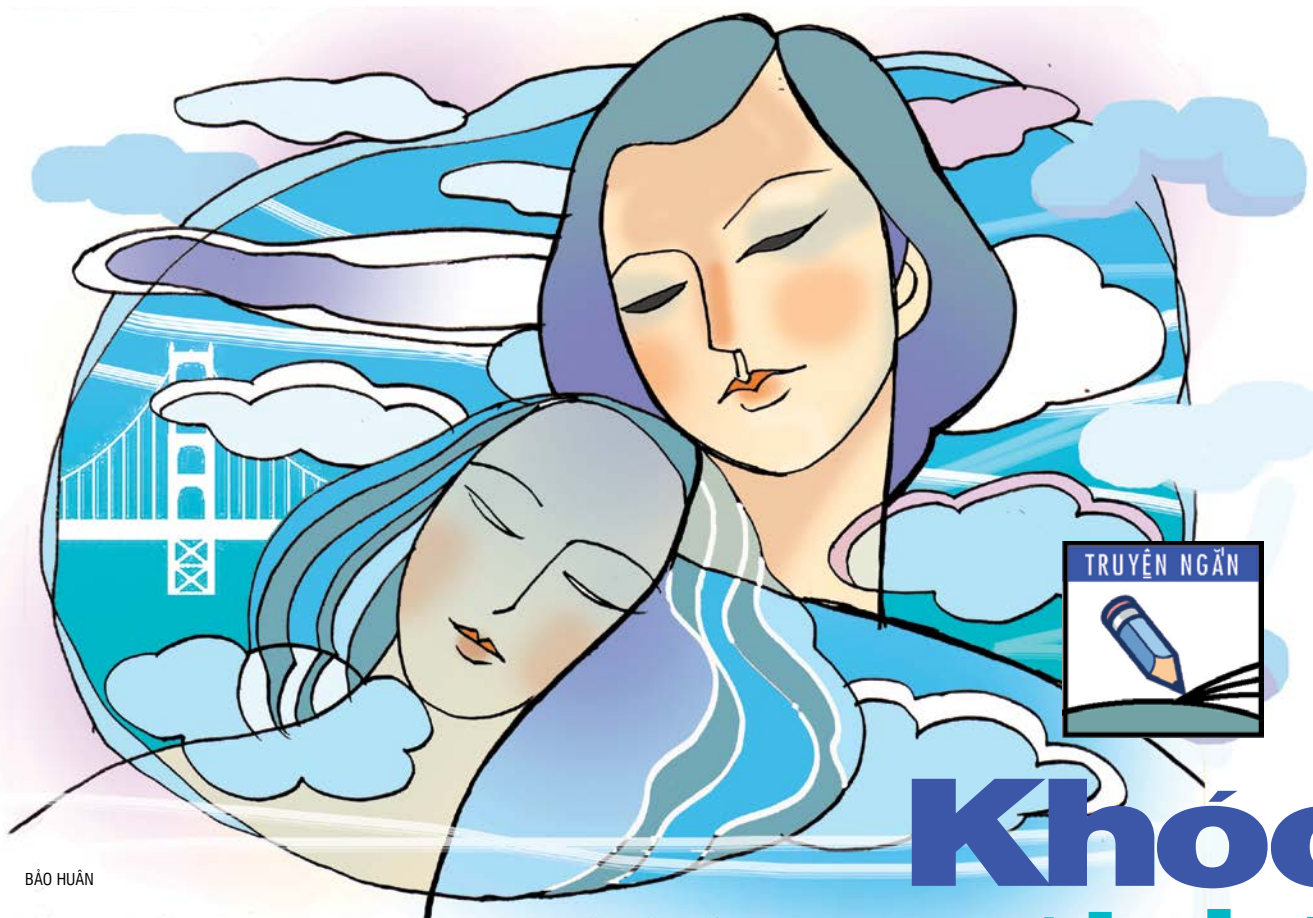
tre

**DỄ TÌM
DỄ THẤY
DỄ ĐỌC
DỄ CẮT**

**HIỆU QUẢ NHANH CHÓNG
TIẾT KIỆM THỜI GIAN
NÂNG CAO LỢI NHUẬN**

972-675-4383

**NHẬN CHECK, CASH
CREDIT CARD**

BẢO HUÂN

Khóc một chút rồi thôi

NG. T. THANH DƯƠNG
ARLINGTON, TX

Lily nằm ủ rũ trên giường khi tôi bước vào phòng nó rên lên:

- Mẹ, con buồn muốn chết luôn.

- Nỗi buồn không làm mình chết đâu con ...

- Con sẽ tìm đến cái chết, con nhảy cầu Golden Gate.

- ???

- Mẹ sẽ đưa con đi San Francisco, lên cầu Golden Gate. Biển dưới đó lạnh lắm con ...

Tim, mối tình đầu của Lily

vừa chia tay, anh ta đã có người yêu khác. Lily đang thất tình đang đau khổ.

Tim làm việc ngành tài chính ngân hàng, chàng trai có công việc tốt, đẹp trai, lịch sự đĩnh đạc, luôn khéo ăn nói làm vừa lòng mọi người. Lần đầu tiên khi Lily đưa Tim về nhà giới thiệu tôi đã thấy không yên tâm với anh chàng đáng vẻ hào hoa bay bướm này, Lily của tôi tuy hai mươi mấy tuổi đời mà vẫn ngây thơ trung thực lắm, làm sao có cái nhìn tinh đời bằng tôi. Quen biết và yêu nhau 3

năm nhưng Tim chưa bao giờ bàn tới chuyện đi đến hôn nhân. Tôi không tin là Tim yêu Lily nhiều như Lily đã yêu Tim.

Đúng thế, Tim bỗng dần dần lơ là Lily, anh ta phản bội muốn bỏ rơi Lily nhưng lại kiếm cớ đổ vạ tại Lily làm cho anh ta ... đau đớn chia tay. Tôi hiểu điều đó nhưng Lily không hiểu.

Tim chia tay Lily vì ... ghen. Khi Tim và Lily trong một bữa tiệc, bỗng có một chàng trai là bạn học cũ thời trung học nhận ra

Lily nên đã đến chào hỏi chuyện trò, Lily và bạn đều mừng vui giây phút hội ngộ bất ngờ này. Tim nói đã cảm thấy bị “bỏ rơi” và “tổn thương”. Lý do lãng xẹt vậy mà Lily cũng tin và tự trách mình đã làm hư hỏng một chuyện tình.

Tôi ngồi xuống giường bên cạnh con gái và dịu dàng:

- Mẹ biết con rất yêu Tim, mong ước được là vợ Tim. Nhưng vì bất cứ lý do nào đó, không lấy được người mình yêu cũng đừng đau khổ bởi vì lấy được người mình yêu chưa chắc đã sung sướng hạnh phúc. Nghe con nói muốn nhảy cầu Golden Gate tìm cái chết dù con chỉ thốt ra trong lúc buồn chán, Mẹ sẽ cho con nghe câu chuyện này.

- Cũng là chuyện thất tình nhảy cầu chết hả Mẹ?

- Ừ, Mẹ biết chuyện này khi còn ở Việt Nam, ở xóm Mẹ, Tài là một chàng trai học dở con nhà nghèo, chỉ được cái mã đẹp trai, tán gái giỏi, sau 1975 Tài đi thanh niên xung phong về không có việc làm, Tài theo vài người bạn đi buôn bán chợ trời đồ cũ ở chợ Tân Bình, Tài quen Nhận cô gái bán sạp quần áo trong chợ, cô Nhận con nhà khá giả, tuổi mới lớn, xinh xắn hiền lành, đã yêu “sét đánh” Tài phong

trần trong chiếc áo thanh niên xung phong bạc màu nắng gió nông trường dù khác biệt học vấn và gia cảnh, cha mẹ Tài đã mất, Tài đang sống chung cùng mấy chị em trong căn nhà xập xệ của cha mẹ để lại. Cha mẹ Nhận không chịu gả con gái cho Tài, họ quyết liệt ngăn cản. Cô Nhận đau khổ và thất vọng một buổi chiều đã lang thang ra cầu chữ Y nhảy xuống sông tự tử ...

Lily nhồm người dậy, chăm chú lắng nghe:

- Cầu chữ Y có lớn có đẹp như cầu Golden Gate không Mẹ!?

- Cầu lớn hay nhỏ, cầu đẹp hay xấu nhảy xuống sông sâu đều chết như nhau. Nhưng may mắn là cô Nhận được người ta cứu vớt. Thế là sau cú chết hụt của con gái, cha mẹ Nhận đành phải chấp nhận cho Nhận lấy Tài còn hơn là sẽ có ngày mất con. Nhà gái bỏ tiền ra cưới hỏi cho đẹp mặt chứ nhà trai không cha không mẹ không cả bạc tiền.

Cô tiểu thư nhà 3 tầng lầu khu chợ Tân Bình về làm dâu xóm nghèo, ngày ngày Tài chở vợ đến chợ Tân Bình tiếp tục bán sạp quần áo cho Mẹ để kiếm tiền, còn Tài mãi mới xin được làm công nhân nhà máy X nhờ thuộc diện ưu tiên đã hoàn thành nghĩa vụ Thanh niên xung phong.

Khi Nhận sinh con, cô phải ở nhà chăm con không đi bán hàng chợ Tân Bình nữa, cũng là lúc gia đình lục đục, Tài dần dần lộ diện người chồng vũ phu, luôn chửi mắng và hành hung vợ. Nhận cắn răng chịu đựng, tình yêu này, hôn nhân này chính Nhận đã lao vào cho bằng được nên không dám thổ lộ cùng cha mẹ.

Mẹ Nhận mỗi lần đến thăm con cháu, nghe hàng xóm nhỏ to bà biết chuyện, thương con thương cháu lại cho tiền. Có tiền Nhận ít bị chồng đánh, khi hết tiền cô vợ tội nghiệp lại bị những trận đòn to trận đòn nhỏ. Hàng xóm đã cầu cứu Cha xứ xóm đạo đến tận nhà khuyên nhủ Tài nhưng cũng chẳng thể bảo vệ hay cứu được cô.

Lily ngạc nhiên:

- Anh Tài yêu cô Nhận lắm mà, sao anh ta thay đổi nhanh thế!?

- Cô Nhận yêu Tài chân tình nhưng Tài không yêu Nhận, chỉ muốn lợi dụng cô con gái nhà giàu ... Cũng như con và Tim, con yêu Tim chân tình nhưng Tim thì không, anh ta đã bỏ con vì có người khác nhưng cố tình đổ lỗi cho con làm lý do chia tay. Tim không phải là người đàn ông tốt.

Lily im lặng nghe tôi nói tiếp:

- Ngay cả những người thật lòng yêu nhau,

khi đang hẹn hò người ta nâng niu yêu quý nhau lắm nhưng khi đã thành chồng vợ thì khác, cuộc sống thực tế đòi thường làm tan vỡ giấc mơ, làm người ta thất vọng nhau, chán ghét nhau. Không phải lấy được người mình yêu là ai cũng hạnh phúc tới răng long đầu bạc như người ta thường chúc nhau trong đám cưới.

Lily giục tôi:

- Mẹ kể tiếp đi, con thương cô Nhận quá ...

- Mỗi lần cô Nhận bị chồng đánh cô đã quỳ lạy van xin chồng tha hoặc chạy trốn sang nhà hàng xóm, nhưng sức chịu đựng có hạn. Khi đứa con 3 tuổi, cô ly dị người chồng tệ bạc vũ phu này. Tài trắng trợn ra giá nếu Nhận muốn quyền nuôi con thì phải chỉ cho anh ta một số tiền. Nhận sẵn sàng bỏ của chạy lấy người, cha mẹ cô đã thí cho thẳng rẻ bất nhân món tiền để con gái và cháu ngoại được yên thân. Hôm ra tòa ly dị Tài đã gởi cho tòa lá đơn đồng ý giao con cho vợ nuôi tới khi khôn lớn. Thâm tâm Tài nào muốn nuôi con vừa tốn công vừa tốn tiền. Thế là anh ta phải tay trách nhiệm và có tiền bỏ túi.

Lily bất mãn:

- Con ghét anh Tài.

- Hôm tòa án xử xong, cô Nhận đã đến cầu chữ Y lang thang đứng nơi mà

mấy năm trước cô đã đến.

- Cô Nhạn lại muốn nhảy cầu tự tử hả Mẹ?

- Cô đến đây để nhìn xuống sông sâu, để thấy mình đã đại dốt nhưng may mắn thoát chết và hôm nay cô cũng đã may mắn “thoát chết” lần nữa, là đã loại người chồng vũ phu hèn hạ ra khỏi cuộc đời cô. Cô Nhạn ăn mừng đấy con ơi.

Tôi trù mến nắm tay con gái, thủ thủ tiếp:

- Con hãy bình tâm đi. Thời gian sẽ xoa dịu những mất mát, những niềm đau. Mẹ biết hiện nay con đang đau buồn vì chia tay Tim nên thốt ra những lời tuyệt vọng. Nếu con muốn, mẹ sẽ cùng con đến San Francisco, cùng con đứng trên cầu Golden Gate, Mẹ không tin con sẽ nhảy cầu cũng như Mẹ không đòi nào để con nhảy cầu đâu, nhưng Mẹ sẽ để con đứng trên cầu và khóc, khóc tiền một tình yêu, khóc đã từ bỏ được người tình phản bội.

Lily nhắm mắt, nó đang lắng nghe tôi nói:

- Khóc một lần rồi thôi nhé, đừng dư nước mắt khóc cho một tình yêu khi những ngày tới ta còn bao nhiêu tình yêu khác trong cuộc đời. Trên cầu Golden Gate có bao người, bao xe cộ đang xuôi ngược, nhịp sống mãnh liệt hết ngày này đến ngày kia không bao giờ ngừng nghỉ. Tình yêu cũng thế, cuộc tình này hết ta sẽ có cuộc tình sau. Khi con đi từ bờ cầu Golden Gate bên này xuống chân cầu bên kia sẽ có một chân trời mới đang đợi chờ con đấy.

- Mẹ ơi, con hiểu rồi.

Lily mỉm cười đáp và hai dòng nước mắt đang lăn dài trên má...

NTTD (JAN. 2, 2024)

NGUYỄN THỊ THANH DƯƠNG

Người anh Chu Văn An

(Cảm tác 1 truyện ngắn Lê Thị Nhị).

Hồi người anh Chu Văn An thuở ấy
Vào đời tôi tuổi mới lớn mộng mơ
Anh ngọt ngào mà tình vẫn như chưa
Chưa là yêu vậy tình gì anh nhỉ?

Cùng bạn bè chúng ta vui văn nghệ
Các bạn anh hát những bản nhạc tình
Anh đọc thơ “Yêu hết một mùa Đông ...”
Bài thơ ấy làm tôi băng khuâng mãi.

Anh đã nắm bàn tay tôi con gái
Anh đã hôn mái tóc tôi thì thầm:
Em mới gọi đầu bồ kết phải không?
Hương bồ kết có làm anh thương nhớ?

Chưa nói yêu, chưa bao giờ anh hứa
Anh lững lơ anh chiều chuộng tặng quà
Không món đắt tiền son phấn nước hoa
Chỉ ô mai, ly thạch chè Hiên Khánh ...

Anh mua tặng cho tôi những bài hát
Chép những bài thơ trên giấy pelure
Vẽ cánh hoa xinh bên cạnh bài thơ
Bài thơ tình. Đọc thơ tôi mất ngủ.

Hồi người anh Chu Văn An một thuở
Gieo làm chi những giấc mộng nửa vời
Để tôi chờ mà tình vẫn xa xôi
Hay anh chỉ xem tôi là em gái?

Bao năm qua, quê người ta gặp lại
Anh ở miền Tây tôi ở miền Đông
Anh vẫn như xưa trù mến hỏi thăm
Tình có như không, tình không như vẫn ...

Tôi đã biết nhìn cuộc đời rất thật
Kể từ khi anh tặng trái tim đau
Tôi không là cô bé thuở ban đầu
Thuở anh lững lơ con thuyền không bến.

Giờ tóc tôi không thơm mùi bồ kết
Bài thơ xưa anh chép đã lạc dòng
Anh lại đọc thơ “Yêu hết một mùa Đông...”
Anh vẫn là anh. Tôi là em gái.

NTTD (DEC 18, 2023)

Thác lửa ở California!

ĐÀO DUY HÒA
LEWISHAM, NSW

Cứ vào thời điểm tháng 2 hàng năm, Công viên quốc gia Yosemite ở California lại xuất hiện cảnh thác nước lửa hùng vĩ.

Nhờ chuỗi tia nắng xếp thẳng hàng chiếu xuống mặt nước, thác nước biến thành thác lửa, thậm chí thành dòng chảy dung nham. Hiện tượng này chỉ xảy ra ở vách đá El Capitan của Công viên quốc gia Yosemite, California trong khoảng thời gian từ ngày 10 đến ngày 28/2 hàng năm.

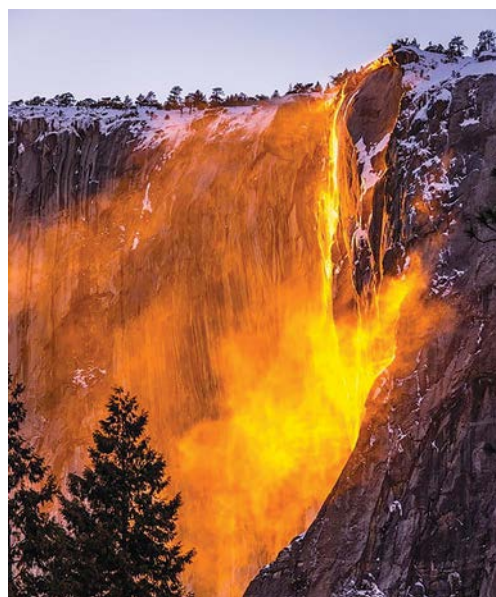
Năm 2024 này, cảnh hoàng hôn ngày 22 tháng 2 được xem là ngoạn mục nhất: những tia nắng được đặt đúng chỗ, chiếu xuống thác nước chảy thành dòng nhờ những trận mưa lớn mấy tuần trước ở California, và điều kiện thời tiết trong xanh.

Hiện tượng “thác lửa” (firefall) theo cách gọi của người Mỹ chỉ kéo dài vài phút vào khoảng 5h40 chiều và đã, như mọi năm, quy tụ hàng trăm nhiếp ảnh gia đến săn hình.

ĐDH

Đội ngũ nhiếp ảnh gia, ký giả ... đến săn hình, đưa tin.

Thác lửa ở California chụp dưới nhiều góc độ vào khoảng 5h40 chiều

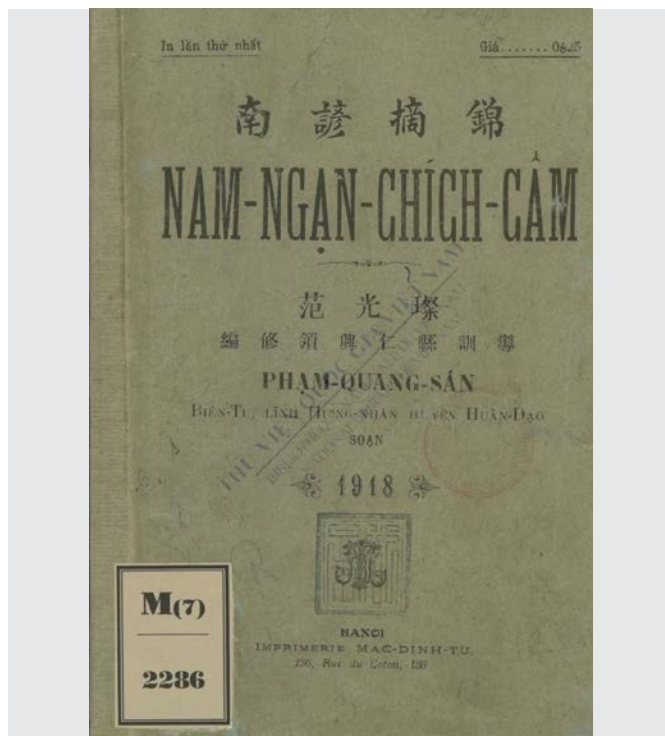

TẠ PHONG TẦN
ORANGE COUNTY, CA

Trăm năm tiếng Việt

Cụ Phạm Quang Sán, tác giả sách Nam Ngạn Chích Cầm (ấn bản năm 1918) viết trong Lời Tựa sách rằng: “Các nước ở trên mặt Địa cầu này, nước nào có phong tục nước ấy, ngôn ngữ tức là thần hồn trong một nước phát hiện ra ngoài, trông mặt mà bắt hình dung, người làm sao chiêm bao làm vậy, cho nên muốn biết thần hồn trong một nước, thì phải xét phong tục trong một nước, kẻ dở người hay, không trốn được cái gương chiếu ảnh; muốn biết phong tục trong một nước, thì phải xét ngôn ngữ trong một nước, điều hơn nhẽ thiệt, thực đúng như cái ống lưu thanh”. Hiểu rộng ra, chi tiết hơn, thì ngôn ngữ của một vùng đất, miền đất chính là phong tục tập quán của miền đất, vùng đất ấy, cách diễn đạt điều hơn nhẽ thiệt của con người xứ ấy, được truyền từ đời này sang đời khác.

Miền Nam, miền Trung hay miền Bắc Việt Nam xưa nay đều có cách nói riêng của miền ấy, nghe qua là biết dân miền nào. Năm 1954, tuy rằng dân Bắc chạy trốn cộng sản

đã bỏ quê vô miền Nam lập nghiệp rất đông, dân Bắc và Nam sống chung nhưng mỗi người đều giữ được truyền thống, mỹ tục của riêng mình. Tuy nhiên, từ sau ngày 30 Tháng Tư Đen năm 1975, công cuộc “Bắc kỳ xã hội chủ nghĩa hóa” dân cả nước mới thực hiện, do chính nhà cầm quyền Việt Nam cộng sản khởi xướng, mà bắt đầu từ sách giáo khoa và đài truyền hình. Người xưa có câu “Măng không uốn, uốn tre sao được”, “Tre non dễ uốn” nên ngay từ đầu, tất cả sách giáo khoa từ lớp 1 tới lớp 12 chương trình phổ thông ngôn ngữ dùng trong sách đều là ngôn ngữ địa phương miền

Bắc. Riết rồi con nít trong nhà cứ nói theo giọng miền Nam nhưng viết văn thì ai đọc cũng tưởng dân Bắc cộng, lên sân khấu thì lớp trẻ miền Nam phải nói bằng khẩu ngữ miền Bắc (giống ti-vi) mới chịu.

Tôi đã thử đọc một số trang sách giáo khoa tiểu học ở Việt Nam hiện nay, thấy từ ngữ đều là tiếng địa phương (mới) miền Bắc. Các lớp lớn hơn thì khỏi phải nói, tác phẩm văn học trích dạy đều là tác giả miền Bắc xã hội chủ nghĩa.

Người miền Nam ở khu vực thành thị, hễ con đường nào lớn thì kêu là “đại lộ,” con đường nào nhỏ thì kêu đơn giản là “đường,” nhỏ hơn nữa

thì kêu là “hẻm”. Người miền Nam có thể nói “đạo phố”, “bát phố” (khẩu ngữ, nghĩa là đi rong chơi trên đường mà không nhắm tới một đích đến cố định) nhưng tuyệt nhiên không bao giờ xài chữ “phố” để chỉ con đường.

Tuy nhiên, hệ thống truyền thông quốc doanh, với sự tiếp tay chống lưng của nhà cầm quyền cộng sản Việt Nam đã và đang đem “phố” vô “cầm” giữa lòng Sài Gòn ngày một nhiều hơn. Thí dụ: phố đồ cổ, phố đông y, phố sách cũ, phố đàn ... và mới nhất là tổ chức một cái lễ khai trương rầm rộ rồi trưng bảng hiệu “Phố Sức Khỏe” to đùng trên đường.

Một tuần nay, công cuộc “Bắc kỳ xã hội chủ nghĩa hóa” Sài Gòn bị chứng lại vì “*Thiên bất dung gian*” do phía nhà cầm quyền đã quá đà đến mức cấp phép dùng từ ngữ sai bét nhè, là dựng tấm bảng “Ga tàu thủy Bạch Đằng” ở bến Bạch Đằng, làm dư luận người miền Nam nói chung, dân Sài Gòn cổ cựu, người gốc Việt ở hải ngoại cảm thấy bất bình, đã có phản ứng “bật lại” âm âm trên mạng xã hội. Lần này, dư luận phần nộ vì tấm bảng đã “làm hư” tiếng Việt trăm trọng. Nhiều người nói rằng chữ “ga” là gốc tiếng Pháp (gare) “tàu” (tức ghe, thuyền đi trên mặt nước) là chữ thuần Việt,

“thủy” là từ Hán Việt, mà 3 chữ này đi chung một câu thì sai trầm trọng về mặt văn phạm, phá nát tiếng Việt.

Theo tôi biết, người miền Nam có câu tục ngữ “Trên bến dưới thuyền” hàm ý chỗ nào dùng cho ghe xuồng đậu vô thì chỗ đó kêu là bến. Chữ ga chỉ dành cho xe lửa/tàu hỏa (trên bờ), còn chữ bến dùng cho tàu/thuyền (dưới nước) Thí dụ: Bến Vân Lâu (Huế) Bến Nghé, Bến Bạch Đằng, Bến Nhà Rồng (Sài Gòn) Bến Tre...

Bị dư luận phản đối dữ quá, nhà cầm quyền bèn cho báo quốc doanh loan tin tên gọi “ga tàu thủy” sẽ đổi thành “bến tàu”

Phải nói rằng, nếu không có những người Nam kỳ thông thạo, nhuần nhuyễn ngôn ngữ miền Nam thì không thể có cái kết “có hậu” trong việc “tranh chấp” ga và bến này.

Trong “nhà kho” sách đồng tây kim cổ của tôi hiện nay có nhiều quyển “e-book” tuổi đời suýt soát 100 năm (tính từ năm ấn phẩm ra đời), tức tôi phải kêu những cuốn sách này là “cụ sách” và xưng “con” với “cụ”

Hai cuốn sách Chuyện Giải Buồn (Tập 1 và Tập 2, in lần thứ hai) vào năm 1886, 1887 của tác giả Paulus Của, tức học giả Huỳnh Tịnh Của, trong khi ấn hành cuốn sách này thì cụ Paulus Của đang giữ chức Đốc Phủ Sứ. Lần thứ nhất sách in

năm nào tôi không biết, riêng lần in thứ hai này cho tới nay thì tuổi sách đã được 137 năm. Ngay trang đầu tập 1 và tập 2, cụ Paulus Của ghi rõ mục đích của sách là “*Lập lời nói trang nhã, lịch sự để giúp trong các trường học cùng những người học tiếng Annam*”. Mở sách ra đọc, quý vị độc giả sẽ thấy từ ngữ tác giả viết đậm đặc chất Nam kỳ. Thí dụ: “*Hứa Do đang lum khum rửa tai*”. “*Có một nhà giàu lớn, mà hà tiện cũng lớn, cứ bo bo giữ của không chịu làm phúc cho ai*”.

Không riêng cụ Paulus Của, ấn phẩm của các tác giả Tân Dân Tử, Huyền Mặc đạo nhân, Hồ Biểu Chánh, Nguyễn Chánh Sắt... cho lớp hậu sanh biết cách đây trăm năm người Nam kỳ viết và nói như thế nào. Các cụ Phạm Quang Sán, Nguyễn Văn Vĩnh, Trần Trung Viên, Tản Đà Nguyễn Khắc Hiếu... thì cho hậu thế biết lời ăn tiếng nói của giới “sĩ phu Bắc Hà” ra làm sao. Thật là kho báu ngôn từ tiếng Việt quý giá, không hề lai tạp, lố lăng, mà đối với người

thời nay không dễ gì có nhiều tiền là mua được.

Lúc nhỏ tôi đọc rất nhiều truyện Trung Hoa, tuy dịch giả diễn đạt theo ngôn ngữ Nam kỳ, nhưng bản gốc vẫn là của người Hoa. Nếu không đọc sách của tác giả Tân Dân Tử (Nguyễn Hữu Ngôi) Huyền Mặc đạo nhân thì tôi không biết người Nam kỳ xưa cũng viết tiểu thuyết dã sử chương hồi văn chương lưu loát, biên ngẫu, hay đâu kém truyện của người Hoa. Tác giả Huyền Mặc đạo nhân còn là một nhà báo, nhà văn, nhà nhân tướng học lừng danh xứ Nam kỳ. Hiện nay, các trang online vẫn viết Huyền Mặc đạo nhân là ẩn danh, nhưng tôi đã tìm được cuốn sách in năm 1927 ở Sài Gòn, cho biết Huyền Mặc đạo nhân là ký giả Dương Mạnh Huy.

Cụ Tuyết Huy Dương Bá Trạc viết: “*Người Pháp có cái tính chất của dân tộc Pháp; người Nhật có cái tính chất của dân tộc Nhật; người nước nào cũng có cái tính chất dân tộc của nước ấy; mình là người Việt Nam, mình cũng có cái dân tộc Việt Nam mình đây, chắc là không “hóa” với dân tộc khác được, mà cũng chẳng có lẽ tiêu diệt ngay được*”.

Trong thời buổi văn chương bát nháo, văn nghệ tầm phào, mạng xã hội vàng thau lẫn lộn, ai có nhiều tiền cũng có thể trở thành “nhà văn,” “nhà thơ,” “ca sĩ,” “nhạc sĩ,” thậm chí viết vài bài đăng Facebook rồi tự xưng “nhà báo”... nhiều vô số kể, hoặc học hành không tới đâu rồi lên mạng xã hội ăn nói ngô nghê thì được hoan hô là “bình dân”, là “đại chúng” thì đó là đang phá hỏng tiếng Việt.

Vì vậy, kho tàng sách tiếng Việt cách đây 100 năm giúp chúng ta xác định được đâu là ngôn ngữ tiếng Việt thuần túy, giúp cho người Việt ở hải ngoại, quốc nội giữ gìn sự trong sáng của tiếng nói dân tộc, cội nguồn.

TPT

CÁO LỖI

Trong bài “Rèn Chữ” của tác giả Tạ Phong Tần trên số báo Trẻ 1389 phát hành ngày 29/2/24, do sơ suất kỹ thuật nên 2 chú thích đã đặt sai vị trí của bức hình. Đây là một sai sót đáng tiếc ngoài ý muốn.

Chúng tôi xin chân thành cáo lỗi cùng toàn thể độc giả và tác giả Tạ Phong Tần.

BBT TRÉ

LỜI TÌNH BUỒN VÀ 10 NĂM NGÀY MẤT CỦA Chu Trầm Nguyên Minh

TRẦN HOÀNG VY
KATY, TX

Lời tình buồn

*Anh đi rồi còn ai vuốt tóc
Lời tình thơm sách vở học trò
Đêm xuống rồi em buồn không hờ
Trời xa mù tầm tay với âu lo*

*Anh đi rồi còn ai đưa đón
Áo em bay khuất mắt thiên đường
Tuổi hai mươi vòng tay chờ đợi
Ngôn ngữ nào anh nói hết yêu thương*

*Anh đi rồi còn ai chiêm ngưỡng
Cổ em cao tay mười ngón thiên thần
Tóc em xanh trùng dương sóng lượn
Anh chợt buồn đứng ngắm băng khuâng*

*Anh đi rồi còn ai tình tự
Đêm đầy trời ru tiếng nhớ bơ vơ
Phúc yêu em dấu lần quá khứ
Nụ hôn đầu rụng xuống hư vô.*

CHU TRẦM NGUYÊN MINH

Bài thơ Lời tình buồn được nhạc sĩ Vũ Thành An phổ nhạc năm 1967, khi nhạc sĩ và thi sĩ Chu Trầm Nguyên Minh cùng đang theo học lớp Sĩ quan tại quân trường Lam Sơn, Đồng Đế, đến nay đã trở thành một trong những ca khúc vượt thời gian, được thể hiện qua những giọng ca: Tuấn Ngọc, Khánh Ly, Bằng Kiều...

Bài thơ với 4 khổ thơ, được lấy lại cụm từ “Anh đi rồi...” ở đầu mỗi câu thơ như một khẳng định... buồn cho tình yêu, bởi một trong hai người là

chủ thể tình yêu lại “đi rồi”, có nghĩa là khuyết đi, mất đi, thì làm sao mà trọn vẹn, mà vui được? Vũ Hoàng Chương cũng đã từng viết: “Đời vắng em rồi say với ai?”, hướng gì Chu Trầm Nguyên Minh với các hành động cụ thể trong tình yêu: “ai vuốt tóc, ai đưa đón, ai chiêm ngưỡng và ai tình tự”, lời thơ thật buồn và cũng thật trong trẻo, hồn nhiên khi: “Anh đi rồi còn ai vuốt tóc/Lời tình thơm sách vở học trò/Đêm xuống rồi em buồn không hờ/ Trời xa mù tầm tay với âu lo”. Ba câu thơ 7 chữ, câu thơ thứ 4 lại 8 chữ, giai điệu đẹp,

nhẹ như lời tình thủ thi. Đó là tuổi 20 cùng với khoảng thiên đường tình yêu thật ngọt ngào đậm thắm: “*Anh đi rồi còn ai đưa đón/ Áo em bay khuất mất thiên đường/ Tuổi hai mươi vòng tay chờ đợi/ Ngón ngữ nào anh nói hết yêu thương*”. Mỗi tình của tuổi 20, cũng là mỗi tình của tuổi học trò, của tuổi mới lớn, khi mà “*Lời tình thơm sách vở học trò*” cùng với “*Áo em bay khuất mất thiên đường*”? Không điển cố, điển tích như thơ cũ. Các từ như “*thơm sách vở học trò, khuất mất thiên đường*”, mang nét mới của thập niên 60 của thế kỷ trước, khi mà nhà thơ đang “lăn lộn” với sách vở ở Nha Trang, rồi sau đó là Quy Nhơn, cùng mỗi tình đầu với một cô tên Sâm ở quê nhà Phan Thiết, thật đẹp và lãng mạn. Chu Trầm Nguyên Minh, khi ấy vẫn là một chàng trai nghèo, tay trắng. Mồ côi

cả cha lẫn mẹ với một cuộc đời... buồn. Thi sĩ tên thật là Phạm Minh Tâm, sinh năm 1943 tại làng Phú Bình, Hàm Liêm, Phan Thiết, nhưng quê gốc ở Đức Phổ, Quảng Ngãi, lận đận sống cùng người chú, vừa mười sinh, vừa tìm con chữ để học, từ Nha Trang, rồi Quy Nhơn, lại trở ngược vào Phan Rang, Phan Thiết, để được theo học Sư phạm và trở thành một Giáo sư Toán ở Phan Rang từ năm 1965. Ông có nhiều mối tình ở những nơi mình đi qua, nhưng cũng là... “Tình buồn”! Theo lời kể của thi sĩ, nàng là người chủ động chia tay để đi lấy chồng khi đang học lớp đệ nhị (11 bây giờ), nhưng bài thơ lại là lời “của người con gái”, và rồi bài thơ được tiếp tục: “*Anh đi rồi còn ai chiêm ngưỡng/ Cổ em cao tay mười ngón thiên thần/ Tóc em xanh trùng dương sóng lượn/ Anh chợt buồn đứng ngóng*

bâng khuâng”. Người xưa nói “*Cổ cao ba ngón*” là người con gái đẹp, quý phái. Người con gái của Chu Trầm Nguyên Minh lại có thêm bàn tay “*mười ngón thiên thần*”, rồi tóc “*em xanh trùng dương sóng lượn*”, vậy mà... “*anh đi rồi*” thì còn ai chiêm ngưỡng? và chắc là người con gái ấy cũng sẽ “*biếng điểm trang gương lượn*”? Một điều buồn và tất yếu của tình yêu!

Bài thơ kết thúc: “*Anh đi rồi còn ai tình tự/ Đêm đầy trời ru tiếng nhớ bơ vơ/ Phúc yêu em dấu lần quá khứ/ Nụ hôn đầu rụng xuống hư vô*.” Như một sự hụt hẫng, bất ngờ, với “*còn ai tình tự, tiếng nhớ bơ vơ...*”, không một giận hờn, oán trách, hay cay nghiệt như Nguyễn Tất Nhiên là: “*Khiến người tên Duyên đau khổ muôn niên...*”. Chỉ kịp nhận thấy: “*Phúc yêu em, dấu lần quá khứ/ Nụ hôn đầu rụng xuống hư vô*”, một hình ảnh thật...

buồn, cũng thật lãng mạn. Ở đây cũng cần phải nhấn mạnh hai từ ở đầu câu thơ áp chót là “*PHÚC yêu em*”, khác với lời trong nhạc phẩm “*Lời Tình buồn*”, Vũ Thành An đã sửa lại là “*PHÚT yêu em*” có vẻ... “Thoảng qua” và ngắn ngủi hơn là “*Phúc yêu em*” là hạnh phúc được yêu em, là yêu em mãi mãi, dài lâu, đây cũng chính là sự “*tự tình*” sâu nặng và cả... cam chịu lẫn hạnh phúc với tình yêu ấy, vì vậy, “*Nụ hôn đầu rụng xuống*” là một hình ảnh ý vị, rất mới, và cũng ẩn dụ bao điều. Phải chăng tác giả, thay lời người yêu để chấp nhận một cuộc tình buồn, không thành đôi lứa, nhưng đẹp và thánh thiện của những người yêu nhau, tôn thờ tình yêu, luôn giữ mãi cho mối tình thật đẹp để mãi mãi còn nhớ đến nhau?

Giờ thì nhà thơ Chu Trầm Nguyên Minh đã “*đi*” thật rồi, và đi rất xa vào chốn “*thiên đường*” của riêng ông (Ông mất lặng lẽ vào ngày 19 tháng 2 năm 2014 tại Sài Gòn), mới đó mà đã 10 năm, trong sự tưởng nhớ không nguôi của những người mến mộ thơ ông và luôn nhớ mãi bài thơ, ca từ của nhạc phẩm “*Lời tình buồn*” vẫn còn vang vọng trên cõi thế gian này, thắm sâu vào hồn người để yêu nhau và duy trì cái đẹp trong tình yêu con người ...

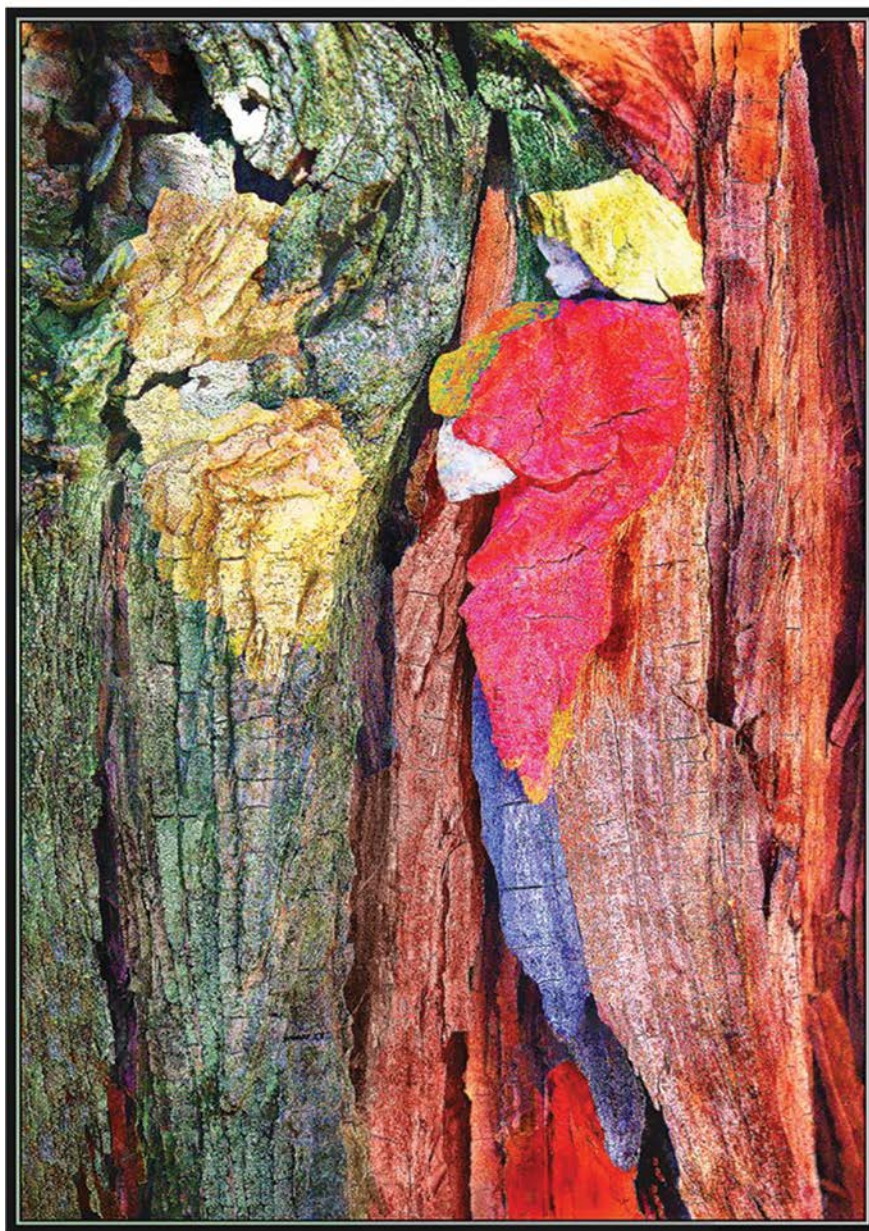
Chu Trầm Nguyên Minh và bản nhạc Lời Tình Buồn.

THV

TRIỂN LÃM NHIẾP ẢNH Lê Văn Khoa

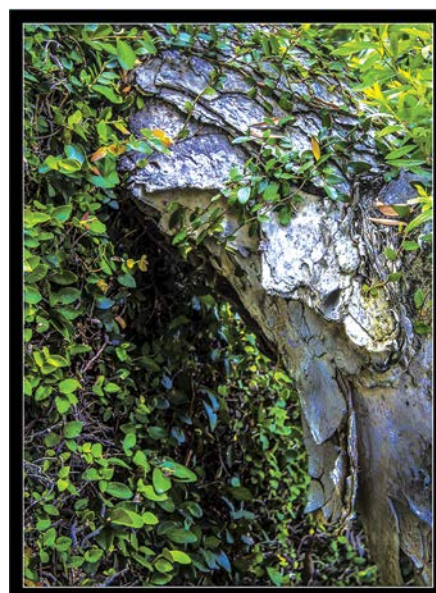

IAN BÙI
DALLAS, TX

THIỆN VÀ ÁC (2007)

Sắp tới đây, tại thành phố Allen sẽ có một cuộc triển lãm của nhiếp ảnh gia kiêm nhạc sĩ Lê Văn Khoa (sn 1933), nhân dịp ông đến Dallas tham dự chương trình nhạc giao hưởng Việt do dàn nhạc đại hoà tấu Allen Philharmonic và Symphony Chorus trình diễn -- như đã nói trong vài bài trước. Trong số này chúng tôi xin giới thiệu đến quý độc giả vài tác phẩm trong số ảnh triển lãm.

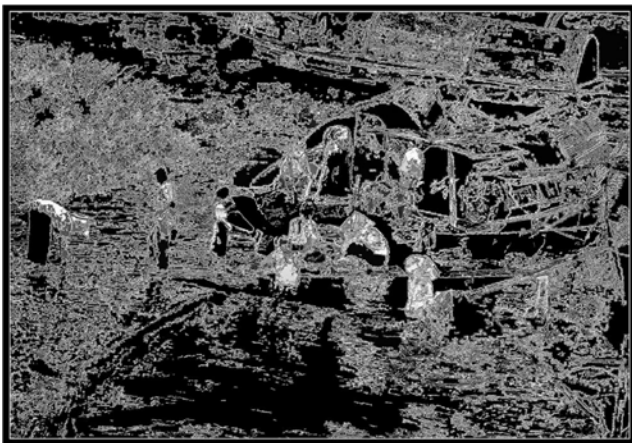

MẸ GIÀ (2019)

Theo dự tính, cuộc triển lãm sẽ bắt đầu vào khoảng một hoặc hai tuần trước đêm nhạc ngày 6 tháng Tư, và có thể kéo dài vài tuần lễ sau đó. Chúng tôi sẽ thông báo với cộng đồng một khi nhận được lịch trình chính thức từ thành phố. Địa điểm triển lãm sẽ là **Gallery Blue House Too, 988 Village Green Dr., Allen, Texas.**

BẾN THUYỀN (1963)

Các tác phẩm trong cuộc triển lãm lần này có thể phân ra làm 3 thể loại. Thứ nhất là Ảnh Mỹ Thuật (Pictorial Photography), thường được gọi là Ảnh Đẹp. Thứ nhì là Ảnh Biến Đổi (Transforming Photography) tức chụp cái này ra cái khác – như chụp hình người từ vỏ cây trong bức “Thiện và Ác” mà Lê Văn Khoa bắt đầu làm từ thập niên 1960 cho tới nay. Thứ ba là Ảnh Thực Nghiệm (Experimental) tuy đẹp nhưng khó thực hiện. Bức ‘Bến Thuyền’ chụp ở Huế này là một ví dụ.

ĐI VÀO CỜN LỐC (1972)

Chụp ở vùng ngoại ô Biên Hoà khi chiến cuộc đang bước vào giai đoạn khốc liệt, tác giả đã dùng các kỹ xảo phòng tối hết sức nhiều khê để kiến tạo những vòng xoáy nhằm mô tả một cơn lốc. Hình ảnh người phụ nữ cầm chiếc thúng được giữ thật căng nét trong lúc mảnh giấy in ảnh được từ từ xoay xung quanh nàng. Các chi tiết đời thường như bụi chuối và cây lá phía bên trái giúp làm tăng vẻ siêu thực của bức ảnh.

THỐNG KHỔ (1982)

Lê Văn Khoa kể, khi ông mang bức này đi dự thi nhiếp ảnh ở Mỹ, các giám khảo đã chứng hùng không biết phải làm gì với nó vì không biết nó là cái gì và phải liệt vào thể loại nào. Ông nói để làm nên bức này, ông đã phải dùng vaseline bôi lên mặt, xong lấy giấy in ảnh úp lên mặt mình để tạo ra những vùng sáng tối lồi lõm trên giấy trước khi nhúng vào hoá chất để hiện hình. Làm nhiếp ảnh nghệ thuật vào cái thời chưa có PC hay máy ảnh digital sao mà cực quá!

ĐỒNG ĐỘI (1973)

Tuy không phải là một phóng viên chiến trường, nhưng cơ duyên run rủi đã đưa Lê Văn Khoa đến gần một trận chiến ở Bình Dương. Tấm này được chụp chỉ trong tích tắc, sau một tiếng nổ lớn bất thần làm ông té bò lăn dưới đất. Chưa kịp hoàn hồn thì ông nhìn thấy cảnh này và liền giơ máy lên chụp – một cú duy nhất. Năm 2021, tác giả George Veith đã xin dùng bức này làm bìa cho quyển sách về chiến tranh Việt Nam của ông, tựa là “Drawn Swords In A Distant Land”, sau khi lựa từ vô số hình ảnh khác mà không thấy tấm nào vừa ý.

HỒI NHỚ (1974)

Chụp trên xa lộ Biên Hoà, Lê Văn Khoa đã sử dụng một kỹ thuật gọi là Phân Sắc Độ (Posterization) để tạo nên các tông màu khác biệt khi in ảnh ra giấy. Đây là một kỹ thuật tương đối xa lạ với giới nhiếp ảnh gia thời đó. Khi dùng posterization người ta thường chỉ phân sắc ra 3 tông đen, trắng và xám. Trong bức này, nếu để ý kỹ ta sẽ thấy có đến 4 tông màu khác nhau. Ngoài trắng đen ra, tông xám cũng được chia thành hai lớp đậm và nhạt.

HOÀ BÌNH VÀ CHIẾN TRANH (1970)

Chụp tại một bãi rác ở ngoại ô Sài Gòn trong một buổi săn ảnh cùng vài người bạn, Lê Văn Khoa kể trong khi những người kia không muốn đến gần vì nó hôi thúi quá thì ông vẫn tiến vào. Nhờ đó mà ông bắt gặp một con bồ câu trắng bên cạnh xác răng cửa của chiếc bánh xe tăng. Bức ảnh nói lên mơ ước hoà bình trong một bối cảnh chiến tranh đầy máu me và chết chóc. “Rất tiếc máy ảnh không chụp được mùi,” ông ngậm ngùi nói.

Máy hút bụi Vacuum

HOÀNG HƯƠNG

Là dụng cụ vô cùng hữu ích trong việc lau dọn nhà. Tuy nhiên, không nên dùng máy hút bụi để dọn dẹp những thứ dưới đây vì sẽ gây hư hại cho máy:

■ **Chất lỏng hay những vật ướt nước.** Dùng máy hút bụi để làm sạch nước trái cây, sữa, nước...có thể làm hỏng động cơ máy và gây chập điện. Nước đọng trong bộ lọc chân không sẽ tạo nấm mốc và mùi hôi cho máy.

■ **Tro hoặc than nóng.** Không nên dùng máy hút bụi để làm sạch tro hoặc than nóng từ lò sưởi (fireplace). Hơi nóng có thể làm hư máy, gây nguy cơ hỏa hoạn. Ngoài ra, tro có thể làm tắc bộ lọc và dính vào trong hệ thống ống cũng như hộp chứa. Thay vào đó, hãy dùng xẻng kim loại (metal dustpan).

■ **Mảnh vỡ thủy tinh, sành sứ.** Nếu có món đồ trang trí Giáng sinh rơi xuống sàn bị vỡ, hãy dùng chổi và xẻng quét rác để làm sạch. Không nên dùng máy hút bụi trong trường hợp này để tránh hư hại và mất an toàn.

■ **Bột mịn.** Mặc dù trông có vẻ dễ dàng và nhanh gọn khi dùng máy hút bụi để dọn dẹp sau khi nướng bánh, nhưng đây là việc không nên. Các loại bột mịn như bột mì, baking soda ... có thể làm tắc bộ lọc của máy hút bụi và làm giảm lực hút của máy.

DALLAS Sự Kiện

DINOSAUR WORLD LIVE

23/3. Theo chân những nhà thám hiểm gan dạ đi vào một lãnh địa của khủng long với những hồi hộp, sợ hãi và thú vị với những khủng long khổng lồ

Địa điểm: Majestic Theater, 1925 Elm St, Dallas TX 75201.
Điện thoại: 214-880-0202.
Giá vé: \$20-\$40.

JURASSIC QUEST

8/3 tới 10/3. Giải trí dành cho gia đình với trưng bày hơn 50 khủng long kích thước như thật và có thể giao tiếp. Đào tìm xương khủng long, khu vực mê cung dinosaurs, vẽ mặt, làm thủ công

Địa điểm: Fair Park, 3809 Grand Ave, Dallas, TX 75210. **Điện thoại:** 214-670-8400.
Giá vé: \$19-\$22.

TEXAS FOREVER FEST

23/3. Chương trình giải trí với trình diễn nhạc, ăn uống, sinh hoạt vui, và bán hàng lưu niệm

Địa điểm: Haggard Park, 901 E 15th St, Plano TX 75074.
Điện thoại: 972-941-7000.
Giá vé: miễn phí.

Má Mì Deborah

TIỂU LỤC THẦN PHONG
GEORGIA, USA

Thấy Steven vừa bước vào, ông Ronnie từ xa chạy lại cười toe toét, bắt tay húc ngực:

- Chào buổi sáng Steven, mày khỏe chứ? Mấy nay tao không thấy bà Deborah đi làm.

- Chào Ronnie, tao khỏe, cảm ơn đã hỏi thăm. Bộ mày hông biết gì sao? Con gái bà chết tuần rồi nên bà nghỉ phép ở nhà.

Trời! Sao vậy? Tao có nghe gì đâu! Mà sao con gái bà chết vậy? Chẳng có ai nhắn tin cho tao hay.

- Con Sabina bị đột quỵ, nằm viện Southern cả năm nay rồi, sống bằng ống trợ thở và trợ dưỡng. Bác sĩ nói hoàn toàn không có khả năng phục hồi vì vậy bà Deborah quyết định rút ống thở hôm tuần trước. Hôm thứ Bảy vừa qua tao có đi nhà quần viếng tang.

- Vậy mà cũng không kêu tao.

- Tao tưởng mày biết

- Mấy có thấy ông James đi viếng tang không?

- Tất nhiên, hình như mấy nghĩ ông James có tình ý với bà phải không?

- Đâu chỉ mình tao, ông Robin, con Amanda và nhiều người nữa.

- Tao thật sự không nghĩ vậy! Tao biết rõ, họ chỉ là bạn bè thôi.

- Bạn bè gì mà tuần nào cũng ghé nhà bà, chỗ bà đi chợ, đi việc này việc kia, ai đâu dư hơi dữ vậy.

- Trời! mấy hiểu lầm rồi, ông James rảnh rỗi và tốt bụng. Bà Deborah cũng cởi mở, vui tánh, hồng yêu đương gì hết ráo! Tao cam đoan với mấy đó!

- Cả hăng đồn đại hai người cặp bồ nhau, còn mấy nữa, lúc nào cũng mẹ mẹ con con ngọt xớt.

-oOo-

Bà Deborah làm chung với Steven mười mấy năm nay. Bà kể tổ tiên bà đã ở thành Ất Lãng này đã 200 năm nay rồi. Hồi bà còn bé, bà nhớ nội và ngoại của bà đi hái bông gòn ở mấy điền trang quanh vùng Tara, thời ấy đã xóa bỏ chế độ nô lệ nhưng vẫn bị kỳ thị và khùng bố dữ lắm. Dòng họ của bà có nhiều người bị giết chết mà pháp luật chẳng làm gì cả, những kẻ giết người cứ nhón nhơ. Người da đen vẫn bị đối xử tàn ác, bị đánh đập vô cớ và

họ chỉ là công dân hạng bét. Bà Deborah cho biết chồng bà chết lúc bà mới ngoài 30, ấy vậy mà bà không tái giá, ở vậy nuôi con cho đến tận bây giờ. Tướng tá bà ngon lành, chắc nụi chứ không đầy đà phốp pháp như những người cùng trang lứa hay những người đàn bà da đen khác. Bà cười rất tươi, nhe mấy cái răng bít vàng, mỗi khi bà cười làm Steven nhớ đến mấy ông già Việt ở quê ngày xưa cũng thích bít răng vàng. Bà Deborah có cặp mông rất xéch xy bởi vậy Steven thường ghẹo và khích tướng cho bà lắc mông, phải nói là như 2 quả dưa hấu giật phừng phực làm cho cả bọn cười ngặt nghẽo, cười rũ ra. Steven gọi bà là má mi. Thành Bryan cà khịa:

- Deborah, bà có biết thằng Steven nó cà chớn không? Má mi trong tiếng Việt của tụi nó không phải nghĩa tốt đẹp đâu!

- Vậy chứ nghĩa là gì?

- Má mi nghĩa là người đàn bà chán dất gái, chủ chứa, bà chủ nhà thổ ...

Bà Deborah trợn mắt:

- What the hell! What do you say? I don't care! Tao không cần biết cái nghĩa tiếng Việt của tụi nó là gì. Tao là người Mỹ, tao chỉ biết tiếng Anh. Thành Steven là con trai kết nghĩa của tao thì nó gọi

tao là má mi.

Steven ôm chặt lấy bà Deborah:

- Má mi đừng có giận chi cho nặng bụng, má mi chứ hồng phải má mi. Thành Bryan nó lươn lẹo thêm dấu huyền vào chữ mi đó!

Bà Deborah cười sảng khoái, ngoắt Bryan lại và giơ nắm đấm:

- Mấy cà chớn chứ hồng phải Steven cà chớn à nha!

Cả đám cười chảy nước mắt thất cả ruột, cứ như thế suốt nhiều năm dài. Steven và mọi người làm chung, đùa giỡn chẳng khi nào ngớt. Con Sabina chết, bà Deborah còn thằng con trai William sống ở Boston, lâu lâu mới về thăm bà vào những dịp lễ Tết. Đứa con gái út tên Izia thì sống ở Alabama, nó là dân Les. Steven hỏi:

- Giờ con Izia gần nhất, sao bà với nó không sống chung nhà cho vui vừa tiết kiệm tiền nhà, tiền điện, nước ...

- Không bao giờ, tao sống đời sống của tao, nó sống cuộc sống của nó.

- Bộ bà và nó không thương nhau? Không có tình cảm mẹ con?

- Thương chứ sao không, thương thì thương nhưng ai có đời sống riêng của người đó!

- Bà không sợ người ta

cười chê hay kỳ thị hay sao mà cứ công khai con gái của bà là dân Les?

- Tại sao sợ? Tự nhiên thôi! Chúa tạo ra như thế thì Chúa phải có trách nhiệm, phải chấp nhận những gì Chúa ban.

- Lý thuyết là vậy nhưng làm sao ngăn cản người ta kỳ thị?

- Có luật cấm kỳ thị rồi nhưng ở đời làm sao cấm tâm lý con người ta được! Tuy nhiên con gái tao như thế nào thì nó vẫn là con gái tao. Con gái tao có là dân Les tao vẫn thương yêu nó, nó vẫn là công dân tốt, nó làm việc, đóng thuế đầy đủ, tuân thủ pháp luật. Nó có trách nhiệm công dân thì nó phải có quyền lợi công dân như mọi người. Nó yêu đàn ông hay yêu đàn bà là quyền riêng tư của nó. Nó có làm tình với ai trong buồng ngủ của nó thì đó là chuyện riêng tư của con người, tại sao phải kỳ thị? Tao đứng lên tranh đấu vì con gái tao và vì những người như con gái tao!

- Khi mà bà biết con Izia là dân Les bà có buồn không?

- Không, hoàn toàn không! Nó vốn sanh ra như thế, nó cũng đâu có lựa chọn. Nó tự chịu trách nhiệm những gì nó làm cũng như cuộc đời nó.

Bà Deborah chẳng những không buồn mà có phần

còn tự hào đứng trong nhóm gọi là: "Cộng đồng phụ huynh của con em LGBT". Bà tham gia diễn hành, phát 'tờ rơi', hội họp kêu gọi bình đẳng và tranh đấu cho quyền lợi của những người như thế. Có nhiều lần Steven trêu:

- Bà cặp ông James phải không? Hai người cũng xứng đôi vừa lứa đấy.

- Steven, không bao giờ!

- Tại sao?

- Ông James có vợ, có gia đình của ông. Tao không muốn làm tổn thương gia đình ông, vả lại tao cũng không còn cảm xúc yêu đương gì sất!

- Bà góa chồng đã lâu, không yêu ông James thì lấy người khác cũng được, ông Kaseem chẳng hạn, ông ấy ly dị đã lâu và vẫn còn độc thân.

- Không, tao không cần đàn ông nữa, chồng tao trên thiên đường đang trông chừng và phù hộ tao. Tao không muốn làm ông ấy buồn. Tao sống độc thân để nuôi con mấy chục năm nay rồi, không có đàn ông cũng chẳng sao cả, bằng tuổi này rồi lấy chồng làm gì cho mệt.

-oOo-

Mỗi ngày gặp nhau, bà Deborah đều ôm Steven thật chặt và hỏi han như thể mẹ con ruột rà. Ông Robin, một tay da trắng làm chung vẫn thường

hay cà khịa:

- Steven, bà Deborah có phải là sugar mom của mày?

Steven cười to:

- No sugar, Mom only!

Ông Robin vẫn cà khịa nháy mắt, đá lông nheo, hất cằm hướng về phía bà Deborah làm cho cả đám mắc dịch cười sặc sụa.

Có một lần bà Deborah kể chuyện xưa, bà bảo hồi bà còn nhỏ, thành Ất Lăng này không có nghề làm móng tay hay tiệm nails, chẳng biết cái nghề này xuất hiện từ bao giờ. Giờ này đi đâu cũng thấy tiệm nails, thậm chí có khu shopping có đến 2 tiệm nails, có quảng đường 2 dặm xuất hiện cả chục tiệm nails. Bà Deborah chưa bao giờ đi làm móng, thỉnh thoảng có hội họp hay quan hôn tang tế thì bà mới đến tiệm nails để sơn móng và chà gót chân. Bà kể với Steven lần cuối bà đến tiệm Luxury Nails và gặp phải một thanh niên trẻ chà chân cho bà, bà cảm thấy không thoải mái, trong lòng rất khó xử và thật sự không muốn người thanh niên ấy chà chân cho bà hay cho bất cứ đàn ông đàn bà nào khác, tuy nhiên bà vẫn cố gắng ngồi yên để cho anh ta làm. Bà quá tế nhị, không từ chối vì sợ người thanh niên trẻ ấy buồn lòng. Bà nói với

Steven đó chỉ là một cái nghề như bao nghề khác trên đời (just a business) nhưng anh thanh niên trẻ như thế đi chà chân cho những người khác làm cho lòng bà cảm thấy thương hại. Bà má kết nghĩa của Steven tuy không tóc nhưng không bao giờ đội tóc giả hay nổi tóc như những bà Mỹ đen khác, tóc của bà quá mỏng ra tới đâu là quần tới đó bám sát da đầu, và cứ mỗi 2 tuần là bà nhuộm màu đồng, hoặc màu vàng pha đỏ... Bà Deborah là người đàn bà Mỹ da đen đặc biệt mà Steven gặp trong đời vì bà khác với tất cả những người đàn bà Mỹ da đen khác, không chơi tóc và chơi móng. Bà Deborah nó với Steven:

- Sh...t! Tại sao làm việc khổ cực vậy mà đem tiền chi hết cho tóc và móng? Trong khi ấy có bao nhiêu việc khác cần hơn.

Bà Deborah cũng như những người khác ở đây, tin sâu ở Chúa, cái gì cũng do Chúa ban cho, thức ăn cũng thế dù bản thân bỏ công sức ra làm, trước mỗi bữa ăn đều chấp tay và lâm râm đọc kinh. Tuy là tin ở Chúa như vậy nhưng chẳng mấy khi bà Deborah đi lễ nhà thờ, thậm chí bà còn nói:

- Tin ở đạo chứ không tin ở người có đạo

Hôm đi nhà quần để

viếng tang con gái bà, trông bà khác hẳn đi, ngày thường đi làm thì ăn mặc rất giản dị, ấy vậy mà trong lễ tang ở nhà quần bà diện váy ngắn, tất da, giày cao gót, cổ quần khăn choàng, vẽ mặt, kẻ mắt ... Tất cả những người đàn bà đi viếng tang cũng đều ăn mặc sang trọng và đẹp đẽ, đeo nữ trang đủ thứ... Steven đến ôm bà, nói lời chia buồn. Bà cảm ơn rồi nói:

- Như vậy tốt hơn cho con Sabina, sống đời thực vật rất khổ sở, giờ thì hết khổ rồi, Sabina sẽ gặp Ba của nó ở thiên đàng.

Bà nói đây về hy vọng tin tưởng, Steven cũng cầu mong cho cô Sabina gặp Ba của cô ta ở thiên đường. Nói thì nói vậy nhưng tình cảm mẹ con ở thế gian này cũng không sao thoát được cảnh đau lòng trước cảnh tử biệt sanh ly. Cũng may cái tập quán của người Mỹ không quá bi lụy và đau đớn như đám tang người Việt. Steven nhìn qua hàng ghế đầu thấy bà Deborah buồn hắt hiu và mắt hơi nhắm lại.

Cây bạch lạp cháy lung linh ở phía trước quan tài, dòng sáp nóng chảy xuống và đọng lại như những giọt lệ cảm thông nỗi đau chia lìa vĩnh biệt của hai mẹ con bà Deborah.

TLTPẤT LĂNG THÀNH, 0224

Mỗi tôn giáo đều có nơi riêng biệt để thờ phượng và cử hành các nghi lễ. Những không gian đó có thể tùy theo kích thước lớn nhỏ hoặc mục đích mà được đặt tên khác nhau. Loạt bài sau đây xin được tìm hiểu sơ lược về sự khác biệt của một số nơi thờ phượng Công giáo. Xin đọc Kỳ 1 về Chapel.

Nơi thờ phượng

NHIỀU KỲ - KỲ 2 - CATHEDRAL

CATHEDRAL: tiếng Latinh: *Ecclesia cathedralis*, gốc từ *cathedra* nghĩa là “cái ngai”; hoặc từ tiếng Hy Lạp cổ đại *καθέδρα* (*kathédra* - ghế, chỗ ngồi); tiếng Việt: nhà thờ chính tòa - là nhà thờ chính của một giám mục trong một giáo phận Công giáo, nơi có đặt tòa giám mục (ngai) của giám mục cai quản giáo phận đó.

Là nhà thờ mẹ của một giáo phận, và vì có tầm quan trọng nên trong tiếng Việt, nó còn được gọi là Nhà thờ lớn (như Nhà thờ lớn Hà Nội), tuy không hẳn đó là nhà thờ có quy mô nhất trong khu vực đó.

Nhà thờ lớn Hà Nội

Từ **cathedral** đề cập đến sự hiện diện và nổi bật của ghế (hoặc ngai) của giám mục được nâng lên cao hơn chỗ ngồi của giáo sĩ và giáo dân. Vào thuở ban đầu thì ghế này đặt ở phía sau bàn thờ chính, và đối diện với giáo dân. Trong thế giới cổ đại, chiếc ghế, trên một bệ cao, là dấu hiệu đặc biệt của một người giảng dạy hoặc nhà hùng biện, và do đó tượng trưng cho vai trò giáo huấn của giám mục.

Từ này được dùng lần đầu để gọi nhà thờ chính tòa Tarragona (vùng Catalonia, Tây Ban Nha) năm 516, với tên *ecclesia cathedralis* (nhà thờ nơi Giám mục có ngai tòa)

Ngai tòa giám mục là dấu chỉ và biểu tượng của quyền giảng dạy, quyền cai quản và quyền xét xử của Giám mục (“giáo quyền” hoặc “bản quyền”).

Nhà thờ chính tòa
Đức Bà Sài Gòn

VÀI LOẠI NHÀ THỜ CHÍNH TÒA

- **Cathedral:** Nhà thờ chính tòa của Giám mục cai quản giáo phận.
- **Proto-cathedral** (nghĩa đen: “first cathedral”): Một nhà thờ giáo xứ mà trước kia từng là nhà thờ chính tòa của giáo phận.
- **Pro-cathedral:** Một nhà thờ giáo xứ được tạm thời dùng làm nhà thờ chính tòa của giáo phận, thường là khi cathedral của giáo phận còn đang xây cất, trùng tu hoặc sửa chữa.
- **Co-cathedral:** Một nhà thờ dùng làm nhà thờ chính tòa phụ của Giám mục giáo phận. Tình huống này có thể xảy ra vì nhiều cách khác nhau, như khi sáp nhập hai giáo phận lại làm một, hoặc chuẩn bị chia tách một giáo phận làm đôi; hoặc do lãnh thổ giáo phận được mở rộng nên cần thực hiện các chức năng của cathedral ở một địa điểm thứ hai.

Nhà thờ chính tòa Phát Diệm

DIỆU CÔ NƯƠNG

Áo khoác Mùa Xuân

■ **Áo khoác biker** (polished biker jacket) năm nay chút thay đổi, không còn khóa và túi nặng nề, mà tân thời, bóng bẩy hơn. Đơn giản, sang đẹp, size rộng hoặc vừa vặn lửng, thậm chí có cả áo biker mặc bỏ trong quần jeans ... từ đen, nâu sô-cô-la hay giả da để lựa chọn. Biker kiểu rộng dễ phối hợp đồ hơn. Phong cách mặc là khoác lên thoải mái, không găng gượng.

■ **Sọc ca-rô đa dạng** từ sọc gingham, răng sói houndstooth hay plaid vuông để tạo điểm nhấn bởi sự thoải mái. Họa tiết sọc mùa thu nhưng mặc xuân để đem lại cảm giác tươi mới. Từ áo khoác lạnh ca-rô, áo blazer len ca-rô, áo khoác len lửng sọc plaid, áo khoác len răng sói houndstooth, hay áo chăn bông gabardine ... chút retro hoài niệm mà rất hiện đại.

■ **Trench coat** độ dài midi không lỗi mốt, nhưng khi ấm lên sẽ hơi quá. Nên chọn áo trenchcoat lửng (cropped trench coat) thanh lịch. Áo trench coat lửng thì dễ khoe những kiểu váy, đầm, quần đẹp nhất. Áo khoác đồng quê (country jacket) không chỉ mặc cho vùng nông thôn mà rất ấm cúng, phong cách khi đi chơi. Tuy nhiên, hãy bỏ qua đôi ủng nông trại mà kết hợp với giày bệt, boots chelsea, giày lười loafer bóng bẩy.

■ Cũng như áo khoác da, **áo khoác bomber** nhìn đẹp và tối giản hơn với nhiều kiểu oversized quá khổ, màu trung tính cho xuân như đen, xanh lơ, be, nâu. Mặc jeans, giày sneakers thoải mái casual, hay quần tây, giày loafers mũi nhọn cho phong cách uptown thành thị.

■ Thanh lịch thì **áo khoác bouclé** bởi tính linh hoạt. Áo khoác bouclé vải dệt xoắn có thể mặc đi làm, đi ăn tối, lúc ngoài giờ làm. Thường được mặc lửng, kết hợp với quần rộng rãi thoải mái để hài hòa - thêm đôi heel nhỏ nhắn tinh tế hay boots chelsea cá tính.

Thơ ngắn

Đỗ Nghê

Tập “Thơ ngắn Đỗ Nghê” là tập thơ thứ sáu của Đỗ Hồng Ngọc. Nhiều tác giả đã viết về tập thơ này. Nhà thơ NT Khánh Minh: “Trong những điện thư gửi cho bạn hữu anh em, Nhà Thơ Đỗ Nghê (Đỗ Hồng Ngọc) thường cho đọc những bài thơ ngắn mà anh thường gọi là “thơ trời ơi.” Trời ơi là chuyện không đâu. Trời ơi là tiếng kêu ngạc nhiên. Trời ơi để diễn tả sau đó một vui mừng, một âu yếm. Trời ơi là tiếng than trong cơn bi sầu. Trời ơi đôi khi lại là bótay.com. Mà vì sao lại thốt lên như thế? Vì cảnh đời tang thương ngẫu lục. Vì sáng trưa chiều tối vút qua thoát cái tất cả đều biến dịch trong từng khoảnh khắc...”

Tô Thẩm Huy cũng đã nhận định: Thơ Ngắn Đỗ Nghê là những bài thơ ngắn mà không ngắn chút nào. Mời đọc một bài. Lưỡn ngôn, tam cú. Cả bài thơ vồn vẹn 6 chữ, tựa đề: Trái Đất. Giữa đêm/Thức giấc/Giữa ngày... Sáu chữ. Thình không bỗng vang vọng lời kinh Bát Nhã. Bài thơ như một công án thiền.

Ngoài ra Thơ Ngắn Đỗ Nghê còn có những bài đặc sắc khác, mang ý nghĩa sâu thẳm, ngôn ngữ dung dị đôi khi điểm nụ cười, mời bạn đọc sau đây. **SAO KHUÊ**

Trái đất

*Giữa đêm
Thức giấc
Giữa ngày...*

Boston, 1993

Sóng

*Sóng
Quần quại
Thét gào*

*Không nhớ
Minh
Là nước*

Bông hồng cho mẹ

*Con cài bông hoa trắng
Dành cho mẹ đóa hồng
Mẹ nhớ gài lên ngực
Ngoại chờ bên kia sông...*

2012

Lá

*Lá chín vàng
Lá rụng
Về cội*

*Em chín vàng
Chắc rụng
Về anh.*

1994

Thu

*Chiều thu
Nghe tiếng quạ*

*Giật mình
Nỗi xa nhà*

*Nhớ sao
Mà nhớ*

Quá!

Boston 1993

Gió bắc

*Đi giữa Sài Gòn
Phố nhà cao ngất
Hoa nở rực vàng
Mà không thấy Tết*

*Một sáng về quê
Chợt nghe gió bắc
Ở hay xuân về
Vỡ òa ngực biếc!*

Đi Lễ

*Đưa em đi lễ
Vàng trắng treo nghiêng
Đường im tiếng bước
Cho gần nhau hơn*

*Em tin có Chúa
Ngự ở trên cao
Còn anh tin Chúa
Ngự ở trong nhau*

*Đưa em đi lễ
Vàng trắng treo nghiêng
Em làm dấu thánh
Anh làm dấu em.*

1997

La Ngà 5

*Ba dạy con
Mỗi ngày
Một chút*

*Không bài học nào
Như ba đã học
Từ con*

Nỗi mất!

1990

Món quà

*Anh hôn đằng sau
Anh hôn đằng trước
Anh hôn phía dưới
Anh hôn phía trên
Chiếc áo của em
Món quà em tặng
Chiếc áo lạ lùng
Có mùi biển mặn
Có mùi dừa xiêm
Có mùi cát trắng
Có mùi quê hương...*

Paris 1997

Văn Miếu

*Dưới những tàn cây
Con đường quanh co
Khúc khuỷu*

*Ai đã qua đây
Ngàn năm cũ
Mà hơi thở còn thơm tho vậy*

*Ta sờ tay vào cột gỗ
Nghe thì thầm
Đeo gọt
Nét Đường thi.*

1995

NGÂN BÌNH
GARLAND, TX

Trúng và Vịt

Sáng nay, gặp người yêu đầu đời của con gái trong chợ Walmart tôi ngó lơ trong khi thằng Nhóc vui mừng chào hỏi “Thưa bác. Bác có khỏe không?”. Tưởng tôi không nghe, Nhóc chạy đến gần “Bác đi chợ ạ”. Mất tôi liếc ngang hẳn học, môi không mở ra để tặng Nhóc một nụ cười như thường khi. Bước đi, không quay lại nhưng tôi biết Nhóc đang nhìn theo với cái nhú mày khó hiểu.

Lạ lắm phải không Nhóc? Mày đang cặp kè con gái của bác, đáng lý phải làm đủ cách để o bế, lấy lòng thế mà lại dám lên giọng dạy đời mẹ vợ tương lai thì coi như đời mày tàn trong ngõ hẹp rồi Nhóc ạ. Nếu như Nhóc vẫn còn đang mở đôi mắt ốc bươu to tròn, đen thui đen thui vì suy nghĩ mãi mà không tìm

ra lý do thì bác nhắc lại cho Nhóc nhớ. Hôm đó, bác nhờ bé Mi nhắn Nhóc đến nhà để đãi món bún bò Huế thơm lừng Nhóc rất ưa thích và hoàn trả lại số tiền Nhóc đã “order” giùm bác cái máy trị rụng tóc mà Nhóc đã tốn nhiều công sức lực lợ, tra cứu để tìm một sản phẩm hoàn hảo, sau đó còn so sánh giá cả kỹ lưỡng để túi tiền của bác không bị hao hụt. Bác thừa lịch sự để bỏ tiền vào một phong bì mới tinh trong đó có 2 tờ giấy bạc 100, 22 tờ giấy 20 đồng, 4 tờ giấy một đồng để trao tận tay Nhóc với lời cảm ơn rất ngọt ngào và chân thành. Đáng lý Nhóc phải nhận lấy bằng hai tay và lễ phép trả lời “Dạ không có chi”. Nhưng lúc ấy, Nhóc lo chỉ xoay xoay cái phong bì tìm mỗi gỗ rồi nói “Tiền ‘cash’ hả bác? để con đếm lại”. Thế là Nhóc chăm chú đếm tiền chứ không nhìn bác để thấy mặt bác đang tái đi vì tức giận “Trời, không lẽ nó sợ mình ăn gian?”. Nhóc đếm xong, cho tiền vào rồi cười “Dạ đủ rồi, không thiếu một xu, không thừa một cắc”. Dù cách nói của Nhóc mang tính khôi hài nhưng thật sự bác không cười nổi vì cảm thấy bị mất mặt. Thế mà bé Mi -

con gái của bác, cũng là người yêu bé bỏng của Nhóc - không nhìn thấy nỗi đau dịu dàng của mẹ mà còn gật gù cổ võ “Từ bây giờ em phải học theo cách này mỗi khi đưa hay nhận tiền mặt của ai”, sau khi nghe Nhóc hãnh diện giải thích “Cái gì liên quan đến tiền bạc thì phải rõ ràng để tránh rắc rối về sau vì hiểu lầm”. Quay sang bác, Nhóc còn lên giọng “kinh nghiệm dạy con thế đấy”. Á há! ý Nhóc là muốn dùng kinh nghiệm gì đó của Nhóc để dạy lại bác phải không? Đừng quên, Nhóc mới có 21 tuổi mà bác thì già hơn Nhóc đến 20 tuổi nhá. Phần bác thì làm sao bác có thể bất lịch sự đến nỗi cầm tiền người ta đưa rồi đếm trước mặt họ một cách lộ liễu như thế. Nhớ nhá, dù trong bất cứ trường hợp nào bác cũng luôn là người thanh lịch, tế nhị. Và bác thẳng thừng cho Nhóc biết là Nhóc cũng đã làm mất lòng bác rồi đấy, chứ đừng có mà vô tư nói nói, cười cười. Còn tô bún bò Huế mà bác mời Nhóc hôm nay, bác sẽ thân ái tặng cho Nhóc thêm một muỗng ớt khô để lười Nhóc bị xé nát bởi vị cay, như trái tim bác đang buốt rất vì hành động có phần “trần trụi” của Nhóc để

cho Nhóc biết bà mẹ vợ tương lai này cũng khó khăn và có nhiều chiêu ra trò đấy nhá.

o o o

- Chị ơi, nếu chị không giúp thì em biết nhờ ai bây giờ.

- Không được em ơi, tính chị đoảng lắm. Biết đâu có ngày chị lại tưởng số tiền đấy là của mình rồi lấy ra xài thoải mái, đến lúc nhớ lại thì lấy tiền đâu để trả em. Lỡ lúc ấy hoảng quá chị lại chối bai bải là em đâu có gửi tiền cho chị. Nếu chuyện đó xảy ra thì em phải làm sao, vì chị biết chắc là em chẳng dám bắt chị ký giấy chứng nhận là chị giữ tiền cho em, phải không nào. Thế là mất tiền một cách đau đớn. Nguy hiểm, “cực kỳ” nguy hiểm em ơi. Đời bây giờ không nên tin ai hết em ạ, nhất là bà chị nghèo xơ xác này cứ thấy tiền là mắt sáng như sao.

Nói xong chị cười ngặt nghẽo nhưng cô bạn chẳng buồn nhếch môi để cười hòa với chị, mà cái cằm như trề ra thêm để vẽ thành một khuôn mặt đang mếu máo rất đáng thương.

- Nhưng em tin chị. Em vững vàng tin chị để gửi gắm cả sinh mạng của 3 mẹ con em.

- Đừng tin chị mà hãy tin cái ngân hàng to đùng ở góc phố kia. Ở đó, em chả phải năn nỉ, ỉ ôi, chả phải van xin, khóc lóc mà lại còn an toàn gấp trăm lần em gửi cho chị.

- Em không gửi ngân hàng được nên mới nhờ cậy chị.

- Không được, nếu sau này chuyện đổ bể chị làm sao trả lời với chồng chị và chồng em. Dù sao, họ cũng là bạn thân từ lúc còn cấp sách đến trường. Chắc chắn chồng em sẽ mắng chồng chị không biết dạy vợ để cho vợ xen vô làm gia đình người ta xào xáo. Chị sợ anh Chung lắm, chẳng dám giỡn mặt với anh ấy đâu.

- Chị ơi, em đang ở đường cùng. Xin chị đừng ngoảnh mặt làm ngơ tội nghiệp em. Xin chị thương em.

Câu nói chứa đầy nỗi bi ai, não nề ấy càng khiến chị bối rối hơn. Chị đổi giọng tha thiết, ngọt ngào cố gắng an ủi, khuyên nhủ cô bạn đang lặn ngụp trong nỗi đau đớn tột cùng. Không đau sao được khi đang hăm hở đi vào ngân hàng, hân hoan mở “safety box” ra để lấy tiền mua chiếc xe đầu tiên cho thằng con vừa lấy được bằng lái thì khám phá ra 4 cái phong bì đựng tiền được sắp xếp cẩn thận trong chiếc hộc được xem là an toàn nhất chỉ còn lại độc nhất 1 cái. Ba chân, bốn cẳng cô chạy về nhà báo tin cho

chồng và ngay thơ hỏi “Có phải nhân viên ngân hàng đã đánh cắp, phải lẽ lẽ tới đó khiếu nại”. Anh chồng lừng khừng, quanh co, đến khi cô nói “Anh không đi thì em sẽ dắt thằng Phiên đến đó để thông dịch cho em”. Lúc ấy, anh chồng mới quắc mắt theo kiểu lấy thịt đè người “Tôi lấy chứ không có ai lấy đâu mà hỏi. Khùng!”. Bấy giờ mới là lúc cô bạn nổi khùng. Cô túm áo chồng, gào lên “Anh lấy tiền làm gì, sao không cho em biết?”. “Tiền tôi làm ra thì tôi có quyền xài. Cô là vợ chứ có phải là mẹ tôi đâu mà phải xin phép”. Xô cô vợ ngã ngửa, anh chồng bước ra cửa bằng những bước chân nện bùm bụp trên sàn gạch. Sau 1 đêm trằn trọc chần chừ khóc hù hụ, giận mình không dám ăn, không dám mặc, ky cốp dành dụm uống công, sáng hôm sau cô trở lại ngân hàng, lấy cái phong bì cuối cùng đem tới nhà nhờ chị giữ giùm. Cái này mới khó cho chị.

- Chị thấy, tốt nhất em nên bình tĩnh nói chuyện với anh Kiên. Biết đâu anh cần tiền để làm chuyện gì đó mà không tiện bàn bạc với em, khi bị bại lộ què quá nên anh trở mặt để không bị tra hỏi lời thôi.

- Một lần mất lòng tin là cả đời không thể tin được bất cứ chuyện gì nữa. Ở đây, em bơ vơ quá vì không có một người thân

nên chẳng biết trông cậy vào ai ngoài chị. Thương giùm em chị ơi.

Trái tim đang mềm nhũn thôi thúc chị đưa tay nhận lấy chiếc phong bì mà lòng còn đầy nỗi băn khoăn. Cô bạn nhìn chị tỏ lòng cảm kích bằng một nụ cười tươi tắn trên khuôn mặt đầm đìa những giọt lệ chưa kịp lau khô.

- Em cảm ơn chị nhiều. Trong đây có 5 ngàn, nhờ chị giữ giùm em.

- Chị không muốn giữ tiền lâu nên em cố gắng thu xếp để lấy lại cho sớm. Nhớ nhé.

- Dạ nhớ. Em xin phép đi vì đến giờ phải đón con rồi.

Cô bạn đứng lên. Chị vẫn chăm chú nhìn phong bì trên tay mà lòng cảm thấy như có chút bất an. Bất chợt nhớ đến lời thằng Nhóc và bỗng chốc chị lặp lại việc thằng bé đã từng làm chị giận:

- Chị nghĩ ... em nên đếm tiền lại để biết con số chính xác.

- Tiền này em đã đếm kỹ trước khi bỏ vào “safety box” rồi. Không sao đâu chị.

Chị nhanh tay bóc phong bì:

- Đếm lại cho chắc ăn em ơi.

Cô bạn miễn cưỡng trở lại ghế và lanh tay đếm. Đến tờ giấy bạc cuối cùng cô nói bằng giọng

hoảng hốt:

- Ủa sao chỉ có 3 ngàn? Rõ ràng em đã để từng 5 ngàn vào mỗi phong bì. Vậy là anh Kiên đã rút bớt 2 ngàn. Trời ơi, nếu em không lấy kịp số tiền này thì ngày mai chắc là chỉ còn cái hộp không mà thôi.

Cô cúi người, ôm mặt khóc nức nở. Mồ hôi chị như tuôn ra khi chợt nghĩ, nếu chị không đề nghị đếm lại thì chuyện gì sẽ xảy ra. Cô bạn mất tiền nhưng có thể vì ái ngại mà không dám hỏi, còn chị thì mang tiếng oan suốt đời mà không hề hay biết. Chị nhớ, trước đó đã mắng thâm thẳm thằng Nhóc “Trúng mà đòi khôn hơn vịt” và lúc nào cũng tự dặn dò mình phải xử sự tế nhị trong bất cứ tình huống nào mà quên mất có đôi lúc cũng phải biết áp dụng lời của ông bà xưa đã dạy “Mích lòng trước đừng lòng sau” để tránh những hậu quả không lường trước được.

Nhóc ơi, bây giờ bác phải thành thật công nhận nhiều khi trúng cũng khôn hơn vịt. Thế nên, bác sẽ cho phép Nhóc tiếp tục xây đắp cuộc tình với con gái bác, vì bác tin rằng Nhóc sẽ trở thành thằng rể đáng yêu của bác. Và một điều nữa, bác xin Nhóc hãy quên tô bún bò Huế thiếu chữ “tâm” vì lòng nhỏ mọn “đột xuất” của bác nhé.

NB

ĐOÀN XUÂN THU
MELBOURNE

Mần văn mà dùng chữ trật hay bị rầy lắm nhe! Chẳng qua có độc giả các có hỏi: “Tại sao ông dám hỗn hào gọi con rồng cháu tiên là Mít hả?” Bộ ông chê người mình chữ không đầy cái lá mít hay sao? Dạ oan cho tui lắm! Tui đâu dám. Tui chỉ giỡn chơi thôi. Chớ chữ ‘mít’ này là tiếp vĩ ngữ của chữ ‘An-na-mít’. Hồi xưa, Tây gọi nước mình ‘Annam’ còn người Việt là l’Annamite.

Không ầu xị như tui, anh bạn nhà báo của tui thủ cẳng; né trước chắc ăn; khỏi bị thiên hạ ném đá lỗ đầu. Anh có cái tánh không biết xấu hay tốt: “Thấy sang là bắt quàng làm họ”. Nhứt hạng nếu người sang là dân Mít của mình.

Sir Jonathan Stafford Nguyễn Văn Tâm

Hùm Xám Cai Lậy

Chẳng qua Giáo sư Jonathan Van-Tam chuyên gia phòng dịch hàng đầu của nước Anh, được Nữ hoàng Elizabeth II của nước Anh, hồi chưa băng hà, phong tước ‘Sir’ (Hiệp Sĩ). Anh dặn tui là: “Từ rày về sau viết bài về ông mình phải kêu ông bằng ‘Sơ’”. “Sơ” đây không phải là bà Sơ (Seur) mà là ‘Sir’ đấy ạ.

Sir Jonathan Stafford Nguyễn Văn Tâm MBE sinh năm 1964, chuyên gia ngành dịch tế học. Sir Jonathan Van-Tam là cháu nội của Thủ tướng quốc gia Việt Nam cò vàng ba sọc đỏ Nguyễn Văn Tâm từ năm 1952 tới 1953.

Nghe anh dạy vậy; giờ tui mới tin thông minh là do di truyền! Chớ không phải do mình ăn nhiều cá đâu nhe. Nếu nghĩ ăn cá là thông minh và muốn thông minh cỡ cháu nội của Thủ tướng Nguyễn Văn Tâm-Hùm Xám Cai Lậy, chắc tui phải ăn hết một chục con cá voi!

Nghe tui nói vậy, anh bạn nhà báo lên giọng thấy đời: “Đừng có đi săn cá voi ở Nam Cực về làm món ‘sushi’ như mấy thằng Nhựt; chúng chửi chết. Anh ăn sò lông còn thông minh hơn ăn cá voi. Sò lông bên Việt Nam thiếu gì? Anh không thấy Tết mấy cha Việt kiều ùn ùn bay về bến hay sao?” Nhưng tui thưa rằng: “Ai dám ăn lông ở lỗ còn tui thì không. Vì con vợ tui nó hồng cho! Nên tui vẫn còn ngu như một con bò!”

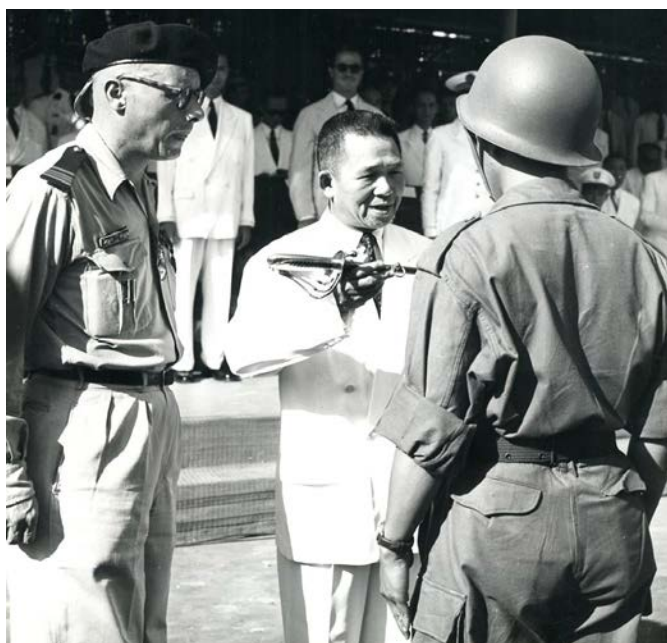
Báo chí hồi xưa cho biết: “Ông Nguyễn Văn Tâm sinh năm 1893 tại Tây Ninh. Xuất thân là thầy giáo, sau ông chuyển qua hành chánh, ngạch đốc phủ sứ. Tiếng Pháp của ông lưu loát và rất hay. Tánh ông rất nguyên tắc như máy móc. Năm 1938, ông Tâm cho một bạn thân người Pháp tên là Mariani coi tám hình Nguyễn Văn Hình, con trai ông Tâm, lúc ấy đang theo học tại trường Võ Bị tại Pháp. Vậy mà khi Mariani từ Sài Gòn xuống Cai Lậy xin mượn chiếc ghe gắn máy đuôi tôm để đi thăm ruộng ở kinh Tổng đốc Lộc; dù đi cùng nhưng ông Tâm vẫn bắt ông bạn thân phải ký vào biên bản mượn tài sản công. Ghe đến một cái làng, trên bờ hương chúc hội tề đánh trống châu nghinh tiếp. Mũi ghe không cặp được sát vào bến. Muốn lên phải lội nước, hoặc từ mũi ghe nhảy lên bờ. Có người muốn cống ông chủ quận lên bờ cho khỏi ướt 2 cái ống quần. Nhưng ông từ chối, tự mình nhảy phóc lên bờ, miệng nói: “Cậu thấy chưa, tôi có võ mà”.

Sinh làm thơ, ngày đầu nhận chức chủ quận Cai Lậy, ông Nguyễn Văn Tâm mời các nhà tài măt trong quận đến dự tiệc và xướng họa thơ phú với nhau. Rồi dựa vào ý thơ, ông nhận ra ai là người thân cộng sản, ông ra lệnh bắt giam. Nhờ chống nội tuyến nằm vùng kiến hiệu nên năm 1940-1941, ông Nguyễn Văn Tâm

dập tắt ngay được cuộc Nam Kỳ khởi nghĩa do Đảng CS Đông Dương xúi giục. Từ đó, người dân Cai Lậy đặt cho ông chủ quận Nguyễn Văn Tâm biệt danh “Cọp Cai Lậy” hay “Hùm xám Cai Lậy”.

Nhưng có một tay ăn cơm quốc gia thờ ma CS, lên mặt thầy đồ, dạy rằng: “Nên nhớ thời Pháp thuộc, không phải ai chống Pháp đều là cộng sản. Hèn chi có người tặng cho câu ‘Đại điểm quân thân. Đại điểm là chấm to. Quân thân là bầy tôi. Nói lái lại là: chó Tâm bồi Tây. Ông ta rút cuộc cũng là Việt gian’”

Rồi một tay dư luận viên khác hòa vào: “Thủ tướng Nguyễn Văn Tâm bị đặt biệt danh ‘Hùm Xám Cai Lậy’ vì ông tàn ác và lạm quyền. Rồi tay này hỏi là trong lịch sử và văn chương Việt Nam có viên quan nào cai trị dân có tiếng tốt mà người dân, thuộc hạ gọi là cọp (gây khiếp sợ cho người dân) không?”

Nghe vậy, anh bạn nhà báo của tui nóng mũi đố lại: “Nghĩ ngờ nội tuyến chỉ là bước đầu. Bước kế là phải điều tra để tìm ra bằng chứng. Bước cuối mới truy tố nghi can ra toà. Đâu phải nghi rồi muốn bắt ai mà bắt như CS tuyên truyền; như ông đoán bầy bạ đâu nhe?”

Thứ Hai là ngày 11 tháng 3 năm 1945, Vua Bảo Đại ký đạo dụ ‘Tuyên cáo Việt Nam độc lập’, tuyên bố hủy

bỏ Hòa ước Patenôtre ký với Pháp năm 1884 để khôi phục nền độc lập, thống nhất Bắc Kỳ, Trung Kỳ và Nam Kỳ.

Hai ông có biết: ‘Việt gian’ là một từ của VC xài để khùng bố người dân rồi cho họ đi “mò tôm” không? Chúng đặt điều bôi xấu Thủ tướng Nguyễn Văn Tâm; vì ông là một người quốc gia chống cộng.

‘Hùm xám’, cọp 3 đầu rằn, binh chủng Biệt động quân, là hình ảnh

Thủ Tướng Nguyễn Văn Tâm trao kiếm cho Khóa sinh Sĩ quan Thủ Khoa

oai hùng của những người mạnh nhất, của những anh hùng. Nguyễn Du trong truyện Kiều tả Từ Hải: “Râu hùm hàm én mày ngài”. Quang Dũng trong bài Tây Tiến với câu thơ: “Quân xanh màu lá dữ oai hùm”.

Tóm lại, người quốc gia chúng tôi hiểu hùm, cọp là anh hùng. Chúng tôi không thoá mạ những người mà dân miền Nam hằng kính trọng. Chúng tôi không vu cáo, đặt điều Thủ tướng Nguyễn Văn Tâm như các ông đã từng vu cáo: “Phan Lâm bán nước” (Phan Thanh Giản, Lâm Duy Hiệp). Hoặc các ông chửi bới nhà bác học Petrus Trương Vĩnh Ký, người có công rất lớn trong việc cổ súy chữ Quốc ngữ là thứ chữ các ông đang xài, là ‘bồi Tây’ là ‘Việt gian’ là ‘bán nước’.

Là người quốc gia yêu nước, anh bạn nhà báo thân mến của tui một lòng một dạ theo nhà thơ Nguyễn Đình Chiểu: “Đám mây thành gian bút chẳng tà”

Ảnh khuyên tui: Nếu lên mạng đọc, đừng tin ngay, phải nhớ thầy Mạnh Tử: “Tận tín thư, bất như vô thư”. Đừng biến mình thành loài nhai lại.

Từ trái: Tướng Nguyễn Văn Hinh, Thủ Tướng Ngô Đình Diệm, Hoàng thân Nguyễn Phúc Bửu Lộc và Phan Huy Quát năm 1954

ĐXT

DU FACE

LTS: Facebook là một mạng xã hội (social networking service) phổ biến rộng và có tầm ảnh hưởng rất lớn trên thế giới ngày nay. Ngoài khía cạnh giải trí, xả stress, giao lưu, lưu giữ nhật ký... Facebook còn được sử dụng như một phương tiện hiệu quả trong những cuộc cách mạng làm thay đổi tình hình thế giới. Hiện nay Facebook là một trong những lối thoát quan trọng để những trí thức, nhà báo, văn nghệ sĩ có khuynh hướng tự do đang sống tại Việt Nam cất lên tiếng nói của họ.

“FACEBOOK CÓ GÌ NGỘ” chọn lọc và giới thiệu với quý độc giả những ý kiến (comment) dí dỏm, thú tảo của cư dân trang mạng này và giữ nguyên văn cách thể hiện của họ.

Chúng tôi xin phép các tác giả trên Facebook được trích lại và chân thành cảm ơn.

BBT Trẻ

Không bán được giá mong muốn, nông dân Pháp đem sản phẩm ra đến trước cửa cơ quan chính quyền mà đổ, chứ không âm thầm chịu đựng như nông dân VN, vì ở VN mà đổ thế thì đi tù một gông.

TỪ FACEBOOK NGUYEN THI HA LIEU

Bệnh nghề nghiệp

4 ông bác sĩ: nội khoa, tâm thần, phẫu thuật và pháp y rủ nhau đi săn vịt. Chỉ có 1 khẩu súng nên chia nhau bắn lần lượt.

Bác sĩ nội khoa bắn trước. Một con vịt bay ra, ổng giương súng lên nhưng rồi lại nghĩ: “Có phải vịt không nhỉ, hay là quạ, hay bồ câu?” - Đang nghĩ thì vịt đã bay mất.

Đến lượt bác sĩ tâm thần. Thấy vịt, ổng định bắn song lại nghĩ: “Mình biết nó là vịt, nhưng nó có biết nó là vịt không nhỉ?” - Lại bay mất.

Đến ông bác sĩ phẫu thuật, nhấc thấy con gì đó bay ra, ổng bắn luôn pằng pằng pằng. Xong quay sang bảo ông pháp y: “Tôi ko rành lắm. Ông rành, nhờ ông ra kiểm tra giùm xem có phải vịt không?”

TỪ FACEBOOK PHAN DAT

“Bảo vệ gái làng, sẵn sàng đổ máu” - văn hoá sau lũm tre thật ngạo nghệ

TỪ FACEBOOK HOÀI ANH NGUYỄN

Các cháu đi lính mà họ mần "Lễ tiễn đưa" giống đem chôn quá

TỪ FACEBOOK VUONG LONG

“Hãy cho tôi một điểm tựa, tôi sẽ nhấc bổng trái đất lên” là câu nói nổi tiếng của Archimedes (287-212 trước Công Nguyên). Ông là một nhà toán học, nhà vật lý, nhà phát minh huyền thoại người Hy Lạp. Hình của Archimedes được in ở mặt trước của Huy chương Fields, giải thưởng danh giá được coi là “Nobel Toán học” (vì giải Nobel không bao gồm lĩnh vực toán học), được Hiệp hội Toán học quốc tế (IMU: International Mathematical Union) trao 4 năm một lần cho những nhà nghiên cứu nổi bật.

Ờ-rê-ca (Eureka, nghĩa tiếng Việt là “tìm ra rồi”) là một giai thoại nổi tiếng về cách ra đời của “Lực đẩy Archimedes” và của mục.. này.

Máy cứu rỗi hôn nhân

Trong đời sống hôn nhân, ngoài yêu thương, bảo vệ, hiểu và tôn trọng nhau thì người vợ và người chồng còn phải đoán đo coi ai là người ... rửa chén nữa. Nhất là giữa thời đại mà đàn bà lẫn đàn ông đều có vị trí xã hội ngang bằng. Đôi khi con lạc đà quý ngà vì cọng rơm cuối cùng, đôi khi cuộc hôn nhân bền chặt tan vỡ chỉ vì chuyện cái chén rửa không sạch hoặc ai sẽ rửa chén, vì vậy, có thể nói máy rửa chén là một phát minh vĩ đại, cứu rỗi không biết bao nhiêu cuộc hôn nhân lung lay.

Trong một số tư liệu ghi chép lại, người phát minh ra máy rửa chén đầu tiên là Joel Houghton. Sản phẩm này được khai sinh năm 1850, nhưng còn quá thô sơ, vì được làm bằng gỗ và dùng tay để quay khi nước phun lên chén đĩa nên chiếc máy này tiêu tốn nhiều sức lao động hơn so với việc rửa bằng tay thông thường, nên nó đã đi vào quên lãng.

Đến năm 1887, một sản phẩm máy rửa chén mới ra đời được phát minh bởi Josephine Cochrane và được công bố tại Hội chợ Thế Giới 1893 tại Chicago. Bản thân Josephine là một người giàu có nên không bao giờ rửa

chén, bà đã phát minh ra máy rửa chén vì bà mê... gốm sứ, và người làm công rửa chén theo giờ tại gia đình Josephine hay làm sút mẻ chén đĩa bằng gốm của bà. Máy rửa chén của bà được thiết kế rất thông minh, biết vận dụng áp lực dòng nước để làm sạch, nó tập trung vào việc rửa chén an toàn hơn nhờ sử dụng nước nóng với nhiệt độ cao hơn mức bàn tay con người có thể chịu được. Chén đĩa được xếp vào khay được thiết kế vừa khít do đó giảm rủi ro bị sút mẻ.

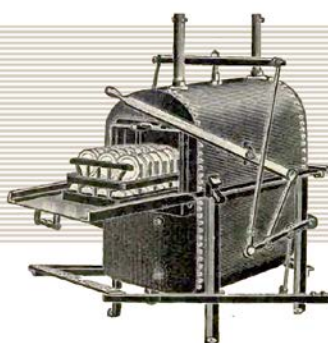
Chiếc máy chính là tiền đề chính để đến năm 1924 William Howard Livens đã cải tiến máy rửa chén với sự hội tụ đầy đủ các yếu tố có những tính năng như máy rửa chén ngày nay.

Có thể nói, Cochrane chính là phụ nữ đầu tiên có thể xâm nhập vào thế giới đàn ông ở hội chợ Hoa Kỳ và giành được giải thưởng, làm thay đổi luôn cả quy định truyền thống của nó. Kể từ sau đó, người ta không còn tách rời phát minh của đàn ông và phụ nữ nữa.

Đáng tiếc là bà không sống tới ngày nay để thấy đàn ông cũng biết dùng máy rửa chén nhuần nhuyễn ...

Joel Houghton

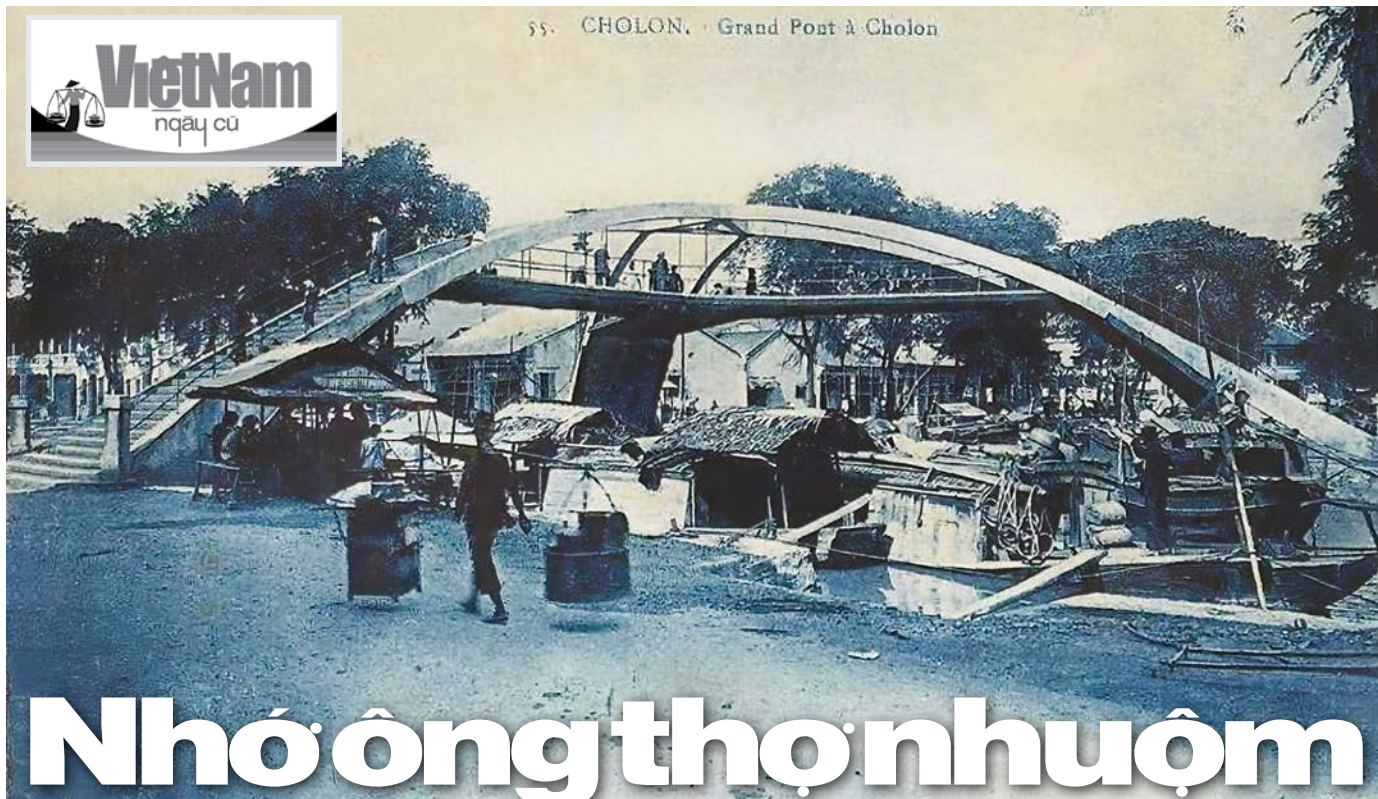

Josephine Cochrane

William Howard Livens

Nhớ ông thợ nhuộm

Có một bài nhạc vui tựa đề là Tam nghiệp nói về ông thợ nhuộm, thợ sửa khoá và ông thầy bói do nghệ sĩ Lữ Liên sáng tác cho ban AVT. Thật ra, bài hát này có nguồn gốc từ bài Thất nghiệp. Do không có việc làm mà sinh ra những nghề linh tinh để mưu sinh.

TRANG NGUYỄN

Tôi nhớ lời bài hát kể riêng về ông thợ nhuộm như vậy: “Chuyên môn nhuộm đen... ừ...ừ, chuyên môn nhuộm đen, tôi nhuộm quần nhuộm áo, có gì tôi nhuộm hết ráo, nhuộm cả cuộc đời, tính tính tang ời tình đời. Nhuộm cả cuộc đời, vì đời bạc trắng như vôi ừ... ừ...ừ...ừ”.

Không biết có ai còn nhớ hình ảnh ông thợ nhuộm quần áo dạo trong xóm nhỏ ngày xưa ở đất Sài Gòn. Hình ảnh này, trong đầu một đứa trẻ như tôi ngày ấy cho đến nay vẫn còn mới mẻ, chẳng cũ chút nào, chẳng biến mất trong dòng chảy ký ức, thi thoảng hiện về trong giấc chiêm bao. Ông già Tàu đầu đội nón mây đan rộng

vành, gánh đồ hàng làm nghề nhuộm quần áo rong thường đi ngang qua xóm. Ông có cái lưng hơi gù nhỏ cao dưới lớp áo vải thô đen đã bạc màu theo năm tháng. Cứ mỗi khi nghe tiếng trống bỏi là biết ông thợ nhuộm đang đi vào xóm. Nhưng cả tháng nay, tôi chờ nghe tiếng long tong quen thuộc đó ... mà chờ hoài chẳng thấy!

Má tôi soạn mớ quần áo cũ để chờ ông. Chẳng lẽ cuộc sống cơ cực của công việc này khiến ông bỏ nghề đi làm ông thầy bói cho nhẹ tấm thân. Tôi thầm thì trong bụng: “Ừ, không nhuộm được quần áo càng tốt, thế nào trước ngày khai giảng năm học, khi không còn cách nhuộm đồ cũ thành mới, Má tôi sẽ phải

mua quần sọt (short) mới cho anh em tụi tui thôi”. Má tôi, 2,3 năm mới sắm áo trắng, quần sọt đồng phục mới cho đám con một lần. Thời buổi khó khăn, tiết kiệm một chút để dành tiền cuối năm may sắm đồ Tết. Chuyện chi tiêu trong gia đình về khoản quần áo, tôi vẫn thường nghe Má tôi nhắc tới nhắc lui.

Nghĩ thì nghĩ vậy thôi, chứ chợt nghe tiếng trống bỏi long tong, long tong xuất hiện từ đầu hẻm, là tôi từ trong nhà phóng ngay ra cửa rào chờ đón. Má tôi bưng thúng quần áo cũ đem ra ngoài sân, gọi ông già Tàu, rồi luôn tiện cảm rằm: “Đám đứa nhỏ chờ cả tháng nay để nhuộm mấy cái quần sọt mà chẳng thấy bóng dáng ông đâu?”.

Ông già Tàu chậm rãi đặt quang gánh xuống sân đất trước nhà, kéo cái khăn đem vắt vai lau mồ hôi trên mặt: “Ngộ đi làm thợ nhuộm vải cho lò nhuộm ở gần nhà nhưng thời gian chủ hãng bó buộc quá, đành trở về với cái gánh hàng của ngộ cho xong”.

Ông vừa nói vừa lấy thanh củi tẩm dầu nhỏ để nhóm lửa đốt lò. Cái lò của ông rất ngộ, không giống cái lò ông Táo trong bếp nhà tôi có 3 chân, phía dưới có cái vỉ lò để muối tro rót xuống. Cái lò của ông có 4 chân vuông vức lại không có vỉ lò dùng để đốt củi. Cái nồi của ông cũng ngộ, không phải nồi tròn mà là nồi gang vuông nằm gọn trong dây đai tre quang gánh. Trong lúc ông đốt lò, nhiệm vụ của tôi là chạy vào sau nhà xách ra cho ông xô nước lớn. Mỗi năm Má tôi nhuộm quần áo chỉ có 1 lần nhưng mỗi lần như thế kéo dài cả mấy tiếng đồng hồ. Bà con chòm xóm, sẵn tiện mang vài ba mó đồ cũ nhờ ông nhuộm mới.

Tự nhiên sân trước nhà tôi trở thành cái lò nhuộm chỉ có 1 người thợ, còn chủ thì có đến 3, 4 người. Nước để nhuộm của nhà nào thì nhà đó tự xách ra trong cái thùng thiếc có thanh cầm bằng gỗ, quần áo cần nhuộm để gác ngang lên miệng thùng, chờ lần lượt tới phiên

Hình ảnh người thợ nhuộm rong ngày nay không còn thấy nữa (NGUỒN: MANHHAIFLICKR)

mình. Mấy bà rảnh việc, mang ghế đầu ra ngồi coi ông thợ nhuộm làm việc. Hình ảnh đó, với tôi thuở ấy rất vui, vui nhất là nghe ông Tàu kể những chuyện hỷ nộ trong xóm nhỏ của ông ở quận 11, nơi có nhiều người Việt lẫn người Hoa chung sống. Những con người sống trong xóm của ông đa phần đều là dân nghèo, làm công cho các lò nhuộm hoặc mua bán ve chai. Có lần tôi hỏi ông: “Sao ông không đi nhuộm đồ quanh quận nhà cho đỡ

cực công mà phải sang quận 10 chỉ cho cho xa. Đường xa cái bánh đa cũng nặng mà”. Ông thủng thẳng trả lời với thứ giọng lơ lơ: “Nị còn nhỏ không hiểu chuyện đâu. Cái nghề này nó phải vậy, cả năm người ta mới nhuộm quần áo một lần, phải chịu khó đi xa, len lỏi vào mấy hẻm nhỏ thì mới có khách”.

Nhìn đôi giày nhựa dưới đôi bàn chân to bẹt của ông mòn nhẵn đế, dính đầy vết dơ bùn đất, lòng tôi chợt nổi lên sự thương cảm tấm thân cơ

cực của cái nghề nhuộm quần áo rong trong xóm. Nhưng rồi, lòng thương cảm của tôi cũng thoáng qua như cơn gió thoảng, nhanh chóng nhường lại cho sự háo hức khi trông thấy những cái quần sọt cũ bẩn chìm trong thùng thuốc nhuộm màu xanh đen sùng sục. Bấy giờ, ông Tàu mới dùng 2 chiếc đũa tre to dài, mặt bản thuẫn rộng bốn năm cen-ti-mét, chèo nhúng mấy cái quần đượm màu xanh mới. Ông cầm 2 thanh đũa khéo léo móc cái lưng quần và ống quần xoắn vặn vắt chặt không còn miếng nước, xong rồi để riêng qua chiếc chậu gỗ. Ông làm từng cái như vậy, rồi lại lấy đũa nhấc từng chiếc quần bỏ vào thùng thuốc nhuộm đảo qua vài lần nữa để thuốc nhuộm “ăn” vải cho đều. Hai tay ông cầm đũa chèo vắt rất điệu nghệ, chẳng làm nước nhuộm rơi vải ra sân đất chút nào.

Sau khi nhuộm xong

Ngày xưa người ta dùng trái mận nửa già nhuộm đem làm thuốc nhuộm màu đen (ẢNH: TƯ LIỆU)

mấy chiếc quần của túi tui, ông vắt khô thành lọn bỏ vô chiếc thau nhôm mà tôi mang ra để sẵn, dặn dò Má tôi đem ngâm nước lạnh vài tiếng đồng hồ rồi xả cho đến khi nào không còn ra màu mới đem phơi. Làm như vậy khi giặt đồ chung với đồ mới không bị lem màu nhuộm.

Ông Tàu bưng thùng nước nhuộm đem đi đổ xuống lỗ cống gần đó. Lúc này, tôi mới để ý tới màu thuốc nhuộm đựng trong mấy lon sữa Guigoz mà ông xếp ngăn nắp trong cái thùng gỗ dưới chiếc chậu gỗ ở quang gánh bên kia. Ông lấy một chiếc hộp trên nắp có dán một tấm giấy ghi chữ bằng tiếng Tàu mà tôi đoán là “đen”, bởi ông đang bắt nước sôi để nhuộm mấy chiếc quần lãnh Mỹ A của Má tôi. Đúng là đen nhưng cái mùi thuốc nhuộm hăng hắc cho dù đó là màu xanh, màu đen, hay màu chàm (nâu) đều có mùi giống nhau. Bác Hai nhà đối diện khi xưa ở Tân Châu, vùng đất làm ra thứ vải lãnh mà

bất kỳ các bà các cô ai nấy cũng đều thích. Bác Hai phân trần thuốc nhuộm đen bằng trái mặc nửa hồi trước không nặng mùi hắc. Tôi nghĩ, có lẽ thuốc nhuộm của ông già Tàu là loại thuốc nhuộm hoá chất, chỉ có các lò nhuộm ngày xưa sử dụng thuốc nhuộm chế từ các loại thực vật trong thiên nhiên. Thuở tôi còn nhỏ, các lò nhuộm vải ở Sài Gòn đã sử dụng thuốc nhuộm hoá chất rồi.

Trái mặc nửa ra sao? Sau này ra đời đi đây đi đó rong chơi mới biết thêm nhiều chuyện. Có lần tôi về Tân Châu sống mấy ngày cùng với người thợ dệt tơ tằm cho ra những tấm lãnh đem nhuộm với nước nấu từ trái mặc nửa xay nhuyễn để trở thành thứ vải lãnh Mỹ A đen tuyền nổi tiếng ở miền Nam.

Không những thế, tôi còn được người quen ở Châu Đốc giới thiệu củ nâu đào ở trong rừng. Củ nâu to hơn củ khoai tím nhiều, trong Nam có nhưng không nhiều. Nhiều nhất ở miền Trung những vùng rừng núi nắng nóng. Củ nâu đào lên để càng lâu càng tốt, nhuộm màu ít phai, thường bày bán ở các chợ phiên. “Nước giếng vàng vừa trong vừa mát / Nâu chợ Chùa nhuộm lạt lâu phai...” (Thơ của Trần Hữu Thưởng). Có lẽ vì thế người nhà quê miền Trung thường hay thích màu chàm. Trong khi người miền quê của đất phương Nam lại kết màu đen. Tất nhiên, thuốc nhuộm màu xanh dương, đỏ, tím, vàng hay các màu khác nữa không phải là không chiết xuất được từ các loại vỏ cây, trái hay lá cây nào đó. Chỉ có điều giá thành cao, trong khi nguyên liệu thiên nhiên ngày càng khan hiếm. Màu nhuộm hoá chất ra đời

để giải quyết khó khăn cho ngành dệt nhuộm.

Nói đến thuốc nhuộm hoá chất làm gì, bởi dân xóm tôi hay Má tôi chẳng thêm quan tâm đến chuyện này. Biết thuốc nhuộm là đủ, miễn là nhuộm xong, quần áo giặt phơi ít bạc màu là thích. Nhìn mấy lon thuốc nhuộm của ông già Tàu, chỉ có 3 màu đen, nâu, xanh chứ không có màu khác. Lỡ người ta muốn nhuộm màu trắng thì sao? Tự dưng tôi buột miệng. Không biết ông già có nghe không mà ông chăm chú vắt kiệt nước mấy cái quần lãnh đen thui. Bác Hai đang ngồi trên ghế đầu, miệng nhai trầu chớp chớp, tức cười văng cả bã trầu đỏ tươi ra sân đất: “Cái thằng này, làm gì có thuốc nhuộm màu trắng vậy. May ra chỉ có thuốc tẩy thôi con”. Ừ há. Nếu có thì ông thợ nhuộm chẳng phải nên nhuộm tươi cuộc đời của mình rồi sao, có gì “chuyên môn nhuộm đen, tôi nhuộm quần nhuộm áo, có gì tôi nhuộm hết ráo, nhuộm cả cuộc đời...”.

Ngày nay, cái nghề nhuộm quần áo rong trong xóm không còn thấy nữa. Nhưng cứ mỗi lần nghe tiếng trống bỏi đồ chơi của mấy đứa cháu nhỏ thì tôi lại nhớ đến hình ảnh ông già gù, vai trĩu nặng đôi quang gánh với tiếng long tong.

TN

Nghề nhuộm thủ công ở Tân Châu
(ẢNH: TỰ LIỆU)

BIỆM HỌA

Chùa Ba Vàng hay còn gọi là Bảo Quang Tự là ngôi chùa quốc doanh lớn nhất miền Bắc, và lớn nhất Việt Nam tọa lạc ở núi Thành Đăng, thuộc Phường Quang Trung, Thành phố Uông Bí, tỉnh Quảng Ninh. Chùa xây dựng năm 2007, do “Đại đức” Thích Trúc Thái Minh trụ trì.

Năm 2019, chùa nổi tiếng về dịch vụ “giải vong”, “gọi vong” do bà Phạm Thị Yến, là cánh tay phải của ông Minh thuê dật, dàn dựng, đã thành công vượt chỉ tiêu với doanh số hàng trăm tỉ (tiền VN).

Mới đây, từ ngày 23 - 27/12/2023, chùa Ba Vàng tổ chức trưng bày “xá lợi tóc Phật” cho người dân chiêm bái, là một cọng tóc có thể tự quay như ... chong chóng - theo “quảng cáo” của sư Thích Trúc Thái Minh - nó chính là sợi tóc của ... Đức Phật được lưu giữ hàng nghìn năm tại Myanmar. Sau những màn trình diễn công phu và thu hút hàng trăm Phật tử cúng viếng, cuối cùng người ta phát giác ra “xá lợi” này hóa ra là một loại cỏ có tên pili, tự co giãn và xoay khi tiếp xúc với nước, bán tràn lan trên mạng shopee và eBay (giá khoảng 500,000 VNĐ)

Ngủ trưa trong lớp

Trường trung học Uto trong 9 năm qua sắp xếp thời gian để học sinh ngủ tại lớp học sau bữa trưa, giúp các em giảm mệt mỏi, căng thẳng.

Cứ đến 13h17 mỗi ngày, sau khi học sinh dùng xong bữa trưa, tiếng loa lại vang lên trong các lớp học ở trường trung học Uto, tỉnh Kumamoto, Nhật Bản, thông báo "giờ Utouto bắt đầu".

Một học sinh đứng dậy kéo rèm, tắt đèn. 3 phút sau, tiếng nhạc nhẹ nhàng vang lên. Cả lớp bắt đầu đan chéo tay, nằm bò ra bàn và ngủ, một số lấy khăn quàng làm gối.

10 phút sau, loa phát thông báo Utouto, giờ ngủ trưa, kết thúc. Học sinh mở rèm, bắt đầu dọn dẹp lớp học, chuẩn bị cho giờ học buổi chiều.

"Vấn đề mấu chốt là sắp xếp thời gian ngủ trưa 10 phút", Yuichi Goto, giáo viên 42 tuổi, người đề xuất áp dụng giấc ngủ ngắn cách

Một lớp cấp ba ngủ ngắn sau bữa trưa tại trường Uto, Nhật Bản, tháng 2023. Ảnh: ASAHI

đây 9 năm như một biện pháp đối phó cơn buồn ngủ sau bữa trưa của học sinh, nói.

Theo thầy Goto, giấc ngủ ngắn có thể giảm thiểu cơn buồn ngủ tích tụ từ sáng. Việc học sinh dọn dẹp lớp học ngay sau giấc ngủ cũng nhằm bắt đầu các tiết buổi chiều với tinh thần sảng khoái.

Trường Uto bắt đầu cho phép học sinh ngủ ngắn trước tiết 5 vào đầu giờ chiều từ năm 2015. Trước khi thực hiện chính sách này,

90% học sinh nói cảm thấy buồn ngủ trong giờ học chiều, trong đó 56% bị cơn buồn ngủ "tấn công" vào tiết 5.

Nhà trường đón nhận ý tưởng của thầy Goto với nỗi hoài nghi, nhưng sau đó nhận được nhiều phản hồi tích cực sau 2 tuần áp dụng thử nghiệm. Học sinh tăng tập trung, cải thiện thành tích trong các câu lạc bộ ngoại khóa. Số học sinh phải vào phòng y tế của trường cũng giảm đáng kể.

"Giấc ngủ 10 phút giúp em cải thiện năng suất học tập vào buổi chiều", Naoto Komeda, học sinh 16 tuổi, nói.

Thầy Goto lưu ý người Nhật Bản từ lâu có xu hướng đề cao việc bỏ giấc ngủ trưa để dành thời gian học tập hoặc làm việc. Sau nhiều năm áp dụng, thầy giáo bày tỏ vui mừng khi nhận thức về lợi ích của việc ngủ đủ giấc ngày càng tăng.

"Thật ý nghĩa khi nhà trường quan tâm đến giấc ngủ của học sinh", thầy Goto nói.

DH - TIN INTERNET

Một nữ sinh trường Uto, tỉnh Uto, Nhật Bản, ngủ giấc ngắn sau bữa trưa. Ảnh: ASAHI

Những thứ thuế người hồi hưu phải trả ở Texas

BẢO SƠN

Người hồi hưu không phải trả thuế thu nhập cho tiểu bang Texas, ngay cả khi có thu nhập từ đầu tư hay từ các chương trình hồi hưu khác. Nhưng lại phải trả thuế bất động sản (property tax) và thuế mua sắm (sales tax) ở mức rất cao so với các tiểu bang khác của Hoa Kỳ.

1. Thuế thu nhập (income tax).

Texas là một trong số vài tiểu bang của Hoa Kỳ nơi người dân không phải đóng thuế thu nhập cho tiểu bang. Tiền hồi hưu, IRA, 401(k) hoặc bất cứ thu nhập từ chương trình hồi hưu nào khác đều không phải nộp thuế cho tiểu bang. Người hồi hưu có thu nhập từ đầu tư cũng không phải nộp thuế.

2. Có phải đóng thuế cho tiểu bang trên số tiền an sinh xã hội không? Tiền thu nhập từ an sinh xã hội cũng không bị tiểu bang đánh thuế, nhưng liên bang sẽ đánh thuế trên một phần của phúc lợi này tùy vào mức thu nhập của người hồi hưu. Thu nhập dưới \$25,000 (cá nhân) hoặc dưới \$32,000 (vợ chồng) thì số tiền thu từ an sinh xã hội sẽ không bị liên bang lấy thuế.

3. Thuế bất động sản. Mức trung bình thuế bất động sản hay thuế nhà (property tax) của Texas là 1.68% của giá trị nhà. Đây là mức thuế cao đứng hàng thứ 6 trên toàn Hoa Kỳ. Mức thuế bất động sản khác nhau rất lớn tùy theo khu vực sinh sống. Mức trung bình thấp nhất là \$416 ở Ward County, và cao nhất là \$6,658 ở Collin County (số liệu năm 2021). Giá trị căn nhà và mức thuế phải đóng sẽ do cơ quan chính quyền địa phương xác định. Bất động sản khác như xe chỉ phải đóng thuế nếu nó dùng làm phương tiện để kiếm tiền.

4. Thuế mua sắm và các thuế khác. Thuế mua sắm (sales tax) là 6.25% nhưng địa phương có thể thu thêm từ 1 tới 2% nữa. Trung bình thuế mua sắm ở chợ là 8.2%. Quần áo, mỹ phẩm, trang sức đều bị thu thuế, nhưng hầu hết thực phẩm (bánh mì, trứng, sữa ...) được miễn thuế. Xăng dầu đóng thuế 20 cent/gallon. Người mua rượu phải đóng thuế cho cả tiểu bang và liên bang. Rượu mạnh \$2.4/gallon, wine 20-52 cent/gallon, beer 19 cent/gallon. Mua rượu uống ở nhà hàng quán bar phải đóng 8.25% thuế. Thuế thuê phòng là 6% dù đó là hotel hay thuê nhà ngắn hạn. Người trúng số không phải đóng thuế thu nhập cho Texas, nhưng phải đóng cho liên bang.

5. Giảm thuế học khu. Căn nhà dùng làm nơi cư trú (homestead) sẽ được giảm tới \$100,000 trên giá trị căn nhà khi đóng thuế cho học khu. Nếu trên 65 tuổi sẽ được giảm thêm \$10,000 giá trị căn nhà.

ST. PATRICK'S DAY BLOCK PARTY

16/3. Lễ hội St. Patrick Day với nhiều tiết mục giải trí, trình diễn nhạc trên 3 sân khấu, và beer

Địa điểm: Stan's Blue Note, 2908 Greenville Ave, Dallas TX 75206.

Giá vé: \$20.

CIRCUS VAZQUEZ

15/3 tới 1/4. Trình diễn của một trong các đoàn xiếc lớn nhất Hoa Kỳ. Có nhiều diễn viên tài năng quốc tế

Địa điểm: Riders Field, 7300 Rough Riders Trl, Frisco, TX 75034. **Giá vé:** \$30-\$50.

FARMERS BRANCH MULTICULTURAL CELEBRATION

23/3. Lễ hội đa văn hóa. Trưng bày mỹ thuật, bán thức ăn, trình diễn của nhiều sắc tộc, khu vui chơi trẻ em, kịch rối, bán hàng lưu niệm

Địa điểm: Farmers Branch Historical Park, 2540 Farmers Branch Ln, Farmers Branch, TX 75234. Điện thoại 972-247-3131.

Giá vé: miễn phí.

Ở Tràm Chim

Mùa hoa nhĩ cán tím & hoàng đầu ấn ở

Tràm Chim

ĐÀO T. THANH TUYẾN
SÀI GÒN, VN

Vườn quốc gia Tràm Chim nằm trong vùng Đồng Tháp Mười, thuộc huyện Tam Nông, tỉnh Đồng Tháp với tổng diện tích khoảng 7,400 ha, bao gồm 5 xã: Tân Sinh Công, Phú Đức, Phú Hiệp, Phú Thành B, Phú Thọ. Được xếp trong hệ thống rừng đặc dụng của Việt Nam, có hệ sinh thái động thực vật phong phú, đặc biệt có sếu đầu đỏ, một loài chim cực kỳ quý hiếm.

Nhĩ cán tím rất mảnh khảnh

Tạo dáng với hoa
hoàng đầu ấn

Theo tài liệu là vậy, nhưng để đến đây vào mùa sếu đầu đỏ bạn phải canh đúng thời điểm. Kinh nghiệm của nhiều người sếu về Tràm Chim vào tháng Giêng và tìm bạn tình vào Tháng 5 (trước mùa mưa).

Lựa chọn thời gian để đến Tràm Chim rất quan trọng. Nhiều người cho rằng, để ngắm được cảnh đẹp, đàn chim quý hiếm thì nên đi vào tháng 2 – 3 âm lịch; tuy nhiên có người chỉ thích đến đây vào mùa nước nổi từ Tháng 8 – 11 âm lịch vì sẽ có rất nhiều sản vật ngon.

Tôi đến Tràm Chim 2 lần cách nhau 1 năm. 1 lần vào tháng Ba và 1 lần vào tháng Hai, “*tận mục sở thị*” 2 mùa hoa nhĩ cán tím (tháng Ba) và hoàng đầu ấn (tháng Hai). Là 2 mùa hoa đặc biệt chỉ có ở vùng Đồng Tháp Mười.

Mùa hoa nhĩ cán tím

Hôm ấy chúng tôi khá may mắn khi đi xuống trên dòng kênh để vào Tràm Chim ngắm được rất nhiều loài chim lạ và đẹp. Nhiều đến mức máy hình của tôi vừa chụp, rồi quay phim lia góc nào cũng đầy chim bay lượn. Xuống dọc theo kênh, rẽ phải, trái ... người chèo, người chụp hình, người say sưa ngắm... Cho đến khi “sực tỉnh” vì tiếng cô

4 người vừa đủ cho một xuồng

chèo xuồng báo là khách lên bờ tại đây rồi băng qua một đoạn ngắn sẽ có đò ngang đưa đến vùng hoa nhĩ cán tím.

Thú thật, lúc đứng trên bờ nhìn xuống dòng kênh, hai bên chạy dài một màu tím buồn buồn tôi có chút thất vọng vì không như trong trí

tưởng tượng. Nhưng, ngồi trên xuồng trôi chậm vào vùng màu tím buồn ấy mới thấy “ồ, à”. “*Tưởng không đẹp mà đẹp không tưởng*”!

Như có hàng triệu nhánh rong mảnh khảnh vươn lên khỏi mặt nước, dính trên mình những nhánh rong gầy guộc ấy là những cánh hoa màu tím bé xiu, nở bung xoè, cảm giác như tấm thảm nhung mịn được dệt nên từ những đoá hoa bé xiu, li ti ấy

Nhĩ cán tím (hay còn gọi rong ly tím) là hoa của một loại rong sống ở vùng nước ngập mặn và nở theo mùa tự nhiên. Ở đây, hai “bờ hoa” chạy dài khoảng 1 cây số. Những cành rong vươn thẳng, chen chúc thành từng vạt dày, mỏng, vừa lãng mạn, tự tin, đẹp ngất ngây.

Hoa gần sát, gió tay là chạm khê vào chúng.

Chim bay trước mặt

Mỗi cánh hoa có 3 cánh mỏng và nhỏ trông mong manh, dịu dàng. Càng đẹp hơn khi có những bông súng màu trắng hiền hoà điểm xuyết trên thảm hoa. Xuông lúc này trời thật chậm, sẽ dừng lại nếu khách yêu cầu. Máy hình của tôi bắt được rõ nét những cây rong ly vươn cao, trên mình nó gắn những cánh hoa bé xíu mà ... kiêu hãnh.

Ngắm gần rồi nhìn xa. Chính giữa là dòng nước, hai bên là thảm hoa tím như được bảo vệ bởi hai lớp thảm thực vật xanh dày tạo nên bức tranh màu sắc đẹp và sống động. Đẹp nín thở!

Chị chèo xuồng cho biết, hoa nở nhiều nhất vào sau Tết âm lịch, kéo dài khoảng 30-45 ngày, sau đó thưa dần và sẽ hết hẳn mùa vào cuối Tháng 3 dương lịch.

Có những đoạn kênh,

Chòi canh ở khu vực hoa nhĩ cán tím

nhĩ cán tím mọc dày trên mặt nước, người chèo phải cho xuồng đi thật nhẹ, len lỏi thật khéo vào nơi không có hoa, bởi chỉ cần lệch một chút thôi có thể phá hỏng bức tranh hoa.

Còn nữa là bức tranh của rong dưới nước trong suốt, ẻo lả rất sống động. Một đàn cá nhỏ bơi qua

tưởng rằng chỉ cần cho tay xuống nước là vớt được chúng.

Rời dòng kênh nhĩ cán tím, chúng tôi leo lên chòi canh và nhìn ngắm chung quanh: phía này thảm thực vật xanh dày, phía kia những cánh đồng cỏ lúp xúp, vài chiếc xuồng trên con kênh hẹp, con đường

nhỏ, chiếc cầu, xe máy chạy trên đường đê... làm nên cảnh quê thơ mộng, bình yên.

Ngồi xuồng trên đường ra, một lần nữa được ngắm cảnh chim bay như muỗi trước mặt. Về chiều, tiếng chim kêu dường như nhiều hơn khiến rừng rợn rã, thật sự có chút luyến lưu khi

Đường quê từ trên chòi canh nhìn xuống

rời khỏi nơi này!

Thường một tour ngắm hoa nhĩ cán tím phải đủ 4 người cho một xuống. Để trọn vẹn vừa ngắm vườn chim và hoa nhĩ cán tím bạn phải mất khoảng 4 giờ. Cần hỏi kinh nghiệm từ người chèo xuống để canh sao cho đến nơi đúng vào lúc hoa nở đẹp nhất (8-10 giờ sáng) cũng như trọn vẹn ngắm cảnh rừng, sông nước, chim bay lượn ...

Mùa hoa hoàng đầu ấn

Hoàng đầu ấn là một loại cỏ thân cứng, có tên khoa học là Xyridaceae mọc trong các đầm lầy, ẩm vừa phải và chịu được hạn. Cây có rễ, thân mọc thẳng. Ở Tràm Chim, cây mọc trong nước, đến mùa khô nước rút xuống mới trổ hoa.

Bạn tôi cho biết: “Đây là một loại hoa cỏ vàng rất đặc biệt, chỉ đơm hoa vào thời điểm nhiệt độ khắc nghiệt nhất năm, thường vào khoảng

tháng Hai đến tháng Ba. Năm nào thời tiết càng nắng nóng chói chang hoa càng nở nhiều. Tuy nhiên, vì phụ thuộc thời tiết khắc nghiệt nên có năm, đến cuối Tháng 11 là có hoa. Mùa hoa kéo dài 1 tháng. Ở Tràm Chim, sau khi lũ rút hết, nước cạn dần, để lộ ra những trũng nước vàng đặc quánh phèn đến mức chỉ còn 2 loài thực vật có thể tồn tại được, trong đó có hoàng đầu ấn”.

Theo kinh nghiệm của nhiều người, hoa nở trong thời gian từ 11 – 13 giờ, do đó, phải canh đúng thời điểm, sớm hay trễ quá hoa sẽ không còn đẹp nữa.

Lần này chúng tôi không đi xuống trong Tràm Chim mà chạy xe từ khu trung tâm Vườn Quốc gia Tràm Chim đến nơi có hoa hoàng đầu ấn đang rộ mùa khoảng 10 cây số.

Thật sự quyến rũ khi nhìn xa títt phía trong

cả một cánh đồng hoa vàng bao la rộng lớn ngút mắt, đẹp đến ngộp thở. Thế nhưng, để đến được cánh đồng hoa này bạn phải lội bùn băng qua đồng cỏ năn lúp xúp nước khoảng 300m.

Mọi người bỏ giày, mua một đôi vớ và bắt đầu xuống ruộng. Chỉ với đôi vớ lội sinh, thật là không dễ đi chút nào. Tuy nhiên, khi tiếp xúc với vùng hoa rồi bạn sẽ thấy công mình bỏ ra quá xứng đáng. Hàng triệu bông hoa nhỏ màu vàng chỉ chít nhau tạo nên thảm hoa vàng rộng lớn. Tiếng ong bay rì rì bên cạnh, trên đầu, càng thêm sự quyến rũ.

Quan sát gần, tôi thấy búp hoa màu nâu trông mạnh mẽ, đỡ 3 cánh hoa màu vàng nhỏ nở bung xòe hết cỡ. Có búp chen 2 bông hoa nở cùng lúc. Bạn tôi bảo rằng, qua mùa hoa, cỏ sẽ khô và cánh đồng chỉ còn một màu nâu cỏ úa. Khi hoa tàn là lúc cỏ năn kim sinh sôi. Cỏ năn kim là

thức ăn ưa thích của sếu đầu đỏ.

Cánh đồng rực màu hoa vàng chỉ trong vòng 1 đến 2 giờ thôi, chụp bao nhiêu tấm hình cũng không đã. Fly cam của bạn tôi bay rì rì trên đầu với tham vọng thu hết cảnh đồng cỏ vàng rộng 5 hecta. Phía xa títt bên trong là rừng cây lá xanh dày. Ngắm đường biên hoa vàng, cây xanh, trời xanh, thật sự quá đẹp.

Vì hoàng đầu ấn hay nhĩ cán tím nở hoa không cố định thời điểm trong năm nên muốn đến Tràm Chim vào mùa nhĩ cán tím hay hoàng đầu ấn bạn phải theo dõi tin tức hay hỏi thăm người có nhiều kinh nghiệm; có thể điện thoại hỏi Ban quản lý Vườn Quốc gia Tràm Chim để không uống công đi. Riêng với mùa sếu thì bạn phải hỏi kỹ càng xem Vườn Quốc gia Tràm Chim có cho khách vào hay không.

ĐTTT

Cánh đồng hoa hoàng đầu ấn

Hàng rào gỗ

Hàng rào gỗ mang đến sự an toàn và riêng tư cho ngôi nhà. Có nhiều loại hàng rào gỗ, được phân biệt chủ yếu dựa trên vị trí của những thanh đỡ ngang (rails) và kiểu dáng của hàng rào. Dưới đây là những loại hàng rào gỗ thông dụng:

■ **Cọc rào (Picket Fence).** Được dùng nhiều cho mục đích trang trí sân vườn. Với loại hàng rào này, các ván thường cách mặt đất khoảng 3 đến 4 feet, thẳng đứng; cọc có đỉnh phẳng hoặc nhọn. Thích hợp với mục đích giữ vật nuôi trong sân và ngăn động vật hoang dã đến gần nhà. NGUỒN: THIS OLD HOUSE

■ **Hàng rào lan can (Post-and-Rail Fence).** Loại hàng rào này có 2 hoặc 3 xà ngang chạy giữa mỗi cột tạo nên cấu trúc hàng rào cơ bản. Hàng rào lan can không nhằm mục đích bảo mật hoặc riêng tư; thường được dùng ở các vùng thôn quê. NGUỒN: FRS FENCING.

■ **Hàng rào ván chồng** (board on board fence). Các tấm ván của hàng rào này được lắp chồng lên nhau theo chiều dọc. Hàng rào ván chồng mang đến sự riêng tư cho sân sau, bảo vệ hồ bơi và các khu vực dễ bị bão. Tuy nhiên, có nhược điểm là cần nhiều vật liệu hơn do thiết kế chồng lớp.

NGUỒN: DFW FENCE CONTRACTOR.

■ **Hàng rào ván ngang** (Horizontal Plank Fence). Hàng rào ván ngang được xây lắp để mang tính riêng tư nhiều hay ít bằng cách tăng hoặc giảm khoảng cách giữa các tấm ván ngang. Loại hàng rào này cần dùng gỗ xẻ cao cấp hơn để ngừa ván bị võng; do đó sẽ có chi phí cao hơn.

NGUỒN: HOMEDIT.

■ **Hàng rào lưới** (Lattice Fence). Có hoa văn đan chéo thay vì các tấm ván ngang hoặc dọc điển hình. Tuy bắt mắt nhưng lattice fence có ván mỏng và kém bền hơn hầu hết các loại hàng rào khác. Loại hàng rào này cũng không mang đến sự riêng tư cho sân nhà nên thường chỉ dùng để trang trí xung quanh vườn hoa hay vườn rau.

NGUỒN: LOVE HOME DESIGNS.

■ **Hàng rào tấm liền** (Side-by-Side Fence). Là loại hàng rào thông dụng, được lắp đặt nhiều nhất do mang đến sự riêng tư với giá cả phải chăng. Nhược điểm của hàng rào này là các tấm ván có thể bị cong vênh theo thời gian, tạo ra những khoảng trống nhỏ.

NGUỒN: DESIGNING IDEA

Tàu bay

Nằm trên mặt nước như một chiếc tàu, như chiếc Airfish có thể tăng tốc độ chạy rồi cất cánh ngay từ trên mặt nước và bay lên. Tuy chỉ giữ độ cao khoảng từ 2 tới 23 feet (0.6 tới 7 mét), nhưng lúc đó không còn sức cản của nước, Airfish có thể bay với tốc độ 104mph (167kmh) trong lúc chở được 2 nhân viên phi hành, 8 hành khách, hoặc khoảng 1 tấn hàng hóa.

Mặc dù Airfish chỉ sử dụng động cơ xăng thông thường loại V8, 500 sức ngựa nhưng với kết cấu cánh đặc biệt, tàu này mới có thể bay lên. Không dùng động cơ điện, không có những kỹ thuật mới, nhưng tàu bay này rất tiện dụng và đặc biệt hấp dẫn đối với du khách đi du lịch biển. Hải quân Hoa Kỳ, Singapore và một số công ty phục vụ du lịch đã chuẩn bị mua loại tàu bay này. Hàng sẽ xuất xưởng vào năm 2025.

Bộ giáp giúp người tàn tật đi đứng

Những người bị tai nạn, thương tật làm chân bị tê liệt sắp tới sẽ có thể đi đứng lại được nhờ một bộ giáp mang bên ngoài. Với tên là Twin, bộ khung này do các nhà khoa học ở viện kỹ thuật quốc gia Italia sáng chế và mới được giới thiệu.

Sản phẩm nhằm phụ giúp cho bệnh nhân mất một phần hoặc toàn bộ khả năng di chuyển bằng chân bằng cách dùng các động cơ điện gắn ở đầu gối và hông. Động cơ này chạy bằng pin và có thể hoạt động 4 tiếng cho mỗi lần sạc. Twin có 3 chức năng dùng cho 3 trường hợp: hoàn toàn không đi được bằng hai chân, đi được nhưng hai chân yếu, và chỉ đi được 1 chân. Hệ thống sẽ giúp thúc đẩy chân di chuyển và đồng thời giữ lưng luôn thẳng để không bị té.

Sản phẩm được hoàn tất sau hơn 10 năm nghiên cứu và sẽ được bán trong thời gian ngắn sắp tới.

Kỷ lục

Người ta thường nói về kỷ lục Guinness nhưng cô Ahyoka Keith thì có kỷ lục về "guilty", tức tội phạm. Khi bị cảnh sát bắt giữ thì Ahyoka đang có trong hồ sơ là 322 tội đại hình và 327 tội tiểu hình cùng 649 trát truy nã. Chỉ bị một đôi cái này đã khốn đốn mà không hiểu tại sao cô này ghi được kỷ lục nhiều như vậy. Có lẽ cũng có... tài (phạm tội) chăng?

Lễ tình ... gấu

Trong ngày trước lễ Tình Nhân vừa qua, bạn trai của Cassidy Simoes để hộp kẹo chocolate trong xe tặng cô ngày hôm sau thì một chú gấu tưởng là... quà tặng cho mình. Không biết vì đánh hơi khi nghe mùi chocolate hay ngẫu nhiên mà chú gấu này đã đập phá kính xe để lấy kẹo khi xem lại camera. Chắc lấy mang về cho ... gấu mẹ (vĩ đại) trong ngày lễ Tình Yêu.

Quốc hội

Có lẽ không được ai khen hay bị chửi quá nên Quốc Hội Việt Nam đã "vận động" người dân cùng các nhạc sĩ "sáng tác ca khúc về Quốc hội và Hội đồng Nhân dân (HĐND) theo dòng chảy lịch sử". Quốc Hội ta giàu nên treo giải thưởng đến 500 triệu tiền Việt Nam, tức khoảng 20 ngàn đô la. Có lẽ đây là lần đầu tiên trên thế giới, Quốc Hội của một quốc gia kêu gọi người dân ca ngợi mình.

Bạn học, đồng nghiệp nghề báo ở miền Trung, miền Bắc, tôi có nhiều. Nhưng bạn ở thành phố... “gạo trắng, nước trong, ai đi đến đó lòng không muốn về” thì tôi mới có dám người đã gặp và kết giao gần 2 năm nay.

Bạn mới quen ở
Cần Thơ

Bạn cao tuổi ở Cần Thơ

LÊ KUNG DIỄM
(BÀI VÀ HÌNH)
ĐÀ NẴNG, VN

Xa cũng hóa nên gần

Tôi gốc miền Trung, mảnh đất nghèo cày lên sỏi đá, lụt bão liên miên, nhờ qua bạn học Vương Văn Sự cùng trường ở Đà Nẵng, đã làm quen với vài người bạn sinh sống ở Cần Thơ, thủ phủ miền Tây sông nước Nam Bộ. Trong đó có người đã nghỉ hưu, có người vẫn

còn là giảng viên đại học, người làm chủ doanh nghiệp và cả lao động chân tay ... xuất thân từ sinh viên trường Đại học Cần Thơ (ĐHCT) ... Có người quê gốc duyên hải miền Trung như Thừa Thiên Huế, Đà Nẵng, Bình Thuận vào Cần Thơ, chọn nơi này làm quê hương đã hơn nửa thế kỷ! Và họ trở thành... người miền Tây Nam Bộ luôn! Chỉ gần một tuần ngắn ngủi nhưng qua

tiếp xúc, gần gũi, họ đã để lại trong chúng tôi nhiều dấu ấn đáng nhớ.

Anh bạn Sự đang ở Sài Gòn không cùng về Cần Thơ được nên đã ... gửi gắm vợ chồng tôi cho nhóm chiến hữu ở đây tiếp đón. Mọi chi phí ăn ở, đi lại, các bạn ở miệt này lo hết. Chúng tôi được trưởng nhóm Bảy Thuyền, cùng tuổi tôi, anh cũng là bạn học cùng khóa 7, ĐHCT với Sự nhưng khác ngành, chịu

trách nhiệm chính! Anh sẽ lo sắp xếp từ ăn, nghỉ đến đưa đi thăm thú đó đây, mở rộng, kết nối thêm bạn bè. Tôi cũng đã từng đặt chân đến Cần Thơ nhiều lần. Đó là những lần đi công tác hoặc du lịch ở lại 2 đêm là nhiều nhất. Nhưng thời gian dành cho làm việc nhiều hơn cho thời gian thư giãn, giao thiệp gặp mặt ...

Được thể nghiệm nhiều hơn

Chỉ một lần, Thành lái xe của anh Bảy Thùy đón chúng tôi về khách sạn trên đường Nguyễn An Ninh, còn lại là anh làm ... “cán bộ đường lối” đưa chúng tôi đi thăm viếng, ăn uống ... Và những lần lai rai lại có thêm bạn. Anh Bảy Thùy tốt nghiệp kỹ sư ngành Trồng trọt của ĐHTC nhưng lại có duyên với ngành Cơ khí. Công ty TNHH 1 TV Tôn sắt Minh Châu (Bảy Thùy) của vợ chồng anh trên đường 3 tháng 2, TP. Cần Thơ là địa chỉ tin cậy về cán tôn và xà gồ thép. Qua những lần chở đi quanh thành phố, anh giới thiệu với chúng tôi về tiềm năng phát triển của Cần Thơ, nhiều dự án mở rộng đường, xây dựng khu dân cư ở các quận Bình Thủy, Cái Răng ... Anh đưa chúng tôi đến thăm đền thờ Vua Hùng trên đường Võ Văn Kiệt - Đặng Văn Dầy, quận Bình Thủy. Đây là địa

Góc Bếp Quê, quán có nhiều món đặc sản miền Tây Nam Bộ

điểm du khách khắp nơi đến dâng hương, chiêm bái.

Trong một lần ăn sáng, uống cà phê chúng tôi có thêm bạn là vợ chồng bác sĩ Pháp y Nguyễn Văn Dũng (vừa nghỉ hưu) và

Hồng. Vợ chồng anh chị là bạn của anh Bảy Thùy. Buổi trưa, anh Bảy Thùy đưa chúng tôi và vợ chồng bác sĩ Dũng đến quán Góc Bếp Quê, số 79 A, đường Võ Văn Kiệt ăn lẩu mắm ... chính gốc. Từ

rau nhiều loại tươi xanh đến cá tươi sống (không qua ướp đá) nhìn rất hấp dẫn. Thường thức món lẩu nóng trong khi ngoài trời mưa sầm sập kể cũng rất thú vị. Để đánh dấu sự kiện ... “Mừng bạn mới”, anh chị Dũng và Hồng mời vợ chồng tôi, anh Bảy Thùy đến khu du lịch sinh thái vườn trái cây Phi Yến - Cần Thơ ở ấp Nhơn Lộc 1, thị trấn Phong Điền, huyện Phong Điền, cách thành phố Cần Thơ 15 km. Nhiều hình ảnh đặc trưng của miền Tây sông nước được khắc họa sinh động tại đây như cây cầu khỉ, đường quê rợp bóng cây xanh, ghe xuồng, ao sen và các hoạt động như chèo xuồng quanh vườn trái cây; thưởng thức các món ăn dân dã như cá lóc nướng cuốn bánh tráng, lẩu gà lá cóc, các loại bánh, mứt ...

Sự nhờ bạn Ngô Thăng Long, 67 tuổi, từng là giảng viên môn Toán ở

Khu Du lịch sinh thái vườn trái cây Phi Yến

ĐHCT, đang nghỉ hưu, là em cột chèo của anh, đưa vợ chồng chúng tôi từ Cần Thơ đến Sóc Trăng thăm chơi. Chúng tôi được Long đưa tới các chùa lớn có kiến trúc đẹp như chùa Dơi, chùa Đất Sét, đặc biệt là chùa Som Rong- ngôi chùa Khmer mà du khách đến Sóc Trăng khó có thể bỏ qua. Chùa được xây dựng năm 1785. Trên đường vào chùa có nhiều cổ thụ khoảng vài chục đến cả trăm năm tuổi. Tại đây có tượng Phật Thích Ca ở ngoài trời dài 63m, cao 22.5m, đặt trên cao khoảng 28m so với mặt đất ...

Không thể nghỉ đêm ở Sóc Trăng vì chúng tôi có hẹn với anh Bảy Thùy sẽ về sớm để xem trận bán kết thứ 2, môn đá bóng nam SEA Games 31 giữa đội tuyển U23 Việt Nam và đội tuyển U23 Malaysia. Trận đấu diễn ra lúc 19 giờ hôm đó,

được truyền hình trực tiếp. Xe chúng tôi chậm chậm chạy dưới trời mưa xối xả nhưng vẫn kịp có mặt ở Cần Thơ lúc 18 giờ. Long nhận điện thoại của anh Bảy Thùy là về Cần Thơ ghé ngay quán Cây Bưởi 3. Anh đã đặt bàn trước. Nhóm gồm anh Bảy Thùy, anh Nguyễn Văn Thu, giáo sư tiến sĩ, giảng dạy tại ĐH Cần Thơ, Long và tôi. Ai cũng “máu” đá banh. Không uống công chúng tôi và cả trăm thực khách trong quán hướng về màn hình ti vi hò hét khản cả giọng. U23 Việt Nam đã thắng U23 Malaysia 1-0 ở những phút đá hiệp phụ thứ 2. U23 Việt Nam chuẩn bị ngày 22/5/2022 gặp U23 Thái Lan trong trận chung kết, lúc 19 giờ. Sau đó U23 Việt Nam cũng giành chiến thắng 1-0 trước U23 Thái Lan, đoạt Huy chương Vàng môn bóng đá nam tại SEA Games 31.

Có thêm nhiều bạn

Cảm động nhất là nghe tin có vợ chồng của bạn Sự từ ngoài Trung vào, anh Vũ Mạnh Hùng, Phó giám đốc Công ty Xuất cảng hải sản Việt Hải (bạn học cùng khóa 7 ĐHCT với Sự và anh Bảy Thùy) chạy xe hơn 15km đến uống cà phê sáng cùng cả nhóm. 10 giờ sáng 21/5/2022 chúng tôi rời Cần Thơ về Sài Gòn với buồn vui xen lẫn ... Nhóm bạn mới này ở Cần Thơ, người lớn tuổi 73, nhỏ tuổi 67. Tuy tuổi cao nhưng nhìn dáng dấp ai thấy cũng còn rất khỏe. Có người tuy nghỉ hưu nhưng vẫn còn tiếp tục công việc giảng dạy ở đại học, dạy kèm, làm thợ, hoạt động sản xuất kinh doanh, làm vườn...

Các bạn mới chân thành, niềm nở, hiếu khách trong giao tiếp khiến chúng tôi rất cảm kích. Họ nghĩ gì nói nấy, không quanh co, rào đón. Chúng

tôi có cảm giác như là đã quen thân từ lâu lắm rồi nay gặp lại. Tôi nhớ anh Bảy Thùy...tự trào: “*Có thì ít có nhưng thiếu thì không thiếu. Ai chơi tới đâu thì tôi chơi tới đó à! Hi hi!*”. Chúng tôi mời vợ chồng anh Bảy Thùy, vợ chồng bác sĩ Dũng ... có dịp đến Đà Nẵng thì nhớ a lô sớm để sắp xếp thời gian tiếp đón. Rất tiếc có bạn đến Đà Nẵng gặp lúc chúng tôi du lịch xa hoặc các bạn đi theo nhóm, ngại làm phiền, nên không cho biết... Có người chuẩn bị đến Đà Nẵng bằng xe con nhưng gặp lúc mưa bão... đã quay xe, không ghé. Chúng tôi thấy áy náy khi chưa có dịp đáp trả các ân tình. 70 tuổi, có thêm bạn đồng niên, vong niên nghĩ cũng hay. Còn khỏe, còn đi lại được, lại có thêm bạn là niềm vui của những người cao tuổi!

Bài & ảnh LKD

Cầu khỉ miền Tây Nam Bộ (hình trái)

Thưởng thức đặc sản Cần Thơ (hình phải)

Trong dịp Lễ Tết vừa qua, trang mạng Da Màu đã tổ chức một cuộc trưng bày sách tại San Jose, CA. Sau đây là lời viết về hoạt động văn hóa đặc biệt này.

Ngày tiến Ông Táo về Trời, một chiều thứ Bảy khô ráo, gió lạnh rất mặt, báo trước một cơn bão sắp đến, đi ngang qua công viên Trăm Năm (Centennial Park) khách tản bộ có thể nghe tiếng reo hò, tiếng trống, tiếng nhạc đệm theo những khúc dân ca của nhiều quốc gia Việt, Mỹ, Trung Quốc, Đại Hàn ...

Đậu xe ở góc đường Edinger và Fairview, đi vòng theo hồ nước xanh, theo đoàn người dự hội đến một trảng cỏ rộng, sẽ thấy gian hàng Da Màu trưng bày sách, cùng gian hàng của Hội Văn Học Nghệ Thuật Việt Mỹ VAALA giữa nhiều gian hàng khác của nhiều tổ chức, đoàn thể, lẫn tư nhân. Đứng phụ trách gian hàng sách là Đặng Thơ Thơ và Nhất Lang với sự hỗ trợ tận tình của hai thân hữu Nguyễn Tà Cúc và Paulina Đàm trong việc chụp hình, tiếp đón khách, chia nhau phát flyer Da Màu và trả lời các câu hỏi của nhiều nhóm khách cùng có mặt một lúc.

Tranh của Paulina Đàm và sách của các nhà văn/ nhà thơ Phùng Nguyễn, Nguyễn Tà Cúc, Cung Tích Biển, Lưu Diệu Vân, Hoàng Chính, Đỗ Lê Anh Đào, Nhất Lang, Nguyễn Thuý Hằng, Lê An Thế, Bùi Vĩnh Phúc, Đặng Mai Lan, Nguyễn Tiến Đức, Phạm Cao Hoàng, Liễu Trương, Nguyễn Thị Khánh Minh, Huy Văn Trương, Trịnh Y Thư, Nguyễn Đức Tùng, Nhã Thuyên, Lê Lạc Giao, Lữ Kiều, Phan Thị Trọng Tuyến, Trần Thị. NgH, Trần Vũ, Trương Vũ, Nguyễn Thị Thanh Bình, Trần C. Trí, Ngu Yên, Nguyễn Thanh Phong/Tru Sa, Trần Doãn Nho, Đặng Thơ Thơ... và tập tranh của họa sĩ Trịnh Cung.

Bây giờ, xin mời các anh chị cùng với nhà văn Nguyễn Tà Cúc tới thăm gian hàng trưng bày sách của Da Màu. Bài viết của Nguyễn Tà Cúc có tựa đề 'NHẬT KÝ THAM DỰ GIAN HÀNG HỘI TA'

Đi thăm gian hàng sách Da Màu

NGUYỄN TÀ CÚC

Tháng Giêng là tháng ăn chơi

Tháng Hai tham dự lời mời Tết Ta ...

Tôi được đọc lời mời chung của Diễn Đàn Da Màu: Da Màu sẽ tham gia Hội Chợ Tết thành phố Santa Ana vào Thứ Bảy tuần này, February 3, 2024 tại Centennial Park, thành phố Santa Ana, góc Fairview và Edinger.

■ NGÀY 1 THÁNG 2

Sửa soạn khăn áo tới dự và mang 2 cuốn sách đã xuất bản tới góp vui với các tác

giả khác. Cả tuần này sẽ có mưa. Mưa lớn là đáng khác. Và có cả gió. Gợi nhớ tới Sài Gòn.

■ NGÀY 3 THÁNG 2

Họa sĩ Paulina Đàm đến đón lúc 11 giờ 45. 12 giờ trưa bắt đầu đi. Trên đường đi, 2 chị em ghé vào mua bánh mì cho mọi người ăn trưa. Có thực mới vực được đạo, nhất là đạo ... khuôn vác. Tiệm bánh mì Pickle đông nghẹt. May mà Paulina là tay đậu xe có hạng. Không khí Tết tràn ra ngoài tiệm. Tôi được thêm bonus là 1 lọ dưa món để mai kia ăn với bánh chưng bánh tét.

Vừa đến Centennial Park, đã thấy Lê Đình Nhất Lang đang từng bước từng bước thăm (vì không có ai phụ tá) tiến vào khu vực được ... đóng đồ với các thứ lều chông lĩnh kỉnh. Phần nặng nhất như kéo bàn, xếp ghế, trưng tấm bảng Da Màu v.v. dĩ nhiên anh chàng này lo! Hàng xóm của chúng tôi là gian hàng VAALA. Tôi nhận ra ngay... Giám đốc Y Sa với một đoàn tình nguyện viên.

Sau đó, Paulina Đàm, Lê Đình Nhất Lang và Thơ Thơ túi bụi hết chạy ra lại chạy vào bãi đậu xe khênh

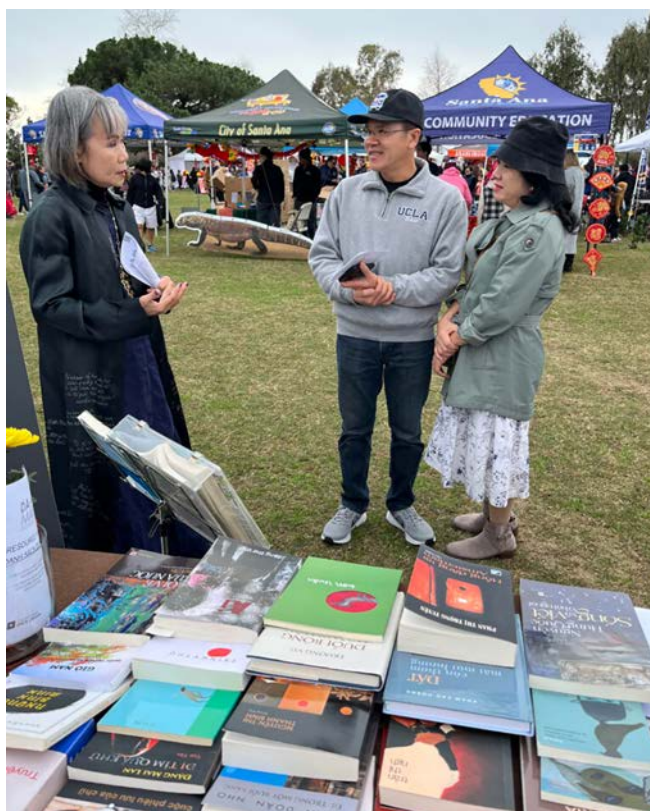
sách của biên tập viên và thân hữu; đoạn xếp lên bàn. Họ bày sách cùng 2 bức tranh của Paulina, bản tin của Da Màu và một chậu cúc đại đóa thật tươi. Sách choán hết chỗ trên mặt bàn nên một bức tranh của Paulina phải di tản, sau cùng được treo lên một góc của tấm bảng Da Màu, là chỗ đắc địa nhất, lại dễ ngắm hơn. Tôi có ... chạm trán bức tranh này không chỉ một lần mà tới hai lần khiến bụng bảo dạ, Phải cẩn thận, coi chừng có... đổ máu mà không biết quý bạn Da Màu có mua bảo hiểm nhân mạng không đây! Thế nên, bức tranh đã được xoay đi một chút để tránh tai nạn cho khách du Xuân. Khách mở hàng của tôi là hai phụ nữ Hoa Kỳ. Các bà hỏi về nội dung các sách được thấy và đặc biệt về bức tranh của Paulina dựng tại một góc bàn. Thấy hai bà có vẻ thích thú, lại gần để xem kỹ hơn, tôi đưa cho họ danh thiếp của họa sĩ. Nhân thể, tôi cũng xin cảm ơn họ, cảm tạ đất nước Hoa Kỳ đã—sau khi giúp Việt Nam Cộng Hòa chống đỡ cho tự do—đã cho chúng tôi người Việt tỵ nạn, không những một chỗ dung thân, mà còn một cơ hội để tái tạo đời sống văn hóa, điển hình là sinh hoạt văn chương hiển hiện qua sách và tranh như được trưng bày một

cách khiêm nhượng hôm nay.

Nhiều người dừng lại gian hàng Da Màu, kể cả phụ huynh muốn

mua sách hay tìm phương tiện dẫn dắt con em học tiếng Việt. Đúng là nghề-của-nàng Thơ Thơ.

Một người tôi được hân hạnh gặp lần đầu là nhà văn Sông Văn dù đã đọc cô trên Da Màu. Cô là thứ nữ của nhà văn Nhã Ca và nhà thơ Trần Dạ Từ. Cô nói, Cô nghĩ thế hệ của các thân sinh cô cùng bạn bè của họ (như nhà thơ Viên Linh) đã có một đời sống văn chương thật đầy đủ và hào hứng. Tôi đồng ý hoàn toàn. Văn nghệ sĩ của Miền Nam đã góp phần, mỗi người một cách, hầu xây dựng một nền văn học phong phú chỉ trong 20 năm nhưng tác dụng của nền văn học ấy đã còn lại mãi mãi. Sông Văn còn rất chu đáo khi mang đến 4 ly cà phê Starbucks và được hoan nghênh nhiệt liệt! Thật là buồn ngủ lại gặp được chiếu hoa chứ không phải chiếu manh.

Sau đó, một cô Latina và gia đình ghé thăm gian hàng Da Màu. Cô gốc người Mỹ Tây Cơ. Tôi gốc người Việt. Cô và tôi chia sẻ về một số tương đồng hay khác biệt giữa các nền văn hóa. Và đặc biệt về vài vấn đề phụ nữ. Tôi bất ngờ biết được cô cũng thích crochet, nên hứa sẽ gửi tặng một cuốn sách dạy crochet mà tác giả là người Nhật và xuất bản tại Nhật. Bởi thế, điều đầu tiên tôi thích về sách là chúng chuyên chở được nhiều thứ, như nhiều con thuyền trên cùng một dòng sông. Chúng giúp chúng ta gần nhau hơn một cách vô điều kiện và chân thành.

câu chuyện xoay quanh vấn đề sáng tác. “Ta viết cho người hay viết cho chính ta”? Phần tôi, tôi viết vì bổn phận. Một ngày nào đó, hết bổn phận thì sẽ chấm dứt được. Vâng, nhưng thế nào là hết-bổn-phận? Có lẽ sẽ tiếp tục đề tài này vào Xuân sau.

Có một lúc tôi đi vòng vòng các gian hàng khác, xem sản phẩm trưng bày. Một ... lão trượng nhìn chiếc áo có viết những câu thơ, kêu lên, Tôi thấy cái áo này ở đâu rồi. Tôi tư giớ thiêu

- Ủy trời, hồi xưa hồi
xưa tôi cứ tưởng Nguyễn
Tà Cúc là một ông chó!
Mà một ông già nữa kia.
Cho tới ...

- Cho tới khi nào? Còn cho tới bây giờ thì sao? Chắc là một ... bà già?!

Tại một trong những

Tôi mạn phép nghĩ sử dụng quyền được bầu cử cũng như quyền được tự do phát biểu qua cách viết. Không phải ở bất kỳ nơi đâu, người ta cũng có quyền bầu cử hay quyền được viết. Chúng ta được cả hai quyền ấy tại nơi đây, hãy sử dụng để phát biểu và để xây dựng.

Nói chung, ngày hôm qua thiên thời địa lợi nhân hòa. Khi tôi viết những giòng nhật ký này thì trời mưa tầm tã. Mưa gió đến nỗi có hai chú chim có lẽ không bay kịp về tổ nên núp vào một bụi khô ráo ở gần cửa sổ, được che chắn cẩn thận nên không bị mưa tạt ướt. Tôi có cảm tưởng viết bằng Việt ngữ là một chiếc tổ giúp tôi trú ẩn, nhất là trong những cơn giông gió của đời mình, bên cạnh những chiếc tổ khác và những chú chim khác.

Mỗi chim một giọng
nhưng hy vọng đều hát
những khúc ca hy vọng
dù trong mùa xuân hay
mùa đông.-

NGUỒN: DAMAU.ORG

PHỎNG VẤN DO OLIVIER VECE VÀ BENJAMIN FAYET THỰC HIỆN

ĐẠI TÁ HOÀNG CƠ LÂN

Y sĩ Nhảy dù đội đầu Việt Cộng

TRẦN VŨ dịch thuật

KỶ 2

Sư đoàn Nhảy dù là xương sống của quân lực, như chữ dùng của Phan Nhật Nam trong Mùa Hè Đỏ Lửa; ngoài 3 lữ đoàn tác chiến với 1 lữ đoàn pháo binh còn có thêm 1 tiểu đoàn quân y mà tiểu đoàn trưởng là trung tá Hoàng Cơ Lân từ tháng 3-1965 đến tháng 2-1970. Như vậy trung tá Hoàng Cơ Lân là y sĩ trưởng Nhảy dù lâu năm.

Trước khi làm giám đốc Trường Quân y, đại tá nhiệm chức Hoàng Cơ Lân sang Hoa Kỳ học khoá Tham mưu Cao cấp ở Fort Leavenworth tại Kansas. Câu hỏi đặt ra là để làm gì? Quân y VNCH không có chức năng tác chiến như quân y của Nhảy dù Đức là binh chủng Fallschirmjager mà một khi các sĩ quan tử thương thì bắt buộc y sĩ trung úy phải đảm trách điều động lính tấn công mục tiêu hoặc tử thủ đến cùng. Y sĩ nhảy dù Đức buộc phải biết gọi pháo, cầu mortier, ném lựu đạn, sử dụng đại liên, biết gài mìn và dùng súng chống tăng Panzerfaust cũng như phải biết điều động các đại đội. Ngược lại huấn luyện căn bản của y sĩ tiền tuyến VNCH rất sơ lược. Vậy thì gửi đại tá Hoàng Cơ Lân theo học khóa tham mưu cao cấp cho nhiệm vụ gì? Phòng nhân sự của Bộ Tổng Tham mưu VNCH có quá xa thực tế hay không? Ở quân đội Pháp cũng như quân đội Nam-Việt, các cấp chỉ huy không lấy quyết định chiến thuật sau bàn bạc với sĩ quan quân y.

Ngoài chi tiết trên, phỏng vấn của nguyệt san Pháp đầy sống động vì cung cấp nhiều chi tiết chiến tranh, trộn lẫn với thương tâm.

Hình ảnh từ album gia đình cựu đại tá Hoàng Cơ Lân cung cấp cho báo Pháp. Các đoạn trong ngoặc đơn hay đánh số ()... là ghi chú thêm của người dịch.

[TRẦN VŨ]

Đại tá Hoàng Cơ Lân trong và sau chiến tranh

GUERRES & HISTOIRE: Tết Mậu Thân 1968, ông đang ở Sài Gòn...

HOÀNG CƠ LÂN: 30 tháng Giêng 1968 (7) là sinh nhật tôi và tôi đang ở nhà với vợ con. Báo động ứng chiến lúc 2 giờ sáng! Nửa giờ sau xe jeep Nhảy dù đến đón tôi ra trại Hoàng Hoa Thám xuyên qua đường phố hoang vắng nhưng đã ngập Việt Cộng mà tôi chưa biết! Vừa đến trại là địa ngục thức giấc. Súng nổ khắp nơi, giao tranh cùng khắp, đánh nhau ác liệt trong từng khu phố, lính Nhảy dù giành giật từng thước đất bên trong phi trường Tân Sơn Nhất bên cạnh trại Hoàng Hoa. Chính Nhảy dù VN

đánh bật cộng quân ra khỏi phi trường vì không có đơn vị Mỹ ở đây. Sau đó Quân đoàn 2 Dã chiến Hoa Kỳ (2nd Field Force) phụ trách Sài Gòn và vùng III (8) gửi thiết đoàn *Ontos* (9) đã yểm trợ kỳ diệu. Tuần lễ sau Tết chúng tôi nghiền nát bọn Việt Cộng. Rửa sạch từng căn phố, giết giữ từng ngõ hẻm. Tôi theo dõi các cuộc đụng độ từ bộ chỉ huy, tôi chưa về nhà từ đêm Giao thừa, đã hơn tháng. Trận chiến Mậu Thân cực kinh hoàng. Tôi trông coi tải thương, tiếp tế thuốc men và truyền máu ... Hoa Kỳ giúp chúng tôi rất nhiều, nhất là cho huyết

tương... không đong đếm. Sau đó, chính Quân lực VNCH một mình hoàn tất việc thanh tẩy Cộng sản ra khỏi thủ đô.

(7) Mừng một Tết Mậu Thân 1968 là ngày 31 tháng 1 - Dương lịch.

(8) 2nd Field Force, Quân đoàn 2 Dã chiến Hoa Kỳ yểm trợ cho Vùng 3 Chiến thuật VNCH là một quân đoàn quân số cấp Lộ quân bao gồm 5 sư đoàn cơ động (1, 9, 25, 101 và Không kỵ First Cav), tăng cường 6 lữ đoàn bộ binh, không vận, thiết giáp với lực lượng đặc nhiệm Úc và Hoàng gia Thái. Bộ chỉ huy đóng ở căn cứ Long Binh.

(9) Một thiết đoàn tương đương với một tiểu đoàn thiết giáp. Ontos là chiến xa M50 Ontos nặng 8.6 tấn trang bị 6 đại bác không giật 106 ly M40 và 4 đại liên 12 ly 7 Browning M2. Vận tốc 48km/g, tầm hoạt động 185 km. Do trọng tải nhẹ, chiến xa Ontos được thiết kế để vận chuyển bằng máy bay và trực thăng vận tải CH-53 Sea Stallion (Sikorsky S-65). Sản xuất trong 3 năm 1955-1957, mục đích chính của chiến xa Ontos là yểm hỏa cho bộ binh khi chiến xa ở vị trí cố định mà không nhằm đường đầu với chiến xa đối phương. Tại chiến trường Thừa Thiên, 6 đại bác 106 ly nã đạn cùng lúc tạo nên màn lưới hỏa lực hiệu quả; tuy nhiên thời gian nạp đạn chậm, cùng với vỏ thép quá mỏng vì cần giảm thiểu trọng lượng khiến Ontos dễ bị B-40 bắn cháy. Sau chiến tranh VN, Ontos bị quân đội Hoa Kỳ bán ve chai.

GUERRES & HISTOIRE: Rồi ông rời Sài Gòn ra Huế ...

HOÀNG CƠ LÂN: Sư đoàn Dù ra Trung phần để tái chiếm Cố đô. Nhảy dù tham chiến khắp nơi – đánh nhau ở Nha Trang và ở cả Đà Nẵng. Nhiệm vụ của tôi là điều phối các cuộc tấn thương. Những mô chôn tập thể, những phụ nữ tức tưởi chết đi sống lại, những ông già bà cả ngấp ngửa nước mắt với bó nhang trong tay hàn ghi trí nhớ tôi không bao giờ quên. Cộng sản là lũ

giết người. Chúng đã giết 3,000 thường dân gồm cả trẻ nít. Một lũ súc vật bắn thủ. Không bao giờ quân đội quốc gia Nam-Việt làm điều đó, ngay cả khi có lệnh. Sự tàn ác phi nhân tính (10). Là chủ nghĩa Cộng sản.

(10) Đại tá Hoàng Cơ Lân trả lời phỏng vấn bằng Pháp văn: “La méchanceté à l'état pur.” Từ điển Pháp-Việt của cụ Đào Duy Anh do Nxb Trường Thi in tại Hà Nội năm 1952 dịch “méchanceté” là độc ác, còn “pur” là thuần khiết. Hai chữ “thuần khiết” không rõ nghĩa trong tiếng Việt. “La méchanceté à l'état pur” trong Pháp văn hàm nghĩa độc ác ở tình trạng nguyên thủy; tức là tình trạng bán khai hoặc động vật ăn thịt. Do vậy mạn phép dịch “Sự tàn ác phi nhân tính.”

GUERRES & HISTOIRE: Sang giai đoạn 1969-1970, không còn những cuộc hành binh lớn phía Hoa Kỳ, nhưng chiến tranh tiếp tục khốc liệt. Ông tham gia trận nào nữa?

HOÀNG CƠ LÂN: Trận cuối của tôi, là cuộc hành quân ngoại biên sang Cam-bốt năm 1970. Chúng tôi phá

hủy cơ sở hạ tầng cùng các binh trạm hậu cần của đối phương ở ngoại vi biên giới, nơi đóng quân của 3 sư đoàn Mặt Trận Giải Phóng Miền Nam. Một sư đoàn Việt Cộng tấn công chúng tôi cho đến khi bị tiêu hao, bộ đội thấm mệt, thì lui về bên kia biên giới dưỡng quân để một sư đoàn khác thay thế. Và cứ như vậy. Mất an ninh toàn diện. Là lý do vì sao VNCH phải đánh sang Cam-bốt. Chúng tôi tập kích vào chiến khu Việt Cộng. Suốt binh nghiệp tôi chưa từng thấy vũ khí bị tịch thu nhiều như vậy. Tôi đi với Tiểu đoàn 2 Cơ giới – 2nd Mechanised Battalion (11), trên thiết vận xa M-113 sơn cờ Liên Hiệp Miền Nam Hoa Kỳ (Confederate States of America). Chúng tôi ở vị trí tiên phong. Nhảy dù ở phía sau. Chúng tôi

vượt qua phòng tuyến Khmer như ngón tay chọc lún vào bơ, đến tận thủ đô Nam-Vang. Tôi rất ngạc nhiên thấy còn một hiệu tạp hóa do Pháp kiểu làm chủ. Cá nhân tôi khám phá một bệnh viện ngầm xây dưới lòng đất, trang bị đầy đủ. Nhưng thượng cấp nói: “Anh ở lại đây là mất mạng ...” Và tôi nhận sự vụ lệnh khác.

(11) Tiểu đoàn 2 của Trung đoàn 22 Cơ giới thuộc Sư đoàn 25 Bộ binh Hoa Kỳ, huy hiệu Tia Chớp Nhiệt Đới (Tropic Lightning), là sư đoàn từng tham chiến ở Guadalcanal trong Thế chiến thứ nhì, cũng là sư đoàn gốc của Oliver Stone và là đơn vị đánh trận trong phim Platoon của cùng đạo diễn.

GUERRES & HISTOIRE: Đi đâu?

HOÀNG CƠ LÂN: Về Sài Gòn. Sở Y Tế Trung Ương trực thuộc Bộ Tổng Tham Mưu, có đủ 3 ban Hải, Lục, Không quân. Tôi đảm trách ban quan trọng nhất, là Phòng Y

tế Lục quân. Chức vụ của tôi là phân phối được phẩm và điều phối các y sĩ ra tiền tuyến cho các quân binh chủng. Dưới quyền tôi có 720 sĩ quan. Y tế trại giam Phú Quốc, cũng là tôi. Phải cắt cử thường trực 2 y sĩ chăm lo sức khỏe cho bọn khốn nạn bị bắt ngoài mặt trận — trên 1,000 lính Bắc-Việt được nuôi ăn ở, được các y tá và bác sĩ của chúng tôi săn sóc. Họ được quyền nói chuyện trực tiếp với Hội Hồng Thập Tự. Khi bị bắt, lính Bắc-Việt ốm đói thiếu ăn, thiếu dinh dưỡng, lao và sốt rét. Lúc trao đổi tù binh, họ đều lên 10 ký lô. Cá nhân tôi đích thân chứng kiến một cảnh trao trả có 5 tù binh Bắc-Việt từ chối quay về thiên đường Cộng sản trên đất Bắc!

GUERRES & HISTOIRE:
Năm 1971, ông sang Hoa Kỳ tu nghiệp. Vì sao?

HOÀNG CƠ LÂN: Khi ấy tôi là đại tá *nhiệm chức*, để lên đại tá *thực thụ* phải có bằng tham mưu do một học viện quân sự cấp. Tôi được gửi đi học 1 năm ở Fort Leavenworth ở Kansas — đi một mình, vì nhà tôi đang mang thai và chúng tôi đã có 1 cháu trai. Đi cả nhà quá phức tạp. Vào một hôm tháng 10-1971, khi các khóa sinh đang nghe giảng bài, thì một sĩ quan xuất hiện. “Toàn thể im lặng. Tin vui quan trọng: Đại tá Hoàng Cơ Lân vừa có con gái!” Nguyên lớp học vỗ tay. Trở về quê hương, tôi nhậm chức giám đốc Trường Quân Y Quốc gia. Chức năng chính là đào tạo y sĩ tiền tuyến

và y tá chiến trường. Tôi giữ chức vụ này cho đến những ngày cuối cùng, năm 1975.

GUERRES & HISTOIRE:
Các ông suy nghĩ gì khi Hoa Kỳ ồ ạt rút quân ra khỏi miền Nam?

HOÀNG CƠ LÂN: Chúng tôi có một đạo quân tinh nhuệ nên tin có thể giữ vững. Vẫn còn một số cố vấn Mỹ, tuy đúng là họ không làm gì nhiều nữa nhưng trợ giúp khí tài vẫn còn khá. Quân lực VNCH có một triệu binh sĩ, chúng tôi không sợ gì hết. Mặt khác Nixon đã hứa với Tổng thống Thiệu là Hoa Kỳ sẽ phản ứng mạnh nếu Bắc-Việt tấn công.

GUERRES & HISTOIRE:
Vậy vì sao thua trận?

HOÀNG CƠ LÂN: Bại trận

là vì không thật sự giao chiến, chúng tôi liên tục lui binh theo lệnh. Nói quân đội Nam-Việt thiếu vũ khí và đạn dược, là sai! Căn cứ Long Bình ở Biên Hòa còn đầy ngập kho. Vậy tại sao? Với cá nhân tôi, vấn đề đã được định đoạt nên người ta tạo ra rối loạn để kết thúc. Làm sao mà chiến xa Bắc-Việt có thể tiến vào Sài Gòn nhanh đến như vậy? Ủi ngã cổng sắt Dinh Độc Lập. Không một chiếc cầu bị giật sập! Bối cảnh miền Nam khi đó là một mớ hỗn độn được Hoa Kỳ trù tính và sắp đặt. Tất cả các đồng đội của tôi đều thấy như thế.

GUERRES & HISTOIRE:
Làm sao ông thoát khỏi tay Cộng sản?

HOÀNG CƠ LÂN: Tôi đang

Y sĩ Đại úy Hoàng Cơ Lân hành quân tại Cà Mau năm 1962

ở Sài Gòn. Càng lúc càng lo lắng. Sẽ vô phúc nếu rơi vào tay Cộng sản. Một người bạn đã yêu cầu phía Hoa Kỳ di tản tôi và gia đình. Ngày 28 tháng 4, trách nhiệm phân bộ CIA tại Sài Gòn là Thomas Polgar điện thoại cho tôi: “Chiều nay anh và vợ con, 2 vali hành lý, không đem gì thêm.” Điểm hẹn ở Câu Lạc bộ Cercle trên đường Hồng Thập Tự gần công viên Tao Đàn. Chúng tôi bỏ lại tất cả. Tất cả. Tôi chỉ kịp quơ vài tấm ảnh, bằng cấp và giấy tờ tùy thân để có thể làm việc lại. CIA không di tản thân nhân trong gia đình. Chúng tôi lên máy bay vận tải C-130 Hercules. Sang Phi Luật Tân rồi đến các đảo Guam, Wake, hải đảo Hạ Uy Di trước khi xuống San Francisco... Tôi ở tạm nhà một người bạn trong 3 tháng, sau đó quá chán nản, tôi đem gia đình qua Pháp.

GUERRES & HISTOIRE:
Định cư tại Pháp có diễn ra suôn sẻ?

HOÀNG CƠ LÂN: Rất tốt đẹp, nhưng tôi phải thi lại bằng bác sĩ. Tôi bắt đầu lại từ đầu bằng công việc khám bệnh cho một tập đoàn y tế có nhiều phòng mạch, ở Andrésy trong tỉnh Yvelines, là tỉnh lỵ của nhiều danh họa phái ấn tượng. Dân chúng tử tế với tôi và tôi đồng bệnh nhân. Tôi về hưu năm 1997.

Y sĩ Hoàng Cơ Lân đang truyền máu cho thương binh.

GUERRES & HISTOIRE:
Từ bấy, ông có quay về Việt Nam lần nào?

HOÀNG CƠ LÂN: Không đời nào! Để nhìn những gương mặt chuột Cộng sản! Với tôi, đã xong. (12)

(12) nguyên văn: Jamais! Pour voir ces faces de rats de communistes! Pour moi, c'est fini.

GUERRES & HISTOIRE:
Ông từng làm việc với người Pháp rồi người Mỹ. Có khác biệt hay không?

HOÀNG CƠ LÂN: Người Pháp tình cảm hơn, gần với người Việt hơn. Người Mỹ chỉ biết công việc, công việc... Tôi nhiều thiện cảm hơn với người Pháp, vì họ đã làm rất nhiều cho xứ sở Việt Nam và tôi cũng nhiều bạn Pháp, nhiều đồng đội nhảy dù cũ. Tôi nghĩ đến chữ quốc ngữ, phiên mã qua mẫu tự La-tinh, là một đóng góp. Nhưng tôi cũng ưa mến người

Mỹ. Tôi đã vượt mắt cho nhiều binh sĩ Hoa Kỳ phút lâm chung.

Phỏng vấn do Olivier Vece và Benjamin Fayet thực hiện tại tư gia cựu đại tá Hoàng Cơ Lân ở Villejuif, Val de Marne, Paris. Trần Vũ dịch từ bản Pháp văn “Hoang Co Lan, un Médecin-Para contre le Viet Cong” in trong nhị nguyệt san Guerres & Histoire số 77 phát hành tháng 2-2024.

PHỤ CHÚ CỦA NGUYỆT SAN GUERRES & HISTOIRE

Quân đội Quốc gia Việt Nam thành lập năm 1949, quân số lên đến 168,000 quân nhân chính quy và 38,800 phụ lực quân vào năm 1954. Ngày 30 tháng 12-1955 Ngô Đình Diệm thiết lập nền Cộng Hòa Nam-Việt và quân đội mang tên chính thức là Quân Lực VNCH. Với quân viện Hoa Kỳ, quân số tăng lên 192,000 binh sĩ vào năm 1963 rồi 355,000 lính chính quy vào năm 1970, không tính địa phương quân và nhân dân tự vệ. Sang 1972, Quân Lực VNCH đạt mức cao nhất là 950,000 quân nhân mà 410,000 là lính chính quy ở các sư đoàn và ở hải quân và không quân, còn lại là địa phương quân. Trang bị 250 chiến xa M48 và M41, 1,000 thiết vận xa M-113, 500 phi cơ và 600 trực thăng. Trong suốt chiến tranh quân lực VNCH tử thương trên 250,000 binh sĩ so với 58,000 tử vong phía Hoa Kỳ.

món quà Tết không trùng lặp!

TÔM KHÔ US sẽ là món quà THIẾT THỰC, không bị thiu, không bị cũ, không bị ngán, không bị trùng lặp để ăn hay tặng nhân dịp Tết...

Tết nhất sắp đến, Don xin đại diện cho công ty TÔM KHÔ SẠCH | TÔM KHÔ US giới thiệu tôm khô như một món ăn KHÔNG NGÁN, NGON MIỆNG, và là món QUÀ TẶNG lý tưởng cho thân nhân hay bạn hữu hoặc các bạn hàng, khách hàng...

MÓN QUÀ này có thể thưởng thức ngay trên bàn tiệc trong những ngày Tết, vừa bắt mắt vừa bắt mũi, như món TÔM KHÔ CÚ KIỂU mà bạn Yên Trần ưa thích (câu hỏi bên dưới). Sau ngày Tết, sau khi ngán xôi, ngán mỡ tỏi cổ, món ăn nấu với tôm khô sẽ làm bạn thấy nhẹ nhàng, ngon miệng với các món như canh bầu, canh rau đay, canh khổ qua, canh bí hoặc bún riêu v.v...

YÊN TRẦN: Em bận quá, em dự định sẽ mua vài hũ Tôm khô củ kiệu ngâm sẵn để ăn mấy ngày Tết, nào giờ Mẹ em làm, mà năm nay Mẹ em về Việt Nam qua Tết mới qua...

DON: Những sản phẩm đã chế biến, em sẽ không biết “lý lịch” nó ra sao. Có thể những loại thiếu an toàn (nhuộm màu, thêm gia vị, tẩm hóa chất chống mốc) rẽ tiền từ Trung Quốc hoặc quá hạn. Những sản phẩm giá trị thấp như củ kiệu hay củ hành, dưa món, sẽ ít có nguy cơ bị giả mạo. Bây giờ chúng ta không có nhu cầu ăn no mà nên ăn **an toàn - phẩm chất cao**, nhất là trong ngày Lễ Tết, nhằm tránh ảnh hưởng sức khỏe về sau. Chỉ cần gõ 4 chữ “tôm khô củ kiệu” là em có thể xem hướng dẫn đầy nhóc trên mạng. Happy New Year!

Tôm Khô USA! Tôm Khô sạch!!!

MADE IN LA, USA

Quý khách có thể đặt mua tại :

WWW.TOMKHOSACH.COM

Xin gọi anh Don để đặt mua, gửi về tận nhà hoặc tiệm trên toàn tiểu bang Hoa Kỳ:

318-235-4564

CÓ 3 LOẠI: NHỎ (S), VỪA (M) VÀ LỚN (L)

XIN HỎI DON SIZE ĐẶC BIỆT: EXTRA LARGE HAY JUMPO (CHỈ CÒN SỐ LƯỢNG RẤT ÍT)

SỨC KHỎE LÀ VANG!

**KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU
KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN**

100%
NGUYÊN CHẤT

TÔM KHÔ SẠCH

TÔM BIỂN LOUISIANA - USA

KHÔNG CHẤT BẢO QUẢN | KHÔNG THUỐC NHUỘM MÀU

MADE IN USA

ORDER

XIN GỌI ANH : DON

235.4564

FREE SHIPPING
5 lbs trở lên

BẠN CÓ THỂ ĐẶT MUA TẠI TRANG WEBISTE

★ **WWW.TOMKHOUS.COM**

Chuyến du lịch ngắn ngày trên xứ Phù Tang

Trong dịp về thăm Việt Nam, nếu bay với hãng Japan Airlines hoặc American Airlines chúng ta sẽ chuyển tiếp tại Nhật, đây cũng là cơ hội cho những ai muốn tận dụng thời gian để làm một chuyến du lịch ngắn ngày trên đất Nhật (xưa còn được gọi là xứ Phù Tang hay là đất nước mặt trời mọc)

Bài và ảnh **HIỆP NGUYỄN**
NORTH RICHLAND HILLS, TX

Quầy bán vé tàu điện
tại sân bay

C húng tôi đến phi trường quốc tế Narita của Nhật vào buổi chiều tối, và tất nhiên việc nên làm đầu tiên là đổi tiền và mua vé tàu, vì ở Nhật tàu

điện là phương tiện di chuyển rất tiện lợi và giá cũng khá rẻ. Có sẵn nhiều quầy tự động bán vé tàu điện và xe bus ngay trong phi trường, vé Japan Rail Pass (JR Pass - nhìn như 1 cuốn

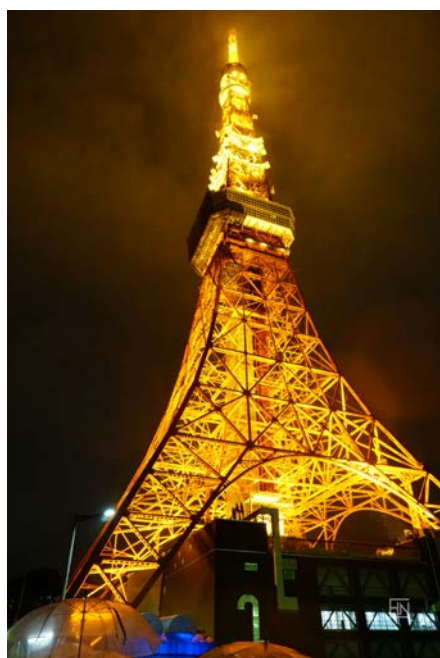

passport) là loại vé đặc biệt dành cho du khách nước ngoài, cho phép sử dụng không giới hạn các tuyến tàu JR trên khắp Nhật Bản trong thời gian nhất định, nếu mua loại 7 ngày sẽ có giá 50,000 yên cho người lớn (khoảng 345 đô la). Nhưng chắc hẳn ai đến Nhật cũng muốn một lần đi tàu cao tốc Shinkansen, loại tàu này di chuyển với vận tốc 320 km/1 giờ, giúp rút ngắn thời gian di chuyển giữa các thành phố lớn ở Nhật.

Vì thời gian giới hạn trong 1 tuần nên chúng tôi chỉ chọn 3 điểm đến là thủ đô Tokyo, Fuji và cố đô Kyoto.

Thủ đô Tokyo

Rời phi trường quốc tế Narita bằng tàu điện JR khoảng 1 giờ 25 phút là đến trung tâm của thủ đô Tokyo, với một không gian rực rỡ ánh đèn và các loại bảng hiệu nhưng nhìn rất đẹp và văn minh. Tokyo là thành phố hiện đại bậc nhất thế giới với nhiều tòa nhà chọc trời, trung tâm mua sắm và nhà hàng, luôn tấp nập người qua lại trong một chiều cuối tuần.

Tháp Tokyo

Phố đêm

Tại đây có giao lộ Shibuya nằm cạnh ga tàu điện ngầm lớn nhất Tokyo, đây cũng là điểm thu hút khách du lịch nổi tiếng và là một trong những nút giao thông đông đúc nhất thế giới, với hơn 2,500 người đi bộ băng qua mỗi lần đèn giao thông chuyển sang màu xanh lá cây, nó được điều khiển bởi hệ thống đèn giao thông có thời gian đếm ngược, cho phép người đi bộ băng qua an toàn.

Người Nhật ngày nay cũng khá coi trọng nữ giới, bằng chứng là tại một số ga tàu điện, nơi bước

lên tàu có để bảng dành riêng cho phái nữ “Women Only”.

Phía xa cuối một con phố dài là tháp Tokyo, đây là tháp của đài truyền hình thủ đô cao 333 mét, một biểu tượng của Tokyo, tháp được chiếu sáng rực rỡ vào ban đêm và thường được sử dụng làm bối cảnh cho các bộ phim truyền hình của Nhật Bản, từ trên tháp này chúng ta có thể chiêm ngưỡng vẻ đẹp lung linh của thành phố Tokyo trong ánh đèn đêm.

Đến với Nhật Bản ngoài những điều văn minh hiện đại thì còn

Những thiếu nữ Nhật Bản

Góc phố Fuji

phải kể đến ẩm thực, các món Sushi, mì Ramen và bò Kobe nổi tiếng thế giới cũng nên được nếm thử tại nơi chính gốc sẽ có cảm giác tuyệt vời hơn, nhất là đi kèm thêm vài ly bia Nhật hay chén rượu Sake.

Thành phố Fuji

Rời Tokyo tại ga tàu điện Shizuku, một khu vực rộng lớn luôn tấp nập người đi lại nhưng trông thật sạch đẹp và mọi người di chuyển rất trật tự, sau khoảng 2 tiếng sẽ đến với thành phố Fuji, nơi có ngọn

núi Phú Sĩ (Fuji-san) quanh năm tuyết phủ rất nổi tiếng thế giới, tên gọi Fuji cũng chính là thương hiệu của các dòng máy chụp hình và ống kính cao cấp mà chắc hẳn bất kỳ tay chơi nhiếp ảnh nào cũng biết đến.

Núi Phú Sĩ nguyên là một ngọn núi lửa, cao 3,776m (cao thứ 7 trên thế giới), đây là một địa điểm du lịch nổi tiếng có hàng triệu người leo núi mỗi năm. Ngọn núi này cũng được coi là biểu tượng của đất nước Nhật Bản và là nguồn

Tàu cao tốc Shinkansen

cảm hứng cho nhiều tác phẩm nghệ thuật, bao gồm tranh vẽ, thơ ca và âm nhạc.

Trên đỉnh cao của trạm dừng chân, còn có một ngôi chùa cổ rất đẹp và nhiều gian hàng bày bán các món quà lưu niệm. Đặc biệt khu vực núi Phú Sĩ rất sạch sẽ vì lý do không có thùng rác, các bảng ghi chú đều nói rõ “hãy mang rác về nhà»!

Đây là một địa điểm tuyệt vời để ngắm nhìn thiên nhiên hùng vĩ của Nhật Bản.

Khu phố Shinjuku

Cố đô Kyoto

Chặng cuối của chuyến đi là đến với cố đô Kyoto, đây cũng là cơ hội để đi thử đoàn tàu cao tốc Shinkansen. Rồi Fuji bằng một đoạn tàu điện ngắn là đến nơi đón tàu cao tốc, và mọi người đều phải chuẩn bị sẵn sàng trước các cửa lên tàu vì quy định mỗi lần dừng tàu chỉ khoảng 30 giây ở ga lớn và 15 giây ở các ga nhỏ, tàu sẽ đến ga với độ sai lệch thời gian không được quá 36 giây.

Bên trong toa tàu nhìn như một khoang máy bay hiện đại với đầy đủ tiện nghi, đoàn tàu lao vun vút qua các miền quê của nước Nhật với nhiều cánh đồng xanh mướt, những nhà máy, công xưởng, và thỉnh thoảng lại thấy các cánh đồng điện mặt trời được trồng cây xen kẽ giữa những tấm pin năng lượng ... mặc dù chuyến đi đến Kyoto chỉ kéo dài trong 2 giờ 30 phút (vượt qua hơn 300 km) nhưng chúng tôi cũng được phục vụ một bữa ăn như khi đi trên máy bay.

Kyoto nằm ở phía Tây của trung tâm Nhật Bản, cách thủ đô Tokyo khoảng 460 km, nơi này từng là thủ đô của Nhật Bản từ năm 794 cho đến giữa thế kỷ 19 vì thế đến nay vẫn được gọi là cố đô Kyoto, một thành phố cổ kính, có bề dày lịch sử và văn hóa trên 1,000 năm. Nơi đây lưu giữ nhiều di tích lịch sử và văn hóa quan trọng, bao gồm 17 địa điểm được UNESCO công nhận là Di sản Thế giới.

Đến với chùa Kinkaku-ji vào buổi sáng sớm chúng ta sẽ thật sự choáng ngợp với vẻ đẹp lộng lẫy của

Du khách đánh chuông tại Chùa Vàng

Chùa Fushimi Inari-taisha

ngôi chùa này vì nó được dát bằng vàng lá nên khi ánh nắng chiếu vào sẽ làm rực lên cả một vùng trời, cũng vì thế ngôi chùa này còn có tên gọi là «Chùa Vàng» hay “Đền Vàng”. Khuôn viên của ngôi chùa thật rộng và đẹp, phía sau cũng có những gian hàng bán quà lưu niệm, và có một nơi du khách thường ghé đến đánh chuông để cầu mong an lành. Nhằm bảo vệ cho vẻ đẹp ngôi chùa này người Nhật đã đưa ra nhiều quy định khá chặt chẽ, trong đó có việc cấm dùng chân máy chụp hình (tripod) vì sợ sẽ làm hư hại cỏ hoặc lớp đất nền.

Kyoto còn được biết đến bởi một địa điểm đặc biệt đó là rừng tre

Sagano (Arashiyama Bamboo Forest), một khu rừng tự nhiên ở Arashiyama, ngoại ô Kyoto. Rừng tre này có diện tích khoảng 16 hecta với hàng nghìn cây tre thẳng đều tăm tắp, cao từ 10 đến 20 mét, tạo thành một lối đi dài, hẹp. Khi đi dạo trong rừng tre, chúng ta có cảm giác như đang lạc vào một thế giới khác, tách biệt với sự ồn ào, náo nhiệt của thành phố. Với khung cảnh tuyệt đẹp như vậy, nơi này đã thu hút rất đông khách du lịch từ khắp nơi trên thế giới đổ về để chiêm ngưỡng mỗi ngày.

Sau khi đi bộ rời khỏi rừng tre chúng ta sẽ gặp dòng sông thơ mộng Katsuragawa, nơi vẫn còn tồn tại những xe kéo tay kiểu xưa để phục vụ khách du lịch.

Một ngôi chùa rất nổi tiếng khác không thể bỏ qua đó là Chùa Fushimi Inari-taisha, được xây dựng vào năm 711, nơi đây có một con đường dài 4km dẫn đến đỉnh núi, được bao phủ bởi hàng ngàn chiếc cổng Torii màu đỏ nổi vòng vo qua những ngọn đồi phía sau chùa. Cổng Torii là một biểu tượng của đạo Shinto (một tôn giáo lâu đời ở Nhật), và được coi là lối đi vào thế giới linh thiêng. Chắc hẳn ai đến đây cũng muốn chụp hình

Xe kéo tay du lịch

kỷ niệm và dạo bước một vài đoạn dưới hàng cổng Torii xếp dày đặc với nhiều chữ viết cổ xưa. Những chữ viết này có thể là tên của người, của các nhóm hội đã xây dựng cổng Torii, kèm theo những lời nguyện chúc cho sự thịnh vượng, hạnh phúc gia đình và sức khỏe trường thọ.

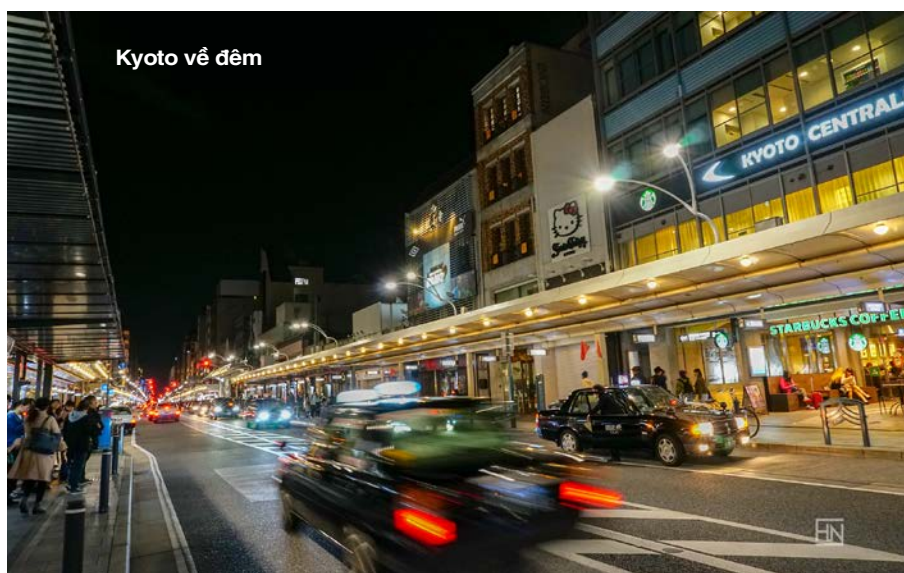
Đêm cuối tại Nhật chúng ta không thể bỏ lỡ việc thăm viếng khu phố chính của Kyoto để xem và tìm mua những món quà “chính hiệu Japan” cho người thân ở Việt Nam, ngoài các sản phẩm điện tử nổi tiếng thì mặt hàng thời trang của Nhật cũng được rất nhiều người ưa thích qua các thương

hiệu như Uniqlo, Beams hay Muji ... và mỹ phẩm của Nhật cũng là món quà được ưa chuộng. Những khu buôn bán sầm uất dọc các đại lộ luôn rực sáng bởi ánh điện của các bảng hiệu quảng cáo, trông rất hiện đại nhưng cũng khá gần gũi và hấp dẫn.

Rời cố đô Kyoto đi về phía Nam khoảng 40km là đến thành phố Osaka, từ đây tàu điện sẽ đưa chúng ta ra phi trường Kansai để đi về Việt Nam. Phi trường quốc tế Kansai (KIX) là phi trường đầu tiên được xây dựng trên biển, người Nhật đã sử dụng khoảng 90 triệu mét khối cát và đá để tạo thành hòn đảo nhân tạo theo hình chữ nhật, dài 4,800m và rộng 2,500m, phi trường này nằm ở giữa vịnh Osaka ngoài khơi đảo Honshu, cách ga Osaka 38 km về phía Tây Nam. Phi trường Kansai đã trở thành một biểu tượng của sự phát triển kinh tế và kỹ thuật của Nhật Bản.

Nhật Bản là đất nước có cảnh quan thiên nhiên hùng vĩ và một nền văn hóa truyền thống phong phú, đây cũng là một trong những quốc gia văn minh hiện đại nhất thế giới với nền kinh tế phát triển mạnh mẽ. Thật xứng đáng để chúng ta đến thăm và khám phá.

HN

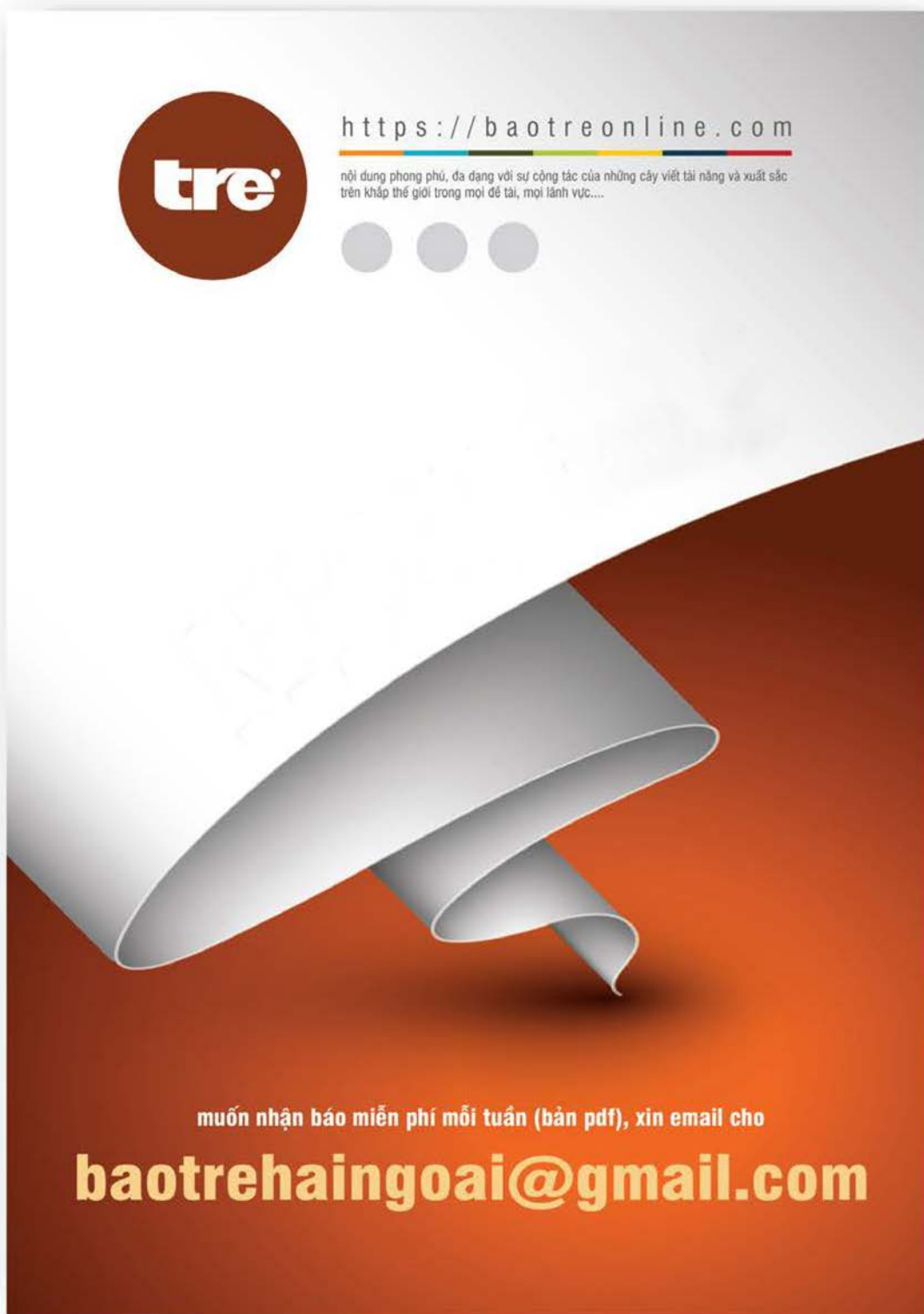

Kyoto về đêm

<https://baotreonline.com>

nội dung phong phú, đa dạng với sự cộng tác của những cây viết tài năng và xuất sắc trên khắp thế giới trong mọi đề tài, mọi lãnh vực....

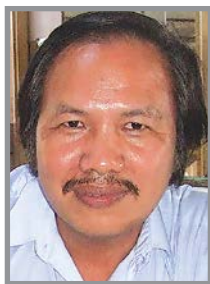
muốn nhận báo miễn phí mỗi tuần (bản pdf), xin email cho

baotrehaingoai@gmail.com

Lừa đảo online

Số liệu thống kê từ Cục An toàn Thông tin Việt Nam cho biết trong năm 2023, đã nhận hơn 19,500 tin tố giác của người dùng mạng gửi tới thông qua các hệ thống cảnh báo về các trường hợp lừa đảo. Theo cơ quan này, VN đang có khoảng 70 triệu người sử dụng Internet. Một “thị phần” khá lớn cho những kẻ lừa đảo làm ăn.

NGUYỄN SINH (bài và hình)
SÀI GÒN - VN

Các chiêu thức cũ

Tình trạng lừa đảo trên không gian mạng được thực hiện bằng nhiều hình thức và chủ yếu tập trung vào các nhóm người cao tuổi, học sinh, trẻ em hoặc những người ít kiến thức ... Ở mỗi nhóm, kẻ gian thực hiện bằng những hình thức dẫn dụ khác nhau, với mục tiêu lấy lòng tin, rồi đánh cắp thông tin người dùng.

Trước đây, thủ đoạn của chúng chủ yếu là xâm nhập (hack) tài khoản Facebook,

sau đó chiếm quyền sử dụng, nhắn tin cho người thân, đề nghị chuyển tiền; hay thông báo đã trúng thưởng do bốc thăm xổ số, hay được nhận quà khuyến mãi rồi yêu cầu chuyển “phí thực hiện thủ tục nhận quà”; lừa tình cảm, gửi bưu kiện quà cáp rồi yêu cầu đóng lệ phí hải quan; mạo danh nhân viên bưu điện hăm dọa khóa sim điện thoại vì chưa cập nhật thuê bao; giả danh công an, viện kiểm sát, tòa án hù dọa nạn nhân vì có liên quan đến vụ án nào đó, yêu cầu chuyển tiền để kiểm tra, hứa hẹn

trả lại đầy đủ sau khi điều tra; giả nhân viên ngân hàng, yêu cầu người sử dụng thẻ tín dụng cung cấp mã OTP; rủ rê đầu tư chứng khoán, kinh doanh tiền ảo; cho số lô đề ... Tình vi hơn, chúng còn sử dụng video cũ, hình ảnh của chính chủ đã đăng tải trên mạng rồi cắt ghép, dùng công nghệ deepfake, deepvoice (ghép hình ảnh, lồng giọng nói) để lừa những người quen.

Một số thủ đoạn mới

Gần đây, tiếp tục xuất hiện thêm một số thủ đoạn mới như lợi dụng sự gia tăng

nhu cầu du lịch trước, trong và sau Tết đang tải quảng cáo bán tour du lịch, phòng khách sạn giá rẻ với nhiều tiện ích trên mạng xã hội, đề nghị chuyển tiền cọc (từ 30 - 50% giá trị combo) đặt tour, và chiếm đoạt số tiền.

Hoặc hình thức “cho vay vốn, cho vay tiền online chỉ cần cần cước công dân”: Khi tìm được người có nhu cầu, kẻ gian sẽ yêu cầu nạn nhân chuyển trước một khoản tiền để “nộp lệ phí hồ sơ và bảo hiểm khoản vay” cũng như cung cấp thông tin tài khoản để giải ngân.

Một thủ đoạn khác là “kêu gọi đầu tư sinh lời” trên mạng: ban đầu, nạn nhân bị dẫn dụ đầu tư số tiền nhỏ vào dự án nào đó và có lợi nhuận. Những lần sau, số tiền “góp vốn đầu tư” sẽ lớn dần lên. Đến lúc này, kẻ gian sẽ tìm cách không cho nạn nhân rút tiền, đánh sập máy chủ, chiếm đoạt tiền

Bán xe máy giá rẻ, đổi tiền giả

Ae nao đang thiếu nợ cần tiền trả nợ thì inbox m nhé
T.I.È.N. G.I.Ả
Tỉ lệ đổi 2tr đổi 25tr
Có đủ mệnh giá cho Ae lựa chọn
Lam an uy tín không cần cọc trước nhận hàng kiểm tra xong thanh toán ae nhé
Đảm Bảo Hàng Chuẩn Cho Ae nhé
Liên hệ Zalo 0779.487 hoặc gọi trực tiếp.....0779.... Xem thêm

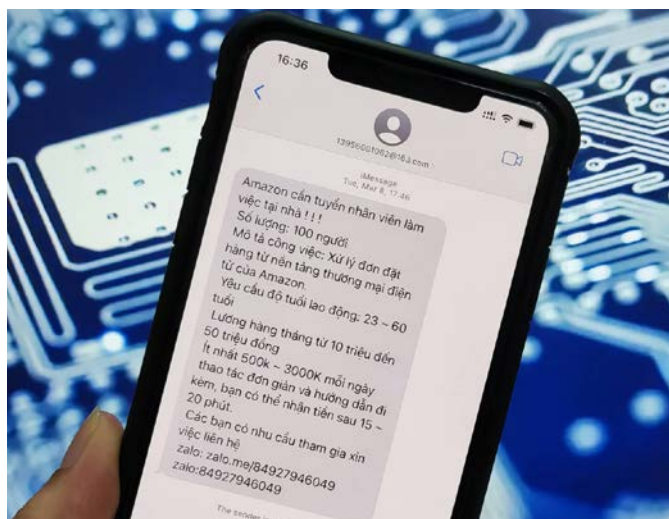

của “nhà đầu tư”...

Tương tự, nhắm vào tâm lý muốn lấy lại số tiền đã mất sau khi bị ai đó lừa, kẻ gian còn lập ra nhiều hội nhóm “hỗ trợ lấy lại tiền bị lừa trên không gian mạng”, sử dụng software phát tán các tin nhắn do chúng tạo ra, bình luận về các vụ thu hồi tiền bị lừa đã giải

quyết được để tạo lòng tin, tiếp đó dẫn dụ nạn nhân lạc vào mê cung của những màn kịch lừa đảo mới. Tại đây, chúng thường mạo danh là luật sư, kiểm soát viên ... sau đó sử dụng các kỹ thuật về tâm lý để thuyết phục nạn nhân “tuy bạn mất tiền nhưng chúng tôi có thể giúp lấy lại tiền”. Qua đó chúng sẽ yêu cầu nạn

nhân đóng trước một số tiền bằng khoảng 5-10% so với số tiền nạn nhân bị lừa. Thấy số tiền này chỉ là một phần nhỏ trong số bị mất, nhiều người nhẹ dạ đã chuyển tiền. Tuy nhiên sau khi nạn nhân chuyển xong, chúng lập tức khóa liên lạc, không những không lấy lại được tiền mà số tiền chuyển cũng bị mất luôn.

Lừa đảo tuyển dụng việc nhẹ lương cao

Dùng kỹ thuật deepfake, deepvoice lừa đảo

Còn có một phương thức khác là những người ham mua xe máy giá rẻ (hoặc tiền giả). Chúng liên tục chạy quảng cáo và đăng tải những hình ảnh, video về những xe máy tốt nhưng giá bán chỉ bằng phân nửa hoặc ¼ so với giá thị trường hoặc “tiền giả giống hệt như thật, cứ 1 triệu VNĐ tiền thật đổi 15-20 triệu VNĐ tiền giả”. Tiếp đó, chúng nhắn tin trực tiếp với các tài khoản tương tác thông qua Messenger hoặc Zalo, Telegram. Chúng sẽ yêu cầu khách chuyển tiền đặt cọc hoặc quy đổi tiền cọc bằng thẻ game từ 10-20%; xin địa chỉ nhà để ship hàng tận nơi. Song sau khi nhận tiền cọc hoặc mã số thẻ game, chúng lập tức

Một băng nhóm lừa đảo trên mạng bị bắt

khóa chặn mọi liên lạc.

...

Để không trở thành nạn nhân, mọi người cần hết sức bình tĩnh, không tỏ ra hoang mang lo sợ khi bất ngờ nhận các cuộc

gọi đe dọa, giả danh là công an, viện kiểm sát và tuyệt đối không vào các trang web lạ để thay đổi mật khẩu của tài khoản internet banking, không tự ý cài đặt các software không biết rõ hoặc cung

cấp tin nhắn chứa mã OTP ngân hàng theo hướng dẫn của những người mà mình không hề nắm rõ tổng tích khi liên lạc qua điện thoại.

NS

SỨC KHỎE LÀ VÀNG!

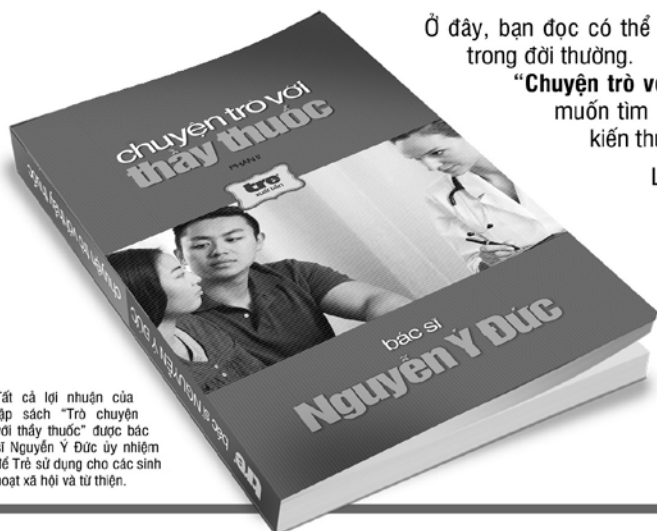
CHUYỆN TRÒ VỚI THẦY THUỐC (TẬP 1 & 2)

Trẻ xin hân hạnh giới thiệu “Chuyện trò với thầy thuốc” Tập 1 & 2 vừa mới phát hành.

Ở đây, bạn đọc có thể tìm thấy những kiến thức đa dạng trong đời sống, rất thiết thực trong đời thường.

“Chuyện trò với thầy thuốc” tập 1 & 2 sẽ là một cẩm nang quý báu cho bạn muốn tìm những câu giải đáp y khoa thiết thực trong đời sống và bổ sung kiến thức về sức khỏe.

Là món quà tặng vô giá đến những thân nhân cao tuổi.

Tất cả lợi nhuận của tập sách “Trò chuyện với thầy thuốc” được bác sĩ Nguyễn Ý Đức ủy nhiệm để Trẻ sử dụng cho các sinh hoạt xã hội và từ thiện.

MUA SÁCH XIN LIÊN LẠC

TEL: 972.675.4383 | EMAIL: INFO@TRENWES.NET

MUA TẠI TÒA SOẠN: 3202 N. SHILOH RD., GARLAND, TX 75044

GỬI VỀ NHÀ: GIÁ \$ 15 (CỘNG CƯỚC PHÍ)

MUA QUA AMAZON.COM VỚI GIÁ \$20/CUỐN

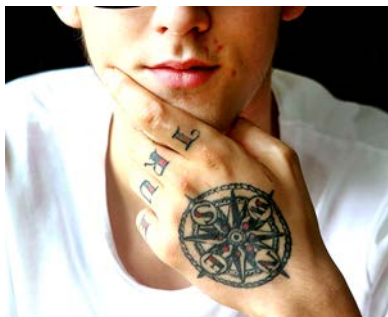
Bình điện xe hơi

Bình điện (hay bình ắc quy) xe hơi, loại tốt nhất, sẽ khởi động xe của bạn trong mọi loại thời tiết, và hiệu quả như vậy trong vòng 3 đến 6 năm trước khi cần thay thế. Nhưng ngay cả những loại bình được xếp hạng tốt nhất cũng yếu đi theo thời gian, khiến đôi lúc đề xe không nổ và cần “câu bình”. Thời tiết với nhiệt độ cao thực sự làm suy giảm bình nhiều hơn nhiệt độ thấp. Nhưng khi trời lạnh, các chất lỏng như dầu máy trở nên đậm nhớt (viscous) hơn, khiến động cơ khó quay hơn và điều đó có thể làm chết bình ắc quy yếu. Nếu bạn để đèn xe sáng dù chỉ trong vài phút mà thấy bình hết, có lẽ đã đến lúc phải thay bình. Xếp hạng của Consumer Reports sau đây có thể giúp bạn tìm thấy những models tốt nhất hợp với kích thước xe bạn. Có 2 loại bình trên thị trường để bạn lựa chọn: pin acid chì ngập nước thông thường (conventional flooded lead-acid battery) hoặc thủy tinh hấp thụ (absorbed glass mat - AGM). Loại bình AGM tuy giá cao nhưng có tuổi thọ lâu hơn và không bị rò rỉ acid.

SIZE 24/24F	SIZE 35	SIZE 48	SIZE 51R	SIZE 65
X2Power SLI24FAGMDP \$350 TYPE: AGM	Odyssey Extreme Series 35-PC1400T \$380 TYPE: CONVENTIONAL	Odyssey Performance 48-720 \$255 TYPE: AGM	Duracell 51R \$105 TYPE: CONVENTIONAL	Delphi BU9065 MaxStart AGM Premium 65 \$200 TYPE: AGM
 97 OVERALL SCORE	 99 OVERALL SCORE	 91 OVERALL SCORE	 81 OVERALL SCORE	 91 OVERALL SCORE
NAPA Legend Premium 8424F \$130 TYPE: CONVENTIONAL	Bosch 35-640B \$125 TYPE: CONVENTIONAL	Exide Marathon Max AGM MXH6L348 \$180 TYPE: AGM	Optima 8073-167 D51R Yellow Top \$260 TYPE: AGM	ACDelco Professional Gold 65PG \$125 TYPE: CONVENTIONAL
 90 OVERALL SCORE	 85 OVERALL SCORE	 85 OVERALL SCORE	 74 OVERALL SCORE	 89 OVERALL SCORE

100

triệu người Mỹ ít nhất đã xăm thứ gì đó lên cơ thể, trong đó phân nửa độ tuổi 30-49 đều đã xăm mình, theo Pew Research Center. Theo công bố trên Analytical Chemistry, hầu hết mực xăm đều có hóa chất gây ung thư và hủy hoại nội tạng.

1.2

triệu du khách ước tính đến Cancun trong dịp nghỉ Xuân vào tháng Ba và tháng Tư hàng năm. Đại sứ quán Hoa Kỳ tại Mexico vừa ra cảnh báo các công dân Mỹ thận trọng khi đến các vùng du lịch và Mexico nói chung trước tình trạng gia tăng tội phạm.

6 - 8

tháng là khoảng thời gian tốt nhất để đi du thuyền đến Alaska, từ tháng 12 đến tháng Tư cho vùng Caribbean và từ tháng 5 đến tháng 9 cho vùng Địa Trung Hải (Mediterranean), theo cổ vấn từ The Cruise Web.

500%

là mức tăng giá xăng của Cuba trong tuần qua, tăng từ khoảng 20 cent một lít lên hơn \$1/lít, tương đương giá xăng tại Mỹ. Giá xăng tại Cuba được xem là rẻ trước khi tăng giá nhưng đã khá đắt so với thu nhập trung bình khoảng 170 đô la mỗi tháng.

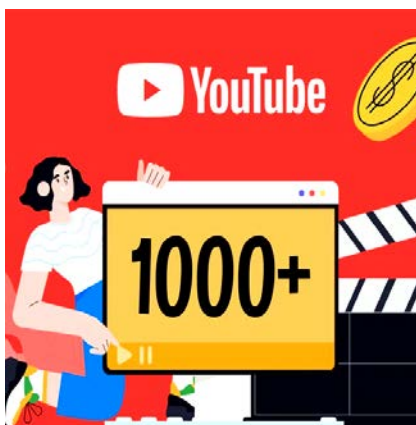
\$78

là giá làm TSA PreCheck có thời hạn 5 năm, chương trình tiên kiểm tra nhân thân và nhân dạng để sử dụng lối riêng vào cổng phi trường nhanh chóng hơn. TSA sẽ bắt đầu sử dụng kỹ thuật nhận diện khuôn mặt tại một số phi trường để hành khách có TSA PreCheck không cần in vé và xuất trình giấy tờ tùy thân.

1,000

người theo và 4,000 giờ được xem trong 12 tháng trước đó là yêu cầu để một youtuber được gia nhập chương trình quảng cáo YouTube AdSense được trả tiền. Thu nhập một youtuber có hàng trăm ngàn người theo có thể từ vài trăm đến hàng chục ngàn đô la mỗi tháng, tùy theo mức độ tiếp cận của người xem.

1,050,000

acres rừng tại Texas bị cháy trong tuần qua, theo Texas A&M Forest Service. Đây là vụ cháy rừng lớn nhất trong lịch sử tại Texas, lan sang cả hàng chục ngàn acres tại Oklahoma.

150

tiệm Macy's sẽ bị đóng trong vòng 3 năm tới, chỉ còn khoảng 350 tiệm vào năm 2026, theo thông báo từ Macy's. Hệ thống bán lẻ áo quần này đang cân nhắc lại chiến lược kinh doanh của mình, có thể thu gọn và bán các thương hiệu thời trang đắt tiền hơn.

1

tỷ đô la là số tiền mà goá phụ của tỷ phú David Gottesman là bà Ruth Gottesman đã hiến tặng cho đại học y khoa Albert Einstein College of Medicine tại New York, nơi bà từng là giáo sư. Với số tiền hiến tặng này, các sinh viên y khoa đang theo học tại đây sẽ được miễn học phí từ năm tới, vào khoảng 60 ngàn đô mỗi năm.

Hợp tác với **tre'** tại sao không?

Một cây làm chẳng nên non,
Ba cây chụm lại nên hòn núi cao !

Nếu bạn có những kế hoạch, những sáng kiến, những ý tưởng mà chưa biết bắt đầu ra sao, quảng bá thế nào, hợp tác với ai hoặc tìm kiếm một partner trong mọi lĩnh vực ...

Xin liên lạc với chúng tôi.

info@trenews.net

Trẻ sẽ cùng bạn tham khảo để thực hiện,
hoàn toàn không có chi phí.

Phim Cộng Sản

Diễn viên lên báo để quảng cáo cho phim mình đóng là chuyện bình thường xưa nay, nhưng điều bất thường ở đây một bộ phim do nhà nước CSVN sản xuất lại đưa câu chuyện, thân thế của một diễn viên đóng một vai rất nhỏ lên làm tên tuổi quảng bá chính, các bài quảng bá lại còn cố lồng ghép các sáo ngữ “tự hào” và “biết ơn” cho một du học sinh của nước ngoài - cụ thể là Oraiden Manuel Sabonete, 24 tuổi người Mozambique (thuộc) châu Phi, cậu này vào vai người lính Pháp tên "Đức đen". Tất cả sự chú ý dành cho Đức ở mọi bài viết đều chỉ xuất phát từ màu da và chủng tộc của cậu ấy.

Ngoài ra, phim do nhà nước sản xuất bằng tiền thuế của dân VN, nhưng người Việt khi đi xem phải mua vé, học sinh/sinh viên bị nhà trường "khuyến khích" đi coi, trong khi đó, phim này lại miễn phí tiền vé cho sinh viên Lào và Campuchia đang học tập tại TP.HCM.

Sinh viên đến từ châu Phi, yêu lịch sử Việt Nam tham gia diễn xuất trong "Đào, phở và piano"

(ẢNH: FACEBOOKI.COM)

Coi phim cũng không yên

Khi khán giả đang xem một bộ phim có gắn nhãn 18+ (phim dành cho các khán giả từ đủ 18 tuổi trở lên), ở rạp tại Sài Gòn, thì bất ngờ đèn bật sáng, công an ào vô kiểm tra giấy tờ đột ngột, khiến người coi phim tại đó lẫn người coi báo ở nhà đều bất bình.

Ngày 1-3, ông Phạm Văn Dũng (Chánh Thanh tra Sở Văn hóa và Thể thao TPHCM) đã có buổi gặp gỡ báo chí để thông tin rằng việc kiểm tra ở trên là đúng quy định pháp luật. Thanh tra Sở Văn hóa và Thể thao TP.HCM đã kiểm tra 7 cơ sở và tìm ra 4 cơ sở có vi phạm bán vé người chưa đủ tuổi 18 vào xem phim có gắn nhãn 18+.

Vậy là từ nay, đi coi phim ở VN, bất cứ lúc nào cũng có thể bị làm phiền... Ngược lại với phim bị gắn mác 18+ trên, một bộ phim nhà nước đầy cảnh làm tình lại chỉ bị gắn nhãn 13+.

(ẢNH: FACEBOOK)

Bí ẩn nhưng rình rang

Có những nơi mà nhiều người không bao giờ nghĩ đến chuyện công an sẽ đến khám xét, nhưng thực tế nó đã xảy ra, ví dụ như rạp chiếu phim ở trên, hay chiếu 28-2, nhiều công an đi trên hai ô tô biển số xanh ập đến trụ sở Ủy ban xã ở Đồng Nai để khám xét, thu giữ một số tài liệu liên quan đến vụ án hình sự.

Liên quan tới chuyện trên, Công an tỉnh Đồng Nai có thông báo là đã bắt tạm giam đối với lãnh đạo Ủy ban xã Xuân Hưng, huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai điều tra về sai phạm trong quản lý đất đai, nhưng không nói rõ tên người bị bắt và tội danh.

(ẢNH: PLO.VN)

PHÁP LUẬT

AN NINH TRẬT TỰ

Nhiều cảnh sát khám xét tại 1 trụ sở UBND xã ở Đồng Nai

28/02/2024 15:23

(PLO)- Nhiều cảnh sát đi trên hai ô tô biển số xanh đến trụ sở UBND xã ở Đồng Nai và khám xét, thu giữ một số tài liệu liên quan đến vụ án hình sự.

▶ 0:00 / 0:00 Nam miền Bắc

Theo nguồn tin của [PLO](#), chiều 28-2, Cơ quan CSĐT Công an tỉnh Đồng Nai đã bắt tạm giam đối với lãnh đạo UBND xã Xuân Hưng, huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai điều tra về sai phạm trong quản lý đất đai.

Ngay trong ngày cơ quan CSĐT tỉnh Đồng Nai, VKSND tỉnh Đồng Nai đã khám xét

Thuốc tiên

Hàng trăm công an đã xông vào khám xét tại Bệnh viện Hữu nghị Việt Nam Cuba-Đồng Hới. Đây là bệnh viện cấp 1, trực thuộc Bộ Y tế, là bệnh viện lớn nhất ở tỉnh Quảng Bình. Thông tin ban đầu cho thấy có hàng trăm viên ma túy được tìm thấy tại Bệnh viện này.

Hai người bị bắt vì buôn bán, cất giấu ma túy là Đặng Thanh Vũ và Hoàng Hải Đức khai nhận là nhân viên của Công ty Ngọc Minh Châu, đang có hợp đồng giặt đồ với Bệnh viện trên.

Hồi 2023, ở Bệnh viện Tâm thần Trung ương I (huyện Thường Tín, Hà Nội) cũng có một bệnh nhân tên Nguyễn Xuân Quý mua chuộc được cán bộ bệnh viện, bác sĩ để biến phòng điều trị thành một phòng có cách âm, lắp dàn loa lớn, đèn laze để phục vụ việc sử dụng ma túy. Nơi đây được biến thành phòng "bay lắc" không chỉ dành cho anh em chiến hữu của Quý mà còn có cả một số cán bộ bệnh viện cũng tham gia...

Nịnh theo chỉ đạo

Chiều 27-2, Chủ tịch Quốc hội CSVN Vương Đình Huệ cùng nhiều lãnh đạo đã chủ trì buổi lễ phát động cuộc vận động sáng tác ca khúc về Quốc hội và Hội đồng nhân dân của nhà nước CSVN.

Tham dự Lễ phát động còn có Phó Chủ tịch Thường trực Quốc hội CSVN Trần Thanh Mẫn; Phó Chủ tịch Quốc hội CSVN Trần Quang Phương; lãnh đạo các cơ quan của Quốc hội...

Tại buổi lễ, Tổng Thư ký Quốc hội, Chủ nhiệm Văn phòng Quốc hội CSVN - Bùi Văn Cường đã công bố nghị quyết thành lập Ban tổ chức cuộc vận động sáng tác ca khúc về Quốc hội và Hội đồng nhân dân của nhà nước CSVN.

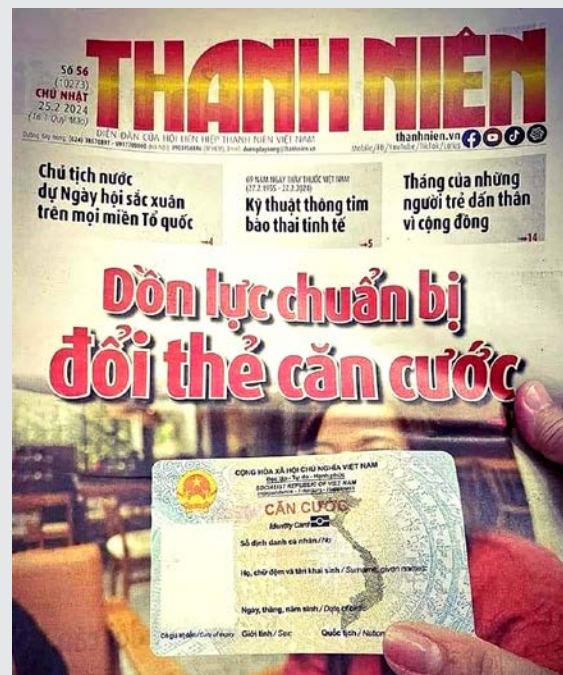

Wương Đình Huệ (ẢNH: PHẠM THẮNG/TUOITRE.VN)

Dồn lực

Trên các báo trong nước vài tuần nay, các bài báo có tựa đề cho hay Bộ công an CSVN đang "Dồn lực chuẩn bị đổi thẻ căn cước" lần thứ 10 trong vòng 2 năm nay. Mẫu thẻ căn cước mới có nhiều thay đổi so với thẻ căn cước công dân (CCCD) mà dân mới bị bắt đổi gần đây. Trong đó, mục "quê quán" đổi thành "nơi đăng ký khai sinh", "nơi thường trú" đổi thành "nơi cư trú", đồng thời di chuyển sang mặt sau của thẻ thay vì mặt trước như hiện nay. Chữ ký của cơ quan cấp thẻ đổi từ "Cục trưởng Cục Cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội" thành "Bộ Công an", từ "fullname" (họ và tên) đổi thành "sumame"...

Theo luật Căn cước, kể từ 1-7, khi làm thủ tục cấp thẻ căn cước, cơ quan quản lý căn cước sẽ thu thập thông tin về vân tay, móng mắt, ADN, giọng nói... của người dân!

(ẢNH: FACEBOOK)

Sân sau = chốt thí

Tập đoàn Phúc Sơn là tập đoàn bất động sản lớn tại tỉnh Vĩnh Phúc. Doanh nghiệp này hiện có vốn điều lệ 1,600 tỷ VND. Chủ tịch tập đoàn này là ông Nguyễn Văn Hậu ("Hậu Pháo", sinh năm 1981). Ông Hậu còn là đại diện pháp luật của một số doanh nghiệp lớn khác. Phải nói "Hậu Pháo" được coi là vua của cỏi Vĩnh Phúc.

26-2-2024, "Hậu Pháo" vừa bị bắt cùng các cấp dưới thân thiết vì "vi phạm quy định về kế toán gây hậu quả nghiêm trọng". Tập đoàn Phúc Sơn bỏ ngoài sổ sách, không kê khai tài chính, trốn thuế, gây thiệt hại cho ngân sách Nhà nước trên 640 tỷ VND. Công ty này cũng nợ hàng chục ngàn tỷ VND tiền thuế...

2-3-2024, Trung tướng Tô Ân Xô - người phát ngôn Bộ Công an CSVN - thông tin thêm là "Hậu Pháo" chỉ mới học hết lớp 4, là người nghèo vượt khó... còn ai giúp ông "Hậu Pháo" "vượt khó" thì ông Xô không nói...

Nguyễn Văn Hậu (ẢNH: VOV.VN)

Người đàn ông bỏ đi sau khi hành hung nam bảo vệ quán cà phê (ẢNH: NLD.COM.VN)

U mê

Ngày 28-12-2023, tại Hà Nội, một người đàn ông đi uống cà phê, nhưng sau khi nhận vé giữ xe có số 49, ông này đã bức tức vì coi đây là con số xấu, nên đã lao tới hành hung, dùng ghế đập vào đầu nhân viên giữ xe của quán cà phê này. Sau khi hành hung nam bảo vệ, người đàn ông lấy xe bỏ đi.

Nạn nhân được đưa đi cấp cứu và trình báo sự việc đến Công an phường Khâm Thiên (quận Đống Đa, Hà Nội), câu chuyện được camera an ninh ghi lại rõ ràng nhưng không ít người bàng hoàng vì tưởng chuyện bịa.

Có mẩn việc

Cán bộ CSVN có mẩn việc chứ hổng ở không:

Đang yên đang lành tự nhiên "Trạm thu phí" CSVN đổi thành "Trạm thu giá", sau khi bị dân chửi thì chuyển lại thành "Trạm thu phí".

Đang là "Bến Bạch Đằng" vừa thân thương gần gũi, tự nhiên đổi thành "Ga tàu thủy Bạch Đằng" sau khi bị dân chửi thì chuyển lại như cũ.

Thẻ Căn Cước từ ngàn xưa, khi không đổi thành chứng minh thư, chứng minh nhân dân, căn cước công dân... giờ còn mỗi chữ căn cước.

Và bây chừ, hàng loạt trường đại học sắp 'lên' đại học, rất nhiều bảng tên trường sẽ được đổi...

(ẢNH: VIETNAMNET.VN)

Giáo dục

Thứ hai, 19/02/2024 - 05:59

Loạt trường đại học sắp 'lên' đại học

Ngân Anh

[Xem các bài viết của tác giả](#)

Ngay sau kỳ nghỉ Tết Giáp Thìn, Trường ĐH Công nghiệp Hà Nội cho biết sẽ thành lập thêm 3 trường trong năm học tới nhằm đạt đủ điều kiện để chuyển thành đại học vào năm 2025.

Bốc thăm xui xẻo

Tham nhũng thì tự do, nhưng "xác minh tài sản cán bộ" thì phải bốc thăm hàng năm. Theo kế hoạch năm 2024, địa bàn TP.HCM có 26 đơn vị hành chính, công quyền tham gia bốc thăm xác minh tài sản thu nhập, được chia thành 2 đợt. Đợt này đã có 13 đơn vị bốc thăm, đợt 2 sẽ còn 13 cơ quan, đơn vị tiếp tục bốc thăm.

Ngày 28-2-2024, Thanh tra TP.HCM vừa tổ chức bốc thăm và chọn 161 người thuộc 13 cơ quan, đơn vị để xác minh tài sản, thu nhập theo kế hoạch năm 2024.

Chương trình bốc thăm diễn ra rất âm thầm và đảm bảo, ai cũng nhường nhau bốc vì biết trước kết quả hết rồi.

(ẢNH: TUOITRE.VN)

Câu chuyện pháp đình

Theo cáo trạng của Tòa án thành phố Buôn Ma Thuột, năm 2007, chị H. kết hôn cùng anh Nam và sau đó sinh được 2 người con.

Đến năm 2020, vợ chồng họ ra tòa ly hôn và thỏa thuận bàn giao 2 người con cho chị H. nuôi dưỡng.

Tháng 6-2021, chị H lấy chồng khác là anh Q.

Sau đó, chị H. nghi ngờ người con trai 6 tuổi không phải là con của anh Nam mà là con giữa chị và anh Q.(?). Do đó, chị đã làm thủ tục xét nghiệm ADN để xác định quan hệ huyết thống cho con trai tại Trung tâm công nghệ di truyền Việt Nam. Kết quả xác định anh Q. và con trai chị H. có quan hệ huyết thống cha - con với tần suất 99.9%.

Do đó chị H. đã có đơn khởi kiện đề nghị xem xét theo thủ tục tái thẩm, hủy quyết định công nhận thuận tình ly hôn giữa bà và chồng cũ. Hòng lấy lại tư cách pháp nhân cho đứa con thứ 2 - con ruột của anh chồng sau: họ, huyết thống và quyền thừa kế tài sản của ba ruột nó.

ẢNH: FACEBOOK

Bất sạch

Ngày 29-2-2024, Nhà hoạt động, blogger Nguyễn Chí Tuyến (hay còn được biết đến với tên gọi Anh Chí) và Nhà báo, nhà hoạt động Nguyễn Vũ Bình đã bị chính quyền Hà Nội bắt giam.

Ông Tuyến tham gia rất sớm các cuộc biểu tình ở Hà Nội chống Trung Cộng, bảo vệ môi trường, bảo vệ cây xanh, phản đối Formosa xả chất thải độc hại ra biển... Về sau ông mở kênh YouTube bình luận về chính trị kinh tế xã hội thu hút đến 100,000 người theo dõi. Cách đây 2 năm ông phải đóng kênh, rồi mở kênh YouTube khác chỉ chuyên đưa tin và bình luận về cuộc chiến ở Ukraine, cũng thu hút đến 80,000 người theo dõi. Gần đây an ninh HN triệu tập ông đến làm việc nhiều lần. Ngay trước Tết, ông bị cấm xuất cảnh.

Ông Bình từng là đảng viên, ký giả làm việc cho Tạp Chí Cộng Sản và đã bị bắt rồi bị khép tội làm gián điệp một năm sau khi ông khởi sự viết những bài báo cổ vũ dân chủ đăng trên Internet năm 2001. Ông Bình bị kết án 7 năm tù giam và 3 năm quản chế hồi tháng 12-2003. Ông đã hai lần được Tổ chức Theo dõi Nhân quyền trao giải Hellman-Hammett vào năm 2002 và năm 2007 và là Hội viên danh dự của tổ chức Văn bút Quốc tế.

Nguyễn Chí Tuyến (ẢNH: FACEBOOK)

Triết Gia & Danh Ca

TUỞNG NĂNG TIẾN

Cứ theo như lời của giáo sư Nguyễn Văn Lục thì T.T. Thích Trí Quang là tác giả của câu nói (“Cộng Sản nó giết mình hôm nay, mai nó mang vòng hoa đến phúng điếu!”) thượng dẫn. Tôi nghe mà bán tín bán nghi vì nếu sự thực đúng y như vậy thì hoa hờ ở Việt Nam phải trồng bao nhiêu mới đủ, hả Trời?

Mà chả chỉ riêng hoa, ở nước ta, cái (mẹ) gì mà

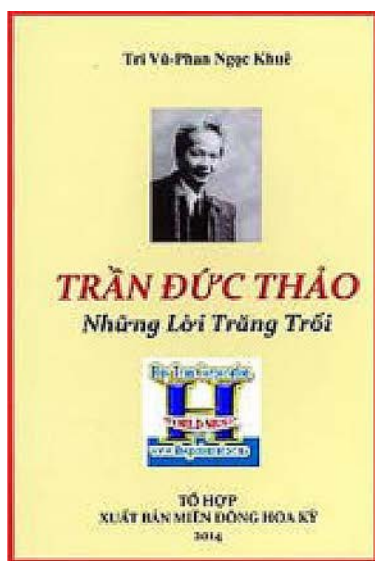
không thiếu nên mọi thứ vẫn thường phải phân phối theo tiêu chuẩn – ngoại trừ huân chương, huy hiệu, bằng khen, giấy thưởng... thì mới thừa thôi. Bởi vậy, tôi xin được có ý kiến (hơi khác chút xíu: “Cộng sản nó chôn sống mình hôm nay, mai nó mang huân chương hay giải thưởng đến để... làm lễ truy tặng!”

Ông Trần Đức Thảo là một nạn nhân điển hình cho cái cách chôn sống (rất) bất

nhân như thế – theo như lời của một bà cụ bán nước trà ở đầu khu tập thể Kim Liên, nơi mà triết gia của chúng ta cư ngụ cho đến gần lúc cuối đời:

“Trong khu nhà B6 đằng kia cũng có một ông tên Thảo, nhưng lời thôi nhếch nhác quá mấy anh công nhân móc cống. Mùa rét thì áo bông sù sụ, mùa nực thì bà ba nâu bạc phếch, quần ống cao ống thấp, chân dép cao su đứt quai, đầu mũ lá sùm sụp, cuỗi cái xe đạp ‘Ơ-giô con vịt’ mà mấy bà đồng nát cũng chê. Thật đúng như anh hề làm xiếc! Mặt cứ vác lên trời, đạp xe thỉnh thoảng lại tùm tùm cười một mình, một anh dở người...”

“Một buổi trưa nắng chang chang, ông ghé vào quán uống cốc nước chè xanh, tôi hỏi: “Ông đi đâu về mà nom vất vả thế..ế.. ế. Ông nói: Lên chợ Hàng Bè mua củ đun. Tôi hỏi: Thế củ ông để đâu cả rồi? Ông quay

“Cộng Sản nó giết mình hôm nay, mai nó mang vòng hoa đến phúng điếu!” - Thích Trí Quang

lại nhìn cái ‘pooc ba ga’, mặt cứ ngẩn tò te. Chỉ còn có sợi dây buộc! Cúi nả rơi đầu hết dọc đường, chẳng còn lấy một que ... Nghĩ cũng tội, già gần ấy tuổi đầu mà phải nấu lấy ăn, không vợ, không con...” (Phùng Quán. “Chuyện Vui Về Triết Gia Trần Đức Thảo.” Ba Phút Sự Thật, 2nd ed. Văn Nghệ: 2007).

Nếu quý vị nghe những lời lẽ (thượng dẫn) của một bà cụ bán nước trà vô danh chưa đủ trọng lượng thì xin nghe thêm đọc thêm đôi ba câu nữa, từ cuốn *Mémoire d'un Vietcong* (Hồi ký của một Việt Cộng) của một chứng nhân thế giá hơn – luật sư Trương Như Tảng:

“Ông không bị tù hay hành hạ thân xác, nhưng công an bao vây, cô lập ông không cho ai tiếp xúc... Nếu ông Thảo tiếp xúc với ai, chẳng hạn một người bạn trên đường phố, thì người đó sẽ bị bắt giữ để điều tra. Bề ngoài xem ra triết gia sống cuộc đời bình thường. Nhưng thực tế ông sống như Robinson Crusoe, hoàn toàn cô độc, mặc dầu có nhiều người ở xung quanh. Ngay họ hàng thân thích cũng không được phép nói chuyện với ông. Đối với một trí thức như vậy là một sự tra tấn dã man.”

Ngó bộ ông Trương Như Tảng có vẻ hơi quá lời chút xíu, chứ nếu Trần

Đức Thảo bị “tra tấn dã man” thì làm sao triết gia của chúng ta sống sót cho mãi đến năm 1991 – năm mà ông được nhà nước “tha tào” và cho trở lại Paris, theo như tường thuật của tác giả Minh Diện:

“70 tuổi Trần Đức Thảo mới quay về chốn xưa. Tiếc thay thời huy hoàng của ông đã qua lâu rồi. Rất ít người còn nhớ tới ông. Suốt 40 năm ông cô đơn bên trời Nam, giờ lại cô đơn bên trời Tây. Khi người ta đã bỏ lỡ cơ hội thì khó mà tìm lại được. Quay lại Paris, Trần Đức Thảo sống tạm bợ trong căn phòng xếp trên tầng 5, nhà khách của Đại sứ quán Việt Nam”. Nhà báo Nguyễn Đức Hiền tả lại cảnh sống của ông như sau:

“Một ông già ở độ tuổi cổ lai hy, khoác chiếc áo cũ màu tím dài chấm gót, bưng bê linh khinh mọi thứ xoong chảo, chai lọ leo lên, leo xuống hàng trăm bậc thang tự lo lấy bữa ăn cho mình. Ông già ấy cứ hành trình chừng mười bậc thì dừng lại, tựa người vào hành lang đứng nhắm mắt, há miệng thở như thối bễ. Một chiều mùa Hè năm 1993, ông già ấy gục xuống tại bậc cầu thang, không bao giờ gượng dậy được nữa ... Năm 2000, ông được nhà nước Việt Nam truy tặng Giải thưởng HCM về Khoa Học Xã

Hội.”

Thiệt là... có hậu hết biết luôn!

Ít nhất thì những ngày tháng cuối đời “của ông già ấy” cũng (có vẻ) đỡ đoản hậu hơn cuộc sống lê lét của ... một bà già khác, cùng thời, danh ca Hà Thị Cầu. Nhân vật này tuy có kém danh giá hơn ông Thảo (chút đỉnh) nhưng cũng nổi tiếng như cồn, và được rất nhiều người ưu ái:

- NHẠC SĨ QUAN LONG: “Nghệ nhân Hà Thị Cầu là một pho sử sống về nghệ thuật hát xẩm. Cuộc đời bà như một con tằm đã xong kiếp nhả tơ. Không ruộng vườn, không lương hưu, vẫn nghèo khổ như thuở ôm con đi hát rong khắp mọi miền, bà sống dựa vào tình thương yêu, sự giúp đỡ của những người yêu mến giọng hát của bà.”

- NHÀ BÁO NGỌC MINH: “Trong nghệ thuật hát xẩm, bà Hà Thị Cầu được đánh giá là nghệ nhân duy nhất còn lưu giữ được nhiều làn điệu cổ của nghệ. Bà cũng là người có thể tự đặt lời mới mang hơi thở của thời đại cho các làn điệu xẩm truyền thống.”

- NGHỆ SĨ MAI TUYẾT HOA: “Cách hát và chơi đàn của nghệ nhân Hà Thị Cầu vô cùng độc đáo và ở Việt Nam gần như không có người thứ hai.”

BBC, nghe được vào hôm 3 tháng 3 năm

2013, lặng lẽ và buồn bã đi tin: “Nghệ nhân được coi là linh hồn của hát xẩm Việt Nam với gần 80 năm tuổi nghề, bà Hà Thị Cầu, đã qua đời tại Yên Mô, Ninh Bình...” Hung tin này đã khiến cho Nguyễn Quang Vinh ùng ùng nổi giận:

“Một nghệ nhân tài hoa như thế, cống hiến cho đất nước như thế, được coi là ‘báu vật nhân văn’ của quốc gia như thế, đã từng đào tạo, truyền nghề cho biết bao nghệ sĩ, đã nổi tiếng không chỉ trong nước mà còn với nước ngoài ... Nhưng suốt đời nghèo đói, suốt đời khổ sở, túng thiếu như kẻ ăn mày. Báo chí lên tiếng, dư luận lên tiếng, những nghệ sĩ tâm huyết thay bà gõ cửa khắp nơi nhưng mặc nhiên không ai đoái hoài, và bà- nghệ nhân Hà Thị Cầu, cho tới lúc nhắm mắt, vẫn trong nghèo đói ...”

Tôi e rằng nhà văn của chúng ta không hiểu biết về đường lối, cũng như chính sách, của Đảng và Nhà Nước (rõ ràng và rành mạch) như nhà nghiên cứu âm nhạc Trần Quang Hải. Trong bản tin của BBC (thượng dẫn) ông Hải khẳng định:

“Cũng giống như ca trù, hát xẩm đã bị ‘mất đi’ trong 50 năm vì chính quyền không coi trọng những tài tử dân gian... hát xẩm bị coi là ‘hạ cấp’

“Cũng giống như ca trù, hát xẩm bị “mất đi” trong 50 năm vì chính quyền không coi trọng những tài tử dân gian... hát xẩm bị coi là ‘hạ cấp’ và chính quyền không muốn thấy người hát xẩm lang thang ngoài đường.” Trần Quang Hải - BBC

và chính quyền không muốn thấy những người hát xẩm lang thang ngoài đường.”

Nói cách khác là bà Hà Thị Cầu đã bị “chính quyền” chôn sống từ lâu nhưng mãi đến tháng Ba năm 2013 mới (chịu) trút hơi thở cuối cùng.

Ngay sau đó, báo Thể Thao Văn Hoá (số ra ngày 06 tháng 3 năm 2013) liền hớn hỏ loan tin:

“Tôi dự đám tang nghệ nhân Hà Thị Cầu, ông Vương Duy Biên – Thứ trưởng Bộ VH, TT&DL – chia sẻ tâm nguyện cần đề nghị truy tặng cho bà danh hiệu NSND... Thời gian tới, Bộ VH, TT&DL sẽ xúc tiến thực hiện

việc này.”

Thiệt là tử tế!

Theo Wikipedia: “Năm 1977, sau ngày Việt Nam thống nhất, bà viết bài “*Theo Đảng Trọn Đời*.” Tôi sợ rằng vì mù chữ, không đọc được *Đề Cương Văn Hoá Việt Nam*, nên (có lẽ) mãi cho đến khi nhắm mắt người được coi là “báu vật nhân văn sống của Việt Nam” vẫn không biết rằng toàn Đảng không ai thiết tha hay mặn mà gì lắm với tình cảm (thấm thiết) mà bà đã dành cho chúng nó.

Danh ca bị coi là “hạ cấp” đã đành, thế còn triết gia thì sao?

Xin thưa: giới người này ở bên nước bạn, cũng

như ở nước ta, cả hai Đảng đều coi họ không bằng... cục cút!

Và nói nào ngay, đối với Đảng thì giới người nào cũng vậy – bất kể là nông dân, công nhân, thương nhân, hay trí thức. Tất cả đều chỉ là phương tiện, được sử dụng tùy theo lúc mà thôi. Sau đó đều bị mang chôn sống ráo. Nhà nước đợi cho đến khi họ tắt thở sẽ mang bằng khen hay giải thưởng đến làm lễ truy tặng. Những cái lễ này, cũng tựa như những tấm giẻ lau, dùng để lau sạch máu hay nước mắt (hoặc cả hai) cho nạn nhân của chế độ hiện hành.=

TNT

TPB TRỊNH VĂN ĐƠ

Sinh năm 1949

Số quân 464.826

Cấp bậc Hạ Sĩ

ĐƠN VỊ: Đại đội 2, Tiểu đoàn 519
Địa Phương Quân, thuộc Tiểu
khu Vĩnh Long.

Bị thương cắt 2 đùi ngày
15/09/1972 tại Ba Càng, quận
Bình Minh.

Hoàn cảnh: Vợ chết sống với con
gái, bị bệnh lao ho nhiều tắt tiếng
nói không được.

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc: Ông
Trịnh Văn Đơ.

ĐỊA CHỈ: 572 ấp An Phú, xã An
Khánh, huyện Châu Thành,
tỉnh Đồng Tháp.

ĐIỆN THOẠI: 0935 155 089

- Con gái 0939 110 780.

TPB PHẠM VĂN PHÚ

Sinh năm 1952

Số quân 836.609

ĐƠN VỊ: Nghĩa quân C/K Bình Minh,
T/K Vĩnh Long. Bị thương cụt chân
trái ngày 11/12/1971.

Té gãy khớp háng chân trái (bên
chân cụt đã lành), hiện bị gai đầu
gối chân phải đi lại rất khó khăn.

Nếu mạnh thường quân có nhã ý
giúp xe lăn cho TPB để giúp anh
Phú, chúng tôi xin thành thật cảm
ơn!

Mọi sự giúp đỡ xin liên lạc: Ông
Phạm Văn Phú

ĐỊA CHỈ: 1749 tổ 2, ấp Hóa Thành
2, xã Đông Thành H. Bình Minh,
Vĩnh Long.

ĐIỆN THOẠI: 079 438 9070

- Con gái 078 278 9627.

Xin cảm ơn quý ân nhân

BẢN VIẾT TẮT CÁC CHỮ DÙNG TRONG QUÂN ĐỘI

Trong hồ sơ thương binh đăng trên báo Trẻ, chúng tôi thường viết tắt các danh từ thường được dùng trong Quân
Đội, chúng tôi xin có bản chú thích như sau:

- TPB: Thương Phế Binh	- ND: Nhảy Dù	- CK: Chi Khu
- SQ: Số quân	- TQLC: Thủy Quân Lục Chiến	- TR.Đ: Trung Đội
- QP: Quả phụ	- PB: Pháo binh...	- ĐĐ: Đại Đội
- ĐPQ: Địa Phương Quân	- TĐT: Trung Đội Trưởng	- TĐ: Tiểu Đoàn
- NQ: Nghĩa Quân	Tiểu Đoàn Trưởng	- SĐ: Sư Đoàn
- CLQ: Chủ Lực quân	- ĐĐT: Đại Đội Trưởng	- SĐ23BB: Sư Đoàn 23 Bộ Binh
- BĐQ: Biệt Động Quân	- TK: Tiểu Khu	- QYV: Quân Y Viện.
		- V.I, II, III...CT: Vùng I... Chiến thuật.

Quy định về số quân

NQ: Số quân của Nghĩa Quân chỉ có 6 số, không có hai số đầu.

ĐPQ: Số quân Địa Phương Quân, lấy năm sinh làm hai số đầu.

CLQ: Số quân của Chủ Lực Quân, lấy năm sinh +20= hai số đầu (Ví dụ sinh năm 1940, số quân là 60/000).

khi cần....

các loại dịch vụ

share phòng

bán nhà

sang tiệm

v.v.....

địa chỉ bạn có thể tin cậy

<https://baotreaoovat.com>

xui

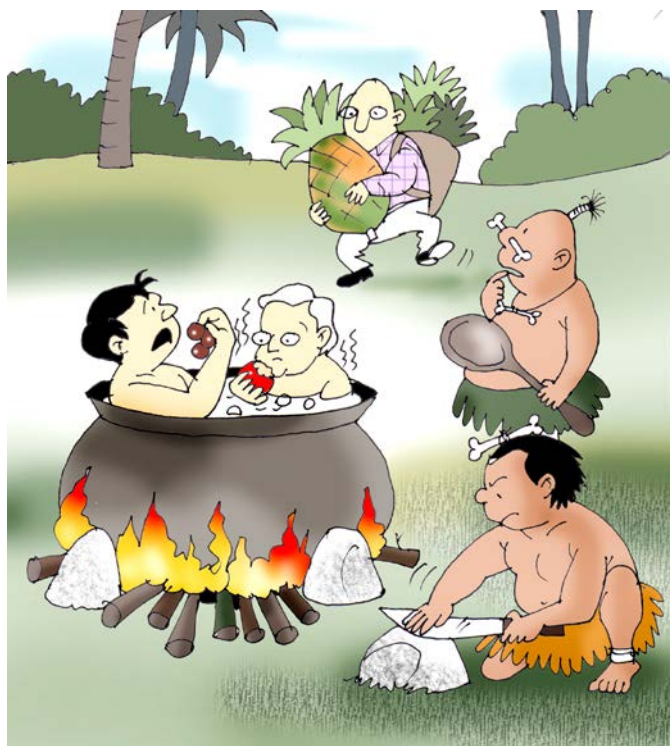
Có 3 du khách thám hiểm rừng Amazon thì bị thổ dân ăn thịt người bắt. Đám thổ dân ra điều kiện, mỗi người phải tìm 10 trái cây cùng loại nào đó, rồi ăn hết trong một lúc, ai không mắc nghẹn thì được tha. Ông thứ nhất đem về 10 quả táo. Đến trái thứ 2 thì nghẹn. Chúng thả ông vào lò lửa.

Ông thứ 2 may mắn hơn, mang về 10 quả nho, đến trái thứ 9 vào miệng thì bỗng nhiên bật cười, sặc. Cho vào lò luôn.

Hai người gặp lại ở cổng thiên đường. Ông thứ nhất hỏi: “Sao tới trái thứ 9 rồi mà ông cười làm gì để bị mất mạng?”

Ông nọ trả lời: “Tại cha thứ ba đang khiêng về 10 quả dưa...”

HỒ NGỌC LÃNG (CANYON-CA, CHÉP LẠI)

BẢO HUÂN

BẢO HUÂN

cơ hội cuối cùng

Cô gái lạnh lùng nói với chàng trai:

- Mình chia tay đi!
- Cho anh thêm một cơ hội đi em...
- Em cho anh cơ hội cuối nè. Em tung đồng xu này, nếu anh đoán đúng thì xem như em chưa nói gì. Còn nếu anh đoán sai thì đường ai nấy đi.

- Anh vẫn còn phân nửa cơ may!

Cô gái tung đồng xu lên rồi hỏi:

- Sản xuất năm bao nhiêu?

NANNY (sưu tầm)